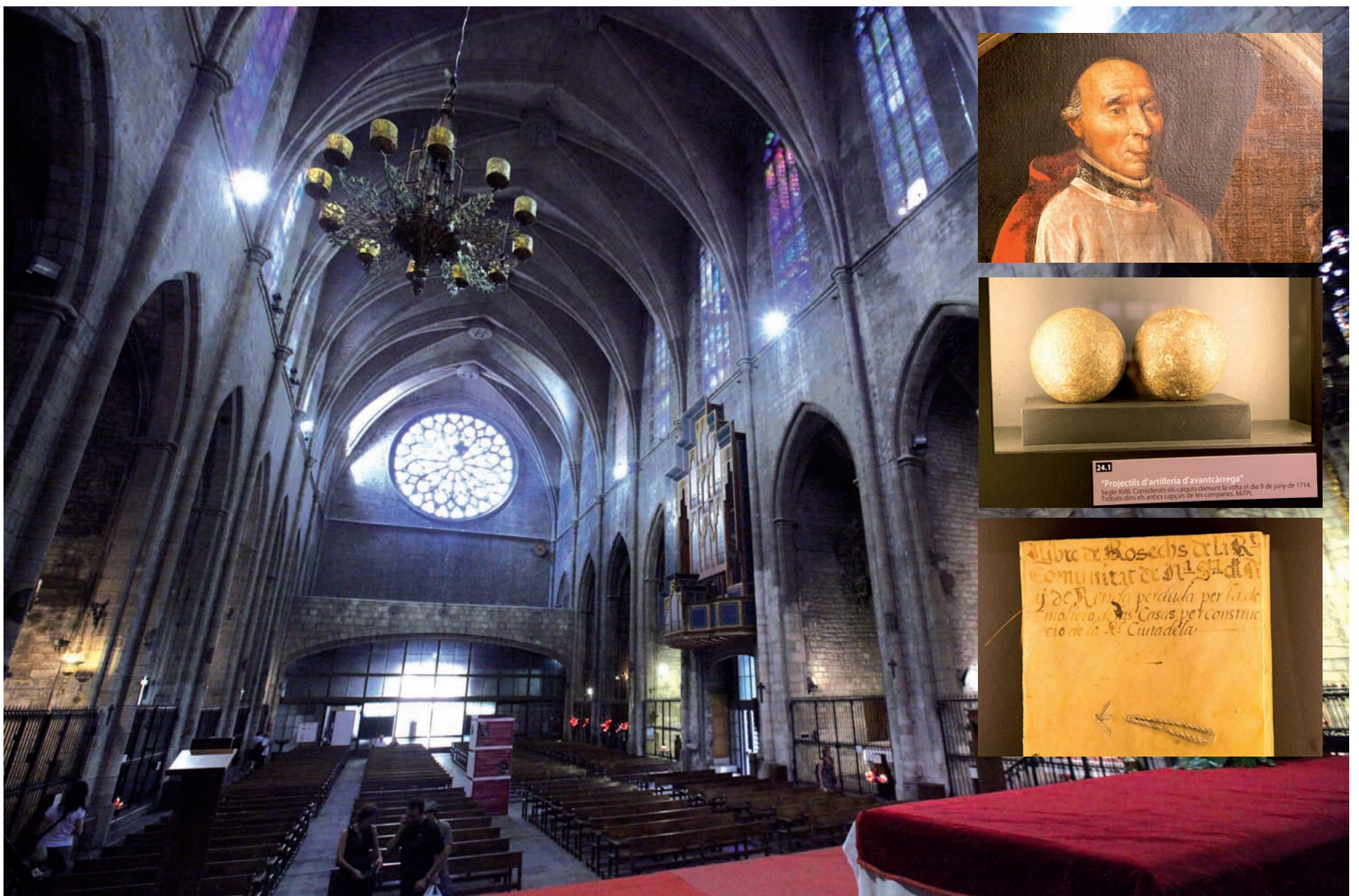

LA BASÍLICA DEL PI TREU A LA LLUM DOCUMENTS INÈDITS DEL SEU ARXIU

Testimoni del 1714

Fotos: Agustí Codinach

La basílica de Santa Maria del Pi de Barcelona vol fer la seva contribució a les celebracions del tricentenari del 1714. Per això, ha recuperat del seu arxiu documents inèdits que testimonien

com era la vida eclesial durant la guerra de Successió. Una exposició presenta objectes de gran valor com un dietari de l'època, una pintura que fa memòria del qui va ser rector del Pi, el

Dr. Tolleuda, i una mostra dels projectils que van destruir el temple durant els incessants bombardejos sobre Barcelona.

P 3-4

«L'Església no és una ONG»

Cardenal Robert Sarah, president del pontifici consell Cor Unum per a la promoció humana i cristiana

P 7

Pere Tarrés, més a prop de la santedat

L'11 de gener es va fer un gran pas vers la canonització del beat Pere Tarrés (1905-1950). El bisbe de Terrassa va concloure el procés sobre la guarició, no explicable per lleis naturals, d'una religiosa. Sor Josepa Guardado va invocar el Dr. Tarrés i es va guarir d'una tuberculosi òssia. El Dr. Pere Tarrés va ser un gran apòstol de la joventut, amb una profunda espiritualitat plena d'amor a l'Eucaristia i a la Mare de Déu.

P 26

Sumari

P 6 La nova campanya de Mans Unides

P 16 L'art religiós de Beatriz Colmenares

P 21 Causa de beatificació de Rosa Deulofeu

P 23 L'obra social de l'Església a Salou

P 24 Proper relleu a l'Escolania de Montserrat

Editorial

La caritat pastoral dels jutges eclesiàstics

Els jutges de l'Església són «essencialment pastors», hi ha una «connotació profundament pastoral» de l'activitat judicial eclesial i per tant, «darrere cada expedient, posició, causa, hi ha persones que esperen justícia». Ho va recordar el papa Francesc en el seu primer discurs inaugural de l'any judicial al Tribunal Apostòlic de la Rota Romana, el tribunal d'apel·lació a la Santa Seu. Altra vegada s'ha posat en relleu el to pastoral d'aquest Successor de Pere, que el fa tan proper a la gent, però que alhora assenyala el tarannà evangèlic que hauríem de tenir tots els qui, amb diversos ministeris, volem seguir Jesús en el si de l'Església. Davant d'una mentalitat que sovint afavoreix els dualismes, Francesc va insistir en la necessitat de no contraposar la dimensió jurídica i la dimensió pastoral del ministeri eclesial, perquè ambdues «contribueixen a la realització de les finalitats i de la unitat d'acció pròpia de l'Església». El Papa va dir que també l'activitat judicial eclesial «es configura com a servei a la veritat en la justícia» i alhora com a «servei al poble de Déu amb vista a la consolidació de la plena comunió

entre els fidels i entre ells i la coordinació eclesial». Va dibuixar alguns trets que haurien de caracteritzar el perfil del jutge eclesiàstic: «Serenor de judici i distància dels punts de vista personals», però també «capacitat de penetrar en la mentalitat i en les legítimes aspiracions de la comunitat on es realitza el servei». «Dots que li permeten —va afegir— practicar una justícia no legalista o abstracta, sinó adequada a les exigències de la realitat concreta» i capaç d'«entrar en profunditat en la situació de les parts en causa».

Al jutge se li demana alhora «la perícia en el dret, l'objectivitat de judici i l'equitat» [l'equitat és la justícia natural. Recordem que a l'exhortació sobre l'alegria va dir que la inequitat és l'arrel dels mals socials]. A elles s'ha d'unir un «genuí esperit de servei» com a prova de la dimensió «pastoral» que integra i complementa la fesomia del seu ministeri. «Ell és el servidor de la justícia» va afirmar el Pontífex, tot refermant que la «caritat pastoral» constitueix «l'ànima de la funció del jutge eclesiàstic». Una altra novetat, doncs, del magisteri de Francesc, plena de conseqüències pastorals.

Un nou llindar

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe auxiliar de Barcelona

Sempre a punt!

No crec que destapi cap secret si dic que en prou ocasions anem despistats per la vida. Hi som, però no ens troben. Existim, però no vivim. Del meu pas per l'escoltisme, vaig aprendre una màxima que m'ha servit molt: «Sempre a punt!» No sols m'ha servit, sinó que ha ajudat moltes persones majors, joves i infants, a entendre el que significa ser responsable i lliure. Estar a punt vol dir estar atent al que passa, disponible al que se'm demana, obert a col·laborar, prompte a respondre.

A punt hi estan el pare o la mare de família quan atenen amb amor els seus fills. A punt hi estan els fills, tinguin l'edat que tinguin, quan es preocupen de la seva formació i aprofiten el temps. A punt hi estan els qui en el moment de fer un servei, sigui per feina o per voluntariat, es donen en cos i ànima a fer bé als altres. A punt estan també els qui accepten amb maduresa les contrarietats, tant les pròpies com les que sobrevenen. A punt hi està el qui és sensible a la justícia, a la defensa dels drets humans, a vetllar per la dignitat de cada home i de cada dona per damunt de qualsevol diferència o perjudici.

Dificulta, tanmateix, la decisió d'estar a punt per fer el bé i servir, un perillós virus d'individualisme que ens afecta personalment i ens implica socialment. El papa Francesc en parla i diu que aquest individualisme afavoreix un estil de vida que debilita el desenvolupament i l'estabilitat dels vincles entre les persones i desnatura els vincles familiars. Per això, cal treballar per una comunió que guareixi, promogui i afermi els vincles interpersonals.

Estar a punt és estar disposats a aprofitar totes les ocasions que, ja ho sabem, no ens en falten! Quan en alguns països avui hi domina la guerra i els enfrontaments —ens diu el papa Francesc— se'ns demana que insistim en la nostra proposta de reconèixer l'altre, de curar les ferides, de construir ponts, d'estrènyer llaços i d'ajudar-nos mútuament a portar les càrregues. I, sempre, estar a punt per fer-ho realitat.

L'efemèride de la setmana

Dia 5 de febrer del 1991: moria el pare Pedro Arrupe, jesuïta basc que fou general de la Companyia. Nat el 1907.

*CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Pérez Ansótegui, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Mercedes De La Torre, ROMA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patricia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Pilarín Bayés, Cinto Busquet, Lucía Caram, Agustí Codinach, Pere Ferré, Miquel À. Fraile, Josep Gil, Joan Guiteras, Andreu Ibarz, Dani Majà, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Griselda Oliver, Joan Pallarès-Personat, Joan Piñol, Quique, Francesc Raventós, Josep Rius-Camps, Peio Sánchez, Lluís Serra, Valentí Serra, Carles Soler, Sebastià Taltavull, Pere

Tena, Bàrbara Virgili, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:
C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat
www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP
International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 130 €
Gibraltar i Portugal: 130,01 €
Resta d'Europa: 208,01 €
Amèrica i Àfrica: 243,11 €
Àsia i Oceania: 317,21 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Una església en la Guerra de Successió

La basílica del Pi organitza una exposició sobre el 1714 basant-se en la nombrosa informació inèdita del seu arxiu

Joan Piñol
Fotos: Agustí Codinach

«Pregàries i processó per la salut del Rei Nostre Senyor Carles II encara que a tard puix morí dit senyor al dia tots Sants.» Aquesta anotació del 7 de novembre de l'any 1700 apareix en un dietari conservat a la parròquia del Pi. Aquesta frase en un manuscrit de fa més de 300 anys marca l'inici de l'exposició que acull la basílica del Pi de Barcelona per commemorar els 300 anys de l'Onze de Setembre i la guerra de Successió. En efecte, la mort del rei Carles II va donar peu a un dels conflictes europeus més importants de la història arran de la disputa entre Felip V i l'arxiduc Carles d'Àustria per veure qui es quedava la corona espanyola. La comunitat del Pi va viure tots els passos d'aquesta guerra. Des d'aquestes pregàries per un rei que ja havia mort fins a veure com el temple era malmès per les bombes dels exèrcits borbònics.

L'exposició es va inaugurar el passat octubre i al llarg d'aquest 2014 es podrà visitar a la cripta de la parròquia del Pi, en ple centre barceloní. La idea de muntar aquesta exposició va sorgir arran de l'estudi de les deliberacions de la Reverent Comunitat, un document que es troba a l'arxiu de la basílica. Aquestes deliberacions són les actes de les reunions dels sacerdots que pertanyien a la parròquia del Pi. Aquests manuscrits es conserven íntegrament i comprenen un període que va des de finals del segle XVI fins al 1936. Així doncs, l'exposició pivota sobre les deliberacions anotades al llarg del període entre 1700 i 1730. «És una exposició amb molta documentació que també ens serveix per promocionar l'arxiu del Pi», explica l'arxiver Jordi Sacasas. Juntament amb Vanessa Martín, historiadora de l'art, i el filòleg Xavier

Monjo han estat indagant en l'arxiu per tal d'aplegar tota la documentació que apareix a l'exposició. «Som un petit equip de voluntaris que compartim la passió pel món lletraferit i que estem fent una feina d'inventari i estudi de tot el que hi ha a l'arxiu», afirma Sacasas.

Una de les parròquies més importants

La importància de la basílica del Pi al llarg del conflicte no va ser pas menor. Era la segona parròquia més important de la ciutat després de Santa Maria del Mar. La seva jurisdicció comprenia bona part de l'oest de la ciutat en un

«Les bombes van destruir la coberta de l'església i el retaule major el 9 de juny del 1714»

Oriol, prevere del Pi. Aquest popular sant barceloní va ser coetani a l'inici de la guerra de Successió. La mostra continua destacant com el Pi va viure l'evolució de la guerra. Primer, l'arribada de Felip V i, a partir de l'any 1705, la revolta catalana a favor de l'arxiduc Carles d'Àustria. El nou rei va arribar a Barcelona i va entrar solemnement a la parròquia del Pi el dia de Reis del 1706. A les deliberacions de la comunitat hi ha una crònica de com es va produir aquesta entrada protocol·l·lària. En poc temps, però, el caire de la guerra serà advers als catalans. L'any 1706 els capellans decideixen donar diners per al sosteniment de l'exèrcit i, poc després, l'arxiduc envia una carta a la comunitat. Se'ls demana que els feligresos ajudin en la reconstrucció de les muralles en previsió d'un futur setge borbònic.

Ajuda social enmig del setge

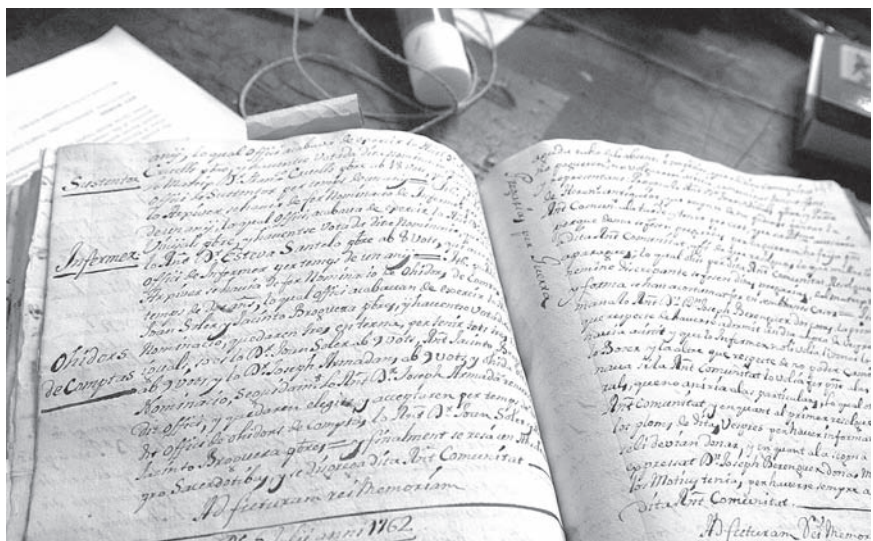
Enmig de l'escalada militar, Barcelona es converteix en una ciutat d'acollida dels soldats ferits, dels austriacistes exiliats i dels malalts. «La població de Barcelona es va mobilitzar i, ja en aquella època, va demostrar que eren molt solidaris», reconeix l'arxiver.

En efecte, la parròquia del Pi va organitzar un menjador social per als ferits i exiliats mentre els capellans i els feligresos es feien càrrec amb els seus diners d'ajudar els més desvalguts. Un d'aquests exemples fins ara desconegut és el del metge Francesc Darder, fundador de les monges Darderes. S'ha conservat un rebut que la comunitat va entregar a aquest cirurgià perquè ajudés els ferits. «Llavors vam anar a buscar al registre de la parròquia i vam comprovar que el doctor Darder era feligrès del Pi i està enterrat a la par-

espai on actualment hi ha el barri del Raval. Gràcies al registre del cens de la parròquia, s'ha pogut comptabilitzar exactament la població que depenia de la parròquia del Pi: 8.600 persones. Això representava un vint per cent de la població, ja que Barcelona tenia prop de 50.000 persones a principis del segle XVIII. La feligresia del Pi era força selecta i a l'arxiu s'ha descobert que molts dels líders catalans pertanyien a la parròquia. Entre els noms, figura el conseller en Cap, Rafael de Casanova, el comte de Claramunt i Carles de Fiveller (un dels portants de la bandera de Santa Eulàlia).

Basant-se en tota la documentació que han trobat s'ha pogut elaborar un mapa de la ciutat amb tot luxe de detalls. «Hem arreglat noms de carrers i hem corregit moltes coses que fins ara no se sabien de la ciutat», explica l'arxiver.

Un altre punt clau de l'exposició és la mort l'any 1702 de sant Josep

Aquest és un dels exemplars de les *Determinacions de la Reverent Comunitat de Preveres Beneficiats de la Iglesia de Nostra Senyora del Pi*. Aquest valuós document és un dietari de les diferents reunions dels capellans de la basílica del Pi. S'hi conserven algunes referències al segle XIV de manera escadussera i, a partir del segle XVI, hi ha tota la sèrie completa fins l'any 1936. Cada llibre correspon a un període determinat. A la imatge apreciem la pàgina referent al 7 de febrer de 1762.

ròquia, cosa que fins ara no sabíem», explica Sacasas. Aquesta és una de les tasques que han donat un especial fruit: combinar la informació de les actes de les deliberacions amb el registre sacramental i amb les cartes i rebuts que es conserven a l'arxiu.

L'exposició també deixa espai per a l'art. S'hi exposen algunes de les obres d'aquell període que s'han pogut conservar. Entre elles, un calze d'especial valor artístic. «És un fet que demostra el caràcter català perquè enmig del setge es va construir una obra d'art de molta qualitat», valora l'arxiver. Al seu costat, l'exposició mostra una estàtua de santa Eulàlia del català Pere Costa, l'escultor més important del Barroc a Catalunya.

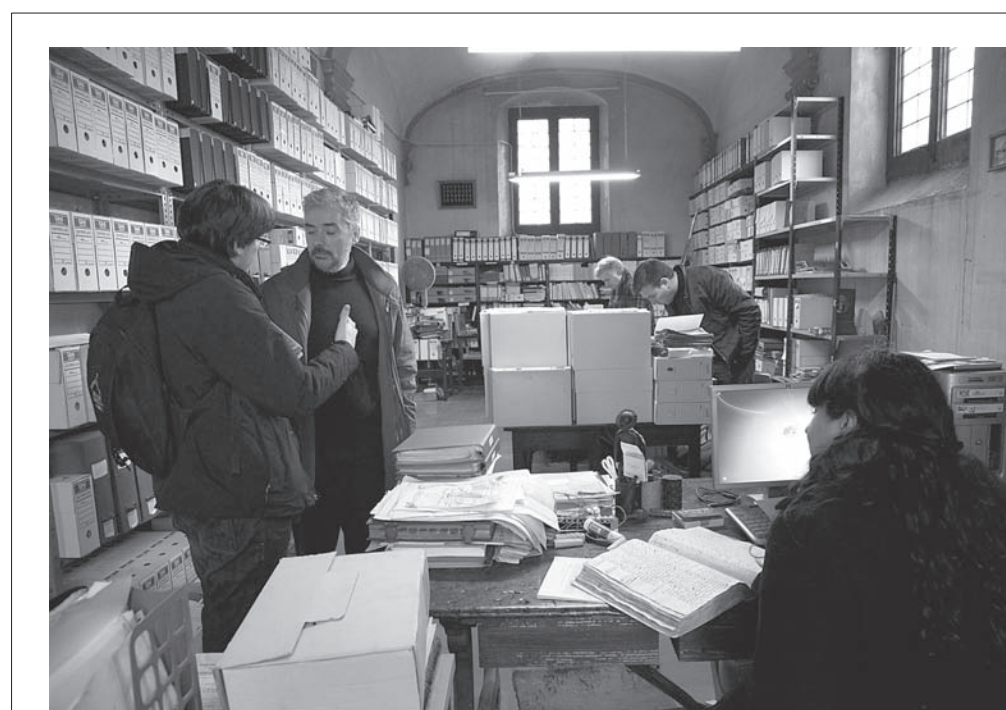
La guerra, però, va acabar per derrotar les institucions catalanes. El juliol del 1713 va començar el setge de Barcelona. Fins a l'11 de setembre els barcelonins van suportar unes condicions duríssimes: escassetat de menjar, un alt nombre de ferits i desplaçats i el bombardeig. Els guaites de la ciutat van comptabilitzar el nombre de bombes que l'exèrcit borbònic va llançar sobre la ciutat. Van ser un total de 30.068 projectils al llarg del setge.

«Els capellans i els fidels van muntar un servei d'assistència social per ajudar els ferits i els refugiats»

Aquest bombardeig implacable va malmetre la parròquia del Pi que va quedar sense vitralls i plena de desperfectes. Finalment, el 9 de juny del 1714 unes bombes van destruir el sostre que va caure sobre la nau central i va matar el sagristà. L'altar major va quedar destruït i la coberta de l'església no es va poder reparar fins al 1730. Els últims mesos fins a l'assalt final mostren una comunitat assetjada, que no pot celebrar missa a la nau central i que manté com pot l'ajuda als ferits.

Les armes espirituals

Un dels episodis que més permet copsar l'ambient del final del setge va quedar perfectament anotat a les deliberacions de la comunitat. El 27 d'agost del 1714 es van reunir els 22 sacerdots de la comunitat de preveres del Pi. Només faltaven 15 dies perquè es produís l'assalt final. La reunió es va haver de fer a la capella de la Sang donat l'estat de la resta del temple. El

En tota la ciutat de Barcelona només dos arxius parroquials es van salvar a la crema de l'inici de la guerra civil, l'any 1936. Un és el de la basílica de Sant Just i Pastor i l'altre el de la basílica del Pi. La preservació va ser gràcies a la iniciativa d'Agustí Duran i Sempere, que va dirigir un equip de salvament del patrimoni organitzat des de la Generalitat. L'historiador Jordi Rubió i Balaguer, el primer director de la Biblioteca Nacional, va ser l'encarregat de salvar l'arxiu del Pi. Mentre els milicians estaven incendiant el temple, Rubió i Balaguer va entrar a l'Arxiu a través de les teulades veïnes des d'on van treure els documents amb sacs.

rector els va comunicar que el vicari general de Barcelona, el Dr. Rifós, havia transmès als rectors que la Generalitat demanava que tots els sacerdots prenguessin les armes per defensar la ciutat. Després de debatre, les deliberacions anoten la conclusió dels sacerdots: «Per últim era estat resolt que els eclesiàstics per ninguna manera devien ni podien prendre les armes materials puix les pròpies de son estat són les oracions i les llàgrimes.» Els sacerdots van decidir «lluitar» amb les armes espirituals.

Els capellans del Pi van resoldre exposar el Santíssim «des de les 7 del matí fins les 9 de la nit» i fer torns entre ells per pregar. L'escena, després d'un any de setge, en una església mig destruïda enmig d'una ciutat que recorria a tots els homes capaços de prendre una arma, devia tenir un regust de final. En efecte, cap més anotació es va apuntar al llibre de deliberacions de la comunitat fins a l'octubre del 1714.

L'Església i el conflicte

L'exposició ressalta una de les vessants de la guerra de Successió més desconeguda: el paper de l'Església en el conflicte. «L'aportació que nosaltres també podem fer al Tricentenari és mostrar com era la vida eclesial», explica Sacasas.

En efecte, l'arxiu del Pi permet obrir una finestra nova en aquest camp perquè s'ha pogut saber com va reaccionar la comunitat de la parròquia amb la guerra. En general, el suport al pretendent austríac va ser generalitzat. Recordem que el bisbe de Barcelona, l'antic abat de Montserrat fra Benet de Sala, havia estat empresonat per Felip V i vivia exiliat a França. La repressió del rei borbònic contra els eclesiàstics

austríacistes va ser implacable.

El papa Climent XI va haver de crear cardenal el bisbe Sala per evitar que fos assassinat i, finalment, el prelat es va refugiar a Roma on va acabar morint el 1715. El clergat barceloní, amb el vicari general, el Dr. Josep Rifós al capdavant, va patir l'expulsió i l'exili després de l'11 de setembre. En total, 55 capellans de Barcelona van ser empresonats o expulsats el 2 d'octubre del 1714.

Precisament, entre les troballes més impressionants hi ha el descobriment d'una trama d'espionatge austríacista després del setge. Tot va venir quan els historiadors seguien la pista d'un dels tres vicaris del Pi, Mn. Busquets, que també era secretari de la Generalitat i un destacat austríacista. Després de l'11 de setembre, va ser represaliat i va haver de marxar a Roma. A l'arxiu, però, s'ha descobert una carta que va enviar al rector del Pi, el Dr. Tolleuda. La carta està firmada per Mn. Busquets des de Roma però porta per remitent un botiguer de teixits del carrer Argenteria. El sistema descobert feia arribar cartes dels exiliats austríacistes a través d'aquesta botiga de robes. «Entre sedes i velluts es va establir un tràfic de cartes entre Roma, Viena i Barcelona, una autèntica xarxa d'austríacistes», explica Sacasas.

Tota la informació que mostra l'exposició és només un petit tast de tot el que hi ha a l'arxiu de la basílica. L'interès que ha suscitat entre el món acadèmic ha estat molt important. «Els historiadors se sorprenen de la documentació que hem aportat a la ciutat», explica l'arxiver. En aquest sentit, la col·laboració amb universitats i entitats culturals s'està començant a produir. Per exemple, des del 2005 un professor de Musicologia de la UB

estudia i classifica tots els documents musicals. «Hi ha més de 2.000 manuscrits de música religiosa i popular i els estem estudiant», explica.

Tanmateix, Sacasas adverteix que l'estat de l'edifici de l'arxiu i també el dels documents és preocupant. «Per exemple, tenim moltes patologies associades al paper que s'està deteriorant molt», explica. Així doncs, l'exposició pretén posar de rellevància que cal invertir en l'arxiu. Així mateix, la basílica del Pi ha iniciat enguany un procés per aconseguir més finançament propi a través de donacions i de les visites guiades. Sacasas confia que això porti recursos per restaurar l'edifici i l'arxiu. Precisament aquest 2014 també se celebren 250 anys de la construcció de l'arxiu, una efemèride que volen celebrar per mitjà d'una exposició especial que s'inaugurarà d'aquí a un parell de mesos.

La propera activitat serà el 15 de febrer, quan es durà a terme una visita guiada per l'antiga jurisdicció de la basílica del Pi. Properament, també hi haurà més conferències a l'entorn de l'exposició i l'arxiu.

Aportar el llegat cultural i religiós

Finalment, l'exposició mostra moltes vessants poc conegudes de la guerra de Successió: l'ajuda social, la vida eclesial i la societat durant el setge. L'exposició també vol mostrar les conseqüències econòmiques i religioses del conflicte. Es pot apreciar la profunda crisi econòmica que va provocar la derrota, la substitució dels bisbes i l'expulsió de sacerdots austríacistes.

L'exposició del Pi s'allunya de la política per mostrar com la guerra de Successió també va ser un conflicte amb importants conseqüències socials i religioses. Una reflexió que, en tot moment, va acompanyada pel rigor històric i la documentació. Una aportació que fa una de les esglésies més emblemàtiques de la ciutat que no ve originada per la ideologia sinó per la voluntat d'aportar el llegat cultural i religiós als actes del Tricentenari. És la visió d'una societat profundament religiosa que va veure com el món que coneixien fins llavors s'acabava posant fi a les institucions catalanes.

La cultura de l'encontre al centre de la comunicació

Missatge de la Jornada Mundial de les Comunicacions Socials 2014

Mercedes De La Torre C.
Ciutat del Vaticà

El primer missatge de la Jornada Mundial de les Comunicacions Socials escrit pel papa Francesc va ser publicat el 24 de gener passat, festa de sant Francesc de Sales, patró dels periodistes. La XLVIII Jornada Mundial de les Comunicacions Socials, que se celebrarà l'1 de juny proper, tindrà com a lema «Comunicació al servei d'una autèntica cultura de l'encontre».

En la presentació oficial d'aquest missatge hi van participar el president del Pontifici Consell per a les Comunicacions Socials (PCCS), l'arquebisbe Claudio Maria Celli i la professora de la Facultat de Filosofia i Lletres de la Universitat Catòlica del Sagrat Cor de Milà (Itàlia), Chiara Giaccardi.

El president del PCCS va explicar que «en el missatge emergeix clarament la imatge d'una Església que vol comunicar, que vol dialogar amb l'home i la dona d'avui, conscient del paper que li ha estat confiat en aquest context».

El text es divideix principalment en dues parts. La primera part del missatge s'adreça al món laic de la comunicació. «El Papa apunta reflexions vàlides també per als que no tenen una opció religiosa a la vida, però que de la mateixa manera, estan cridats a percebre o senten el profund valor humà del món de la comunicació», ha assenyalat Celli. La segona part, en canvi, fa referència al bon samarità, perquè els deixebles del Senyor busquin «descobrir que la xarxa digital pot ser un lloc ric d'humanitat, no una xarxa de fils sense persones».

El president del PCCS va confirmar que el papa Francesc ha col·laborat directament en el contingut del missatge i ha destacat «la profunda sintonia entre la imatge de l'Església que el Papa està traçant i el món de la comunicació». La cultura de la trobada anima a «posar atenció en l'altre», per la qual cosa l'Església «no es pot sostreure a la necessitat d'acompanyar, d'anar més enllà de la mera escolta; una Església que acompanya el camí posant-se en camí amb la gent».

Conquesta humana més que tecnològica

Per la seva part, la professora Giaccardi va assenyalat les tres indicacions clares que el Papa ofereix en aquest missatge per interpretar el món contemporani on els mitjans de comunicació, sobretot els digitals, són «gairebé omnipresents». En primer lloc, «la comunicació és, en definitiva, una conquesta humana més que no pas tecnològica» ja que «la tecnologia pot facilitar o obstaculitzar però no ens determina», per la qual cosa ha animat a fer que prevalgui «l'aspecte antropològic sobre el tecnològic».

En segon lloc, l'experta en comunicació ha ressaltat la importància d'«entendre la comunicació en termes de proximitat»; és a dir, que «la comunicació no és, sobretot, transmissió de

El papa Francesc, conversant amb els periodistes a l'avió de tornada de la JMJ de Rio de Janeiro.

continguts, sinó reducció de distàncies». I en tercer lloc ha destacat la importància del testimoni: «Quan la paraula i la vida estan en sintonia profunda, el comunicador és creïble.» Així, «la paraula encarnada porta calor i bellesa a totes les rutes, incloses les digitals». En acabar, Giaccardi va indicar que «la imatge del bon samarità», a la qual el papa Francesc recorre en el missatge, és una «paràbola del comunicador». De la mateixa manera que el samarità «no és un tècnic ni un especialista», tampoc «no n'hi ha prou amb el saber i el prestigi social per fer-nos capaços de comunicar».

D'altra banda, el 24 de gener, festa de sant Francesc de Sales, patró dels periodistes, el president del Pontifici

«L'Església no es pot sostreure a la necessitat d'acompanyar, d'anar més enllà de la mera escolta; una Església que acompanya el camí posant-se en camí amb la gent»

Consell per a les Comunicacions Socials (PCCS), l'arquebisbe Claudio M. Celli ha presidit una celebració eucarística amb la presència de professionals de la informació que cobreixen principalment el Vaticà. La missa, que s'ha convertit en una trobada tradicional dels vaticanistes amb el PCCS, va ser concelebrada pel director de *La Civiltà Cattolica*, el P. Antonio Spadaro, i el director de la Llibreria Editorial Vaticana (LEV), P. Giuseppe Costa.

A l'homilia, Mons. Celli va animar els periodistes creients que saben el que significa haver «trobat Jesús» a viure la seva vocació en la vida quotidiana i a «estar amb Ell, conèixer-lo, ser a prop de Jesús per poder acollir totes els homes, també els pobres».

Les floretes del papa Francesc

«¿Qué hacés acá? ¡Ven, subí!»

«¿Qué hacés acá?», va dir el papa Francesc. «¡Ven; subí!» I darrere d'aquestes indicacions el capellà argentí Fabián Pérez va saltar la tanca de seguretat i va pujar al papamòbil per fer un tomb amb el pontífex com dos bons amics. Heus aquí una de les primeres *franciscanades* de l'any; una de les freqüents. I què té d'especial aquest gest? La veritat és que no res. No és gens estrambòtic fer pujar un amic al teu cotxe si te'l trobes pel carrer i fer-hi una volta.

Ara bé, la cosa canvia quan ets el Papa i el teu cotxe és el papamòbil, quan et trobes davant de milers de persones que et miren sense perdre cap detall del que fas o del que dius, quan les càmeres i els periodistes

immortalitzen cada moment... i en parlen, i en parlaven i en parlaran... perquè per això cobren.

Si malgrat tot aquest escenari ets capaç de ser natural, vol dir que et trobes en un altre pla; en una altra lliga. No és inconsciència. Saltar-se els protocols i fer anar de corcoll els responsables de la seguretat és també comunicar un missatge. El Papa s'arrisca perquè posa per davant la proximitat personal a la seva pròpia seguretat. I, encara podríem dir-hi més (i ara jugo a ser hermeneuta del gest): que quan el Papa se salta la seguretat per ser més pròxim a les persones està dient: jo confio, no tinc por, jo no sóc més que vosaltres, acostar-se a l'altre sempre és arriscat... però val la pena.

Jordi
Sánchez
Torrents

Aliança mundial per al desenvolupament

La campanya de Mans Unides té com a lema «Un món nou, projecte comú»

Redacció
Barcelona

Ho deia Intermón Oxfam fa només uns dies en un informe: gairebé la meitat de la riquesa mundial està en mans de només l'1% de la població. La riquesa, doncs, està concentrada en poques mans, en una dinàmica que sembla no tenir aturador. D'aquí que el lema de la campanya d'enguany de Mans Unides sigui més urgent que mai: «Un món nou, projecte comú.»

Aquest 2014 Mans Unides s'uneix a la lluita pel 8è Objectiu del Mil·lenni: fomentar una Aliança Mundial per al Desenvolupament. Dit d'una altra manera, fomentar una aliança entre els països rics i els pobres capaç d'oferir oportunitats de desenvolupament més igualitàries. I això passa, evidentment, per desenvolupar un sistema comercial i financer obert, basat en normes, previsible i no discriminatori. Es pretén atendre les necessitats especials dels països menys avançats, així com encarar de manera integral el deute dels països en desenvolupament.

Així mateix, en cooperació amb les empreses farmacèutiques, es vol que els països en desenvolupament puguin accedir als medicaments essencials a preus assequibles; i que també tinguin accés als beneficis de les noves tecnologies.

Aquesta campanya anual, que arriba a la 55a edició, permet a Mans Unides, d'una banda, sensibilitzar sobre

les injustícies i les desigualtats en les relacions Nord-Sud i, de l'altra, fer una col·lecta especial a les parròquies per donar suport econòmic a la seva missió i projectes. La col·lecta, que es farà el diumenge 9 de febrer, ajudarà a finançar els més de 800 projectes de Mans Unides arreu del món.

Missió Jesuïta de Bachajón

Un dels projectes que Mans Unides ajuda a finançar és la Missió Jesuïta de Bachajón, compromesa des de fa

«Els ulls de les transnacionals estan posats en els territoris dels pobles indis per saquejar-ne les riqueses»

dècades en la defensa dels drets indígenes de Chiapas (Mèxic). El director de la Missió Jesuïta de Bachajón és José Avilés, que ha estat entrevistat

per Daniel Ortiz a propòsit de la nova campanya de Mans Unides.

Des de la seva experiència de treball a favor dels pobles indígenes, José Avilés alerta de les perversions del capital financer i avisa que «els ulls de les transnacionals estan posats en els territoris dels pobles indis per saquejar-ne les riqueses». «La indústria internacional del turisme», afegeix, «vol apoderar-se de les zones més belles dels territoris indígenes, i compta amb la complicitat dels governs, els quals són aliats perquè reben un guany important, sucós, de la indústria hotelera».

En aquesta entrevista publicada a la revista de Mans Unides (febrer del 2014), el director de la Missió Jesuïta de Bachajón posa èmfasi en la competència deslleial dels països rics a partir d'un exemple com és el del comerç del blat de moro. Així, si bé Mèxic és un dels bressols del blat de moro, els agricultors deixen de conrear-lo i en consumeixen de transgènic importat dels Estats Units.

«La gent ja no pot sembrar el que menja, sinó que són les transnacionals agroalimentàries les que imposen què ha de menjar la ciutadania», alerta José Avilés. I amb els medicaments passa exactament el mateix a causa de «l'aliança entre els governs i la gran indústria farmacèutica».

Els Objectius del Mil·lenni, que tots els països membres de les Nacions Unides van acordar aconseguir per a l'any 2015, estan lluny del seu assoliment. Cal, doncs, unir esforços per continuar construint «un món nou, projecte comú».

* RàdioEstel
DE
MATINADA

Nits de dissabte a
diumenge
de 00.00 h a 1 h

Redifusió del programa les nits de
diumenge a dilluns d'1 a 2 h.

Per a tots aquells que no
podeu dormir,
us fem companyia

amb
ESTHER NOSÀS

NOSAR
COMUNICACIÓ
Tel. 606 974 623

www.dematinada.es

També ens trobareu al Twitter

4 preguntes a Daniel Ortiz, cap de Comunicació de Mans Unides

Arribem al 8è Objectiu del Mil·lenni. S'han assolit les metes fixades per al 2015?

Malauradament estem molt lluny d'aconseguir-les. L'objectiu principal, que era reduir a la meitat les víctimes de la fam i de la pobresa extrema, no s'aconseguirà ni de bon tros, malgrat que el creixement econòmic de països emergents com la Xina i l'Índia han afavorit una lleugera millora de les xifres pel que fa a pobresa extrema. La xifra de malnodrits es manté en més de 800 milions de persones i les dades dels que moren directament de fam continuen en xifres esfereïdores, i superen els 30 milions de persones. El problema és que el model de globalització neoliberal està aguditzant de fet la desigualtat, en el sentit que els rics són cada vegada més rics i, per tant, mentre es concentra la riquesa en uns pocs, hi ha cada vegada més pobres. Amb aquestes dinàmiques, que també veiem al nostre país, serà molt difícil reduir significativament la pobresa.

Quin és l'interès real que no permet l'assoliment dels objectius?

Les causes profundes les trobem en les relacions internacionals, on imperen els interessos dels poderosos. I aquests interessos no afavoreixen normalment els països empobrits, sinó tot al contrari. Estem en un món en el qual el benefici a curt termini és l'únic que importa i això fa que serveis essencials entrin en la lògica del benefici, com ara l'alimentació, l'habitatge, la salut, l'educació, la protecció del medi ambient, l'aigua... Aquesta tendència amenaça fins i tot l'estat del benestar a Espanya i a Europa.

Dins del 8è Objectiu, un objectiu concret és l'accés als medicaments. Es topa, però, amb una paret poderosa: la indústria farmacèutica.

La germana benedictina Teresa Forcades ja ho va denunciar fa anys en el quadern de Cristianisme i Justícia *Els crims de la indústria farmacèutica*. Les grans indústries farmacèutiques també es mouen en la lògica del benefici i aquest està per sobre de l'accés a la salut i als medicaments, especialment per als més pobres, perquè aquestes persones no són un mercat interessant per fer-ne molts beneficis. Amb les patents intenten impedir que es puguin comercialitzar medicaments genèrics als països del Sud, que són més accessibles en no tenir preus tan desorbitats. Fa poc l'Índia va guanyar un plet amb Novartis. El Tribunal Suprem va posar per davant de les patents el dret a la salut. Però les multinacionals farmacèutiques continuaran lluitant pels seus interessos, i són molt poderoses.

Quina ha estat la retallada tant a Catalunya com Espanya en Ajuda Oficial al Desenvolupament?

La retallada en l'Ajuda Oficial al Desenvolupament ha estat sens dubte la retallada més radical que hi ha hagut en aquests anys de crisi. Dins l'Estat s'ha retallat entorn del 70%. I a Catalunya encara més, gairebé un 90%. El compromís de destinar el 0,7% del PIB a Cooperació està cada vegada més lluny. En aquest sentit és important que la societat civil prengui consciència que, malgrat la crisi, no podem deixar de donar suport a les persones que més pateixen. Perquè als països empobrits, la crisi és permanent i molt més profunda que la nostra.

«La caritat habita en el cor de l'home»

Cardenal Robert Sarah, president del pontifici consell Cor Unum

Samuel Gutiérrez

«Sóc fill de la caritat de l'Església.» La vida i vocació del cardenal Robert Sarah (Guinea Conakry, 1945), president del pontifici consell Cor Unum, són un bon exemple del bé que pot arribar a fer la presència missionera enmig del món. Des del 2010 és el màxim responsable del dicasteri encarregat de coordinar la promoció humana i caritativa de l'Església. El purpurat africà ha estat recentment a Barcelona per participar en les Jornades de Qüestions Pastorals de Castelldefels.

En terminologia política, vostè seria una cosa semblant al ministre vaticà d'Afers socials, però l'Església no és una institució política... Què té la caritat cristiana que la fa diferent de la mera assistència social?

La caritat no és una simple filantropia, sinó que és l'expressió de Déu que és amor i que a través nostre es manifesta a tothom qui ho necessita. L'Església no és una ONG. La nostra acció caritativa és expressió de la nostra fe. El cristià pot estimar perquè abans ha rebut aquest amor de Déu. Aquesta és la diferència. Déu em dona la vida, les oportunitats, fins i tot els béns materials, i jo ho comparteixo amb els qui més ho necessiten. No és meu el que comparteixo, sinó un do que he rebut. Li posaré un exemple. Després del tsunami vaig visitar el Japó. El Papa m'hi va enviar per mostrar la solidaritat i proximitat de l'Església. Vaig parlar amb la gent i vaig pregar públicament amb ells i per ells. Hi havia tantes persones que ho havien perdut tot! En tornar a Roma, dos mesos després, una noia jove budista em va trucar i em va explicar que més de la meitat de la seva família havia mort al tsunami. Em va dir que havia pensat suïcidar-se. «Però quan el vaig sentir —va continuar dient—, quan el vaig veure pregar al costat nostre i per nosaltres, vaig sentir que hi havia algú que m'acompanyava en el patiment. Era Déu a través seu.» Jo a aquella noia no l'havia vista mai abans, no li havia donat res material... però ella havia rebut a través meu un consol que venia de l'Altíssim. I des d'aquell moment ja no va pensar més a suïcidar-se. Aquesta és l'especificitat de l'amor i de la caritat cristianes: aportar un consol i una pau que omple el cor humà.

Al capdavant de Cor Unum, pesa la responsabilitat d'expressar el cor mateix de l'Església?

Sí, és una gran responsabilitat, però al mateix temps és un gran honor. Quan l'any 2010, Benet XVI em va cridar per fer aquest servei li vaig preguntar què esperava de mi. «Vostè és africà —em va dir— i ha fet experiència del que és el patiment, la misèria... Per això sabrà expressar millor que ningú la compassió de l'Església.» Aquesta és, doncs, la missió que rebo: manifestar el cor mateix de l'Església als qui viuen en la prova. I que no són només els que no tenen aliment, roba,

Agustí Codinach

habitatge, educació..., sinó que el més gran dels patiments avui és la solitud. Cada cristià, cada comunitat, ha de tenir un cor capaç de veure la misèria que hi ha al voltant nostre i actuar.

Aprova l'Església l'examen de la caritat?

No puc respondre en genèric. Hi ha molts cristians que estimen i ajuden els qui més ho necessiten a partir de la seva fe i de l'Evangeli. En aquest camp, però, sempre hi ha marge de millora. Hi ha, a més, la temptació de separar la fe i la caritat, i aleshores la nostra acció esdevé mera filantropia. La solidaritat no és dolenta, però no saltres som cridats a anar més enllà, a oferir un amor que no ve de nosaltres mateixos... Com ja he dit, la font de la nostra caritat és Déu mateix, que és amor. Fe i caritat van unides. Heus aquí la clau per determinar si realment vivim bé la caritat...

Com a responsable vaticà de les obres humanitàries, quins són avui els focus més urgents d'actuació?

Hi ha moltes urgències, sobretot en països que viuen submergits en un gran patiment, com ara Síria, on la guerra va començar fa tres anys i ha provocat molta misèria, morts, patiment, especialment entre els nens i els ancians. Però no només a Síria, tots els països del seu voltant reben cada dia milers i milers de refugiats. Altres països en situació greu són Haití, Líbia, Centreafrica, Filipines... I després cal tenir en compte tot l'impacte antropològic que pateix avui l'home modern. L'Església, en l'exercici de la caritat, també ha de donar respostes als nous fenòmens i intentar sadollar les necessitats espirituals i de sentit de l'home, a un nivell molt més integral.

Hi ha qui ja ha batejat el papa Francesc com el Papa de la caritat.

«L'Església ha de donar resposta als nous fenòmens i intentar sadollar les necessitats espirituals i de sentit»

Si volem ser justos hauríem de dir que qui primer ens va obrir els ulls sobre la caritat cristiana va ser Benet XVI, quan va escriure *Deus caritas est*. El papa Francesc ha donat continuïtat a aquesta intuïció, posant-hi l'accent i fent una crida a la concreció. Estem molt contents que Francesc mantingui aquesta preocupació i la dugui a la pràctica, amb molts gestos concrets i paraules senzilles.

«Una Església pobre i per als pobres.» Com interpreta vostè el full de ruta proposat per Francesc?

És un desig que té molt a veure amb l'elecció del nom de Francesc. En primer lloc, expressa la voluntat que tota l'Església sigui més pobre, com sant Francesc d'Assís, més despresa, més simple, més humil... Al mateix temps, sant Francesc va ser el primer home a patir els mateixos estigmes que Jesús. El Papa ens convida també a portar els seus mateixos patiments, a assemblar-nos més a Crist, a ser com ell. El *Poverello* d'Assís rep la crida de Jesús a reparar la seva Església. Avui

dia l'Església també necessita renovació. Però una renovació que ens afecta a tots, començant per cadascú. La renovació passa per tornar a l'Evangeli. I finalment, com sant Francesc, el Papa ens demana que ens convertim en missioners.

Tot i que ho fa amb paraules boniques, que tothom entén, les seves propostes són prou exigents.

El papa Francesc ens assenyala un camí difícil. És important comprendre'l profundament i no quedar-nos només en la superfície. El Papa demana més simplicitat, pobresa i humilitat. Vol que ens asseblem a Crist i això no és fàcil.

A l'Església es practica la caritat, sovint pròdigament, però a vegades fa l'efecte que ens mirem una mica el melic. Cal donar tanta visibilitat a les bones obres?

Jesús va dir que havíem de fer el bé perquè el món vegi les bones obres que fem i es converteixi. Hem de dir què hem fet, encara que sense vanagloriar-nos-en. Si els altres no veuen les bones obres, com podran descobrir Jesús? Una cosa és vanagloriar-se'n i una altra molt diferent és dir, amb humilitat, el que Déu ha fet per mi. Des de Cor Unum, per exemple, diem el que fem perquè la gent ho sàpiga i ens ajudi a fer més.

En l'àmbit de la promoció humana i caritativa, quins brots d'esperança destacaria?

Avui dia tots els homes són molt sensibles a la misèria dels altres. Quan es produeix una catàstrofe tothom hi ajuda. Aquest brot d'esperança ens indica que la caritat no és morta. Hi ha una voluntat gran de solidaritat al món, entre creients i no creients. La caritat, que és Déu mateix, habita en el cor de l'home. Aquesta és la nostra esperança.

Etiòpia

Celebració del Timkat

Pelegrins del Club+Amics viuen la festa de l'Epifania a Etiòpia

Bàrbara Virgil

Expedicions Culturals i Rutes Bíbliques a Ruth Travel

Fa anys que quan arriben les primeres setmanes de gener em preparo per acompanyar viatgers que volen celebrar el Timkat —l'Epifania— amb els meus amics etiòps a Lalibela. Quan vaig sentir a parlar per primer cop del lloc i de la cerimònia, una dècada enrere quan el turisme a Etiòpia començava a desenvolupar-se, no em podia imaginar quina experiència profunda podria esdevenir. Només amb els anys he pogut aprendre sobre la gran experiència de proximitat vers quelcom profund i inexplicable amb les moltes expressions de religiositat del poble etiòp.

Aquest any era nombrós el grup de Club+Amics que ha viatjat a Lalibela per celebrar l'Epifania del calendari ortodox. Hem recorregut l'Etiòpia nord, la regió dels Amhara principalment, i part del Tigray. La moderna capital Addis Abeba i els centres culturals i religiosos fins a arribar-nos els últims dies a la ciutat més santa dels cristians a Etiòpia (juntament amb Lalibela), on segons la tradició es conserva l'Arca de l'Aliança, portada des del temple de Salomó a Jerusalem, la ciutat d'Axum.

Navegant pel llac Tana, de sud a nord, hem visitat els monestirs més importants. Sortint de Bahr Dar per arribar a segona hora de la tarda a Gorgora, a l'altre extrem del llac. Fent la travessa ens hem aturat, com cada any en aquestes dates, a l'illa de Dek per visitar el monestir de Narga Selassie, just el dia de la Santíssima Trinitat, un cop més seguint el calendari de festivitats religioses de l'Església ortodoxa etiòp Tewaheedo.

Dues característiques impressionen ràpidament en tota celebració oriental, i per aquest motiu, també aquí, a l'Orient cristià africà: la llarga duració i la complexitat de les cerimònies, però també l'atmosfera sagrada en la qual es desenvolupen, tot envoltat d'un aspecte popular i familiar en el qual els nostres viatgers es van poder conciliar amb aquelles primeres persones desconegudes i a la vegada properes en la fe.

A Narga Selassie va ser la primera experiència amb aquests germans cristians. Havíem visitat esglésies i ara teníem ocasió de veure aquells monuments en plena hora activa, amb els fidels repartits pels espais particulars, pregant amb moviments compassats com un balanceig amb les mans enlaire en acció de pregària i a cop del tambor animant a lloar el nom de Déu en acció de gràcies. Es tracta d'una de les esglésies amb pintures més boniques del llac

Església de Bet Gyorgis.

Pelegrins del Club+Amics.

Tana. Aquella on la reina Mentewabm amb la cara de llum, es prostra als peus de la Mare de Déu.

En aquesta ocasió, a diferència d'altres anys, al final de la navegació encara no havia acabat el dia, de manera que encara ens regalava unes quantes hores de llum per visitar l'església Debre Sina Mariam, a Gorgora.

Sempre l'havia visitat a les fosques i ara que el nostre vaixell era una mica més potent, hi arribàvem abans, i el regal de la llum del dia em feia descobrir una delicadesa extrema en les figures d'aquella església poc visitada. Aquelles imatges i aquell paisatge tranquil, en la intimitat d'un poble que viu el seu dia a dia a la riba del llac, afavorien la interioritat.

El camí ens portava després per la carretera cap a Gondar. Hi havia lluna plena, les muntanyes en deixaven veure la figura a l'horitzó, jo encara recordava passar aquell camí en la foscor més

absoluta, sota un mantell d'estrelles en un cel protector immens. Avui les estrelles no es veien tan bé. Veure la foscor a Etiòpia sempre em fa pensar en els meus alumnes i les classes d'hebreu, quan traduïm els primers versets bíblics del Gènesi: per entendre la llum has de veure la foscor, i a l'Àfrica, és tan bonic el cel!

A Gondar, a més dels castells, hi ha la bonica església de Debre Berhan Selassie, Llum de la Trinitat. Un sostre ple de querubins mirant en totes direccions, rostres tranquils emmarcats en corones de cabells negres i per cos unes petites ales simètriques. Com en el llibre d'Enoc: el món celestial vigila el món terrenal.

L'endemà esdeveníem de nou nòmades. Preníem el camí de peregrinació cap a Lalibela, començaven les Festes del Timkat, la celebració de l'Epifania, dins el calendari de l'Església ortodoxa.

Lalibela: la vuitena meravella del món

S'ha dit que les esglésies de Lalibela són la vuitena meravella del món. La tradició diu que el rei Lalibela (1185-1225) de la dinastia Zagwe les va fer esculpir després d'un somni.

El grup nord amb les primeres esglésies que sempre visitem: Medhane Alem, Bet Maryam, Bet Danaghel, Bet Meskal, Bet Mikael, Bet Golgota. I la bonica i famosa església impressionant per la seva perfecció en les proporcions, excavada a les entranyes de la roca cap endins, com si del concepte de roca recuperéssim el sentit hebreu de roca refugi, una creu, un refugi, fortalesa: Bet Gyorgis, Sant Jordi.

Hem decidit acompanyar les *tabot* en processó des de Bet Gyorgis, l'església de Sant Jordi, sant que als catalans ens uneix a les tradicions orientals.

Cap a les tres de la tarda comencen a sonar les trompetes de bronze, que avisa que ja surt el contenidor de la part més sagrada del temple, el *tabot* que seria el contenidor, l'arqueta, la rèplica de l'Arca de l'Aliança que hi ha a cada església, embolcallada amb roba de vellut blau i grana brodada de daurat.

El sacerdot amb molta delicadesa posa sobre el seu cap aquella peça santa i al seu voltant una barrera de protecció de paraigües portats per altres sacerdots, *kes*, i *dabtares* inicien el camí passant per un passadís estret cap al cim de la roca on es dibuixa la creu de la teulada.

En el camí que fan les *tabot* es van unint les de les altres esglésies. Un camí units en una processó de cants, trompetes, tambors, crits compassats i estranys perquè són en una llengua desconeguda, de bastons alçats pels grups de nois més aguerrits, de cançons de les quals intuïm alguna paraula que, pel fet de ser en hebreu, la reconeixem comuna: «Al-leluia»

La processó finalitza i les *tabot* queden guardades a la tenda com en una escena de temps bíblics, guardada l'Aliança al Tabernacle, amb la posta de sol allà a l'horitzó de les muntanyes de Lasta.

Els etiòps es queden a la nit en pregària el més a prop possible de les sagrades *tabot*. A les quatre de la matinada ja es comencen a repartir els llocs preferents a les tarimes instal·lades al voltant de la petita piscina en forma de creu. Recordem que el que se celebra és el baptisme de Jesús al Jordà per sant Joan Baptista.

El jove bisbe de Lalibela, que des de fa pocs mesos ha pres el càrrec, Bisu'u Leka Papas Abba Kaerlos, convida els visitants a viure la festa cristiana en tot el sentit profund i místic. Alguna paraula en ge'ez, la llengua litúrgica de l'Església etiòpica, ens remet al text de Mateu. Les pregàries en forma de lletanies, tots els sacerdots revestits amb els ornaments, l'encenser fumejant i les espelmes enceses, mentre segueix la consagració de l'aigua i es llegeix l'evangeli de Mateu. I el poble fa seu el moment en què el bisbe aclama «que tots els poders adversos siguin trencats pel signe del símbol de la Creu. Tu, Senyor, fes d'aquesta aigua una aigua de repòs, una aigua de redempció, una aigua de santificació, il·luminació de les ànimes, renovació de l'esperit, font de vida...». Nosaltres també vam fer nostre aquest moment.

Punt de vista

Miquel Àngel Fraile

Secretari general de la Confederació de Comerç de Catalunya

No volem un comerç clònic

Amb l'entrada en vigor de la Llei d'Arrendaments Urbans (LAU), que permet als propietaris dels immobles de renda antiga actualitzar els lloguers, estem veient com, lamentablement, establiments que ja formen part de la història de Barcelona es veuen empesos a tancar les portes per la impossibilitat de fer front als nous imports que es demanen.

L'aplicació d'aquesta normativa arriba justament en un moment de crisi, i no és sinó una clatellada més a la difícil situació que viuen molts comerços de les nostres ciutats. El cas més recent de tancament el tenim a Barcelona, el de Juguines Monforte, però en tenim altres exemples, com poden ser la Llibreria Catalònia, on ara ha obert un restaurant de menjar ràpid, la Llibreria Canuda, on en el seu lloc tindrem una botiga d'una gran cadena de roba, així com el Palacio del Juguete, que serà substituït per una sabateria internacional.

És evident que no es pot pretendre que els propietaris dels immobles renunciïn als guanys que pot representar tenir un espai en un lloc emblemàtic, però també és evident que qui ha creat la riquesa en aquests carrers i avingudes han estat els comerços, que ara veuen com el seu esforç els foragita dels bons llocs que ells han creat, els aparta, i amb un copet a l'esquena els diu adéu-siau i aquí no ha passat res.

És cert que, davant d'aquest panorama i pressionat pels comerciants, pels mitjans i pels ciutadans, en el cas de l'Ajuntament de Barcelona, s'està estudiant crear una nova categoria en la qualificació del patrimoni per als comerços emblemàtics de la ciutat, és a dir, catalogar-los com a béns culturals de caràcter històric i etnològic com a patrimoni moble, immoble i material. Però, més enllà del títol, encara no s'ha determinat què significa que els comerços emblemàtics siguin declarats béns culturals i, per tant, si els protegeix de la LAU. Estem esperant la seva decisió; però, com gairebé sempre, arribarà massa tard, i el comerç emblemàtic està tancant sense que ningú no hi posi fre.

Cal cercar un equilibri, però els legisladors no l'han sabut trobar, i, si ningú no hi posa remei, aviat ens trobarem amb uns centres de ciutat comercials clò-

nicos, sense encant ni varietat. Barcelona i moltes altres ciutats de Catalunya són justament el que són pel seu comerç, pels seus carrers i per la seva cultura; però, si es continua així, malauradament veurem com tot això queda engolit per un decorat d'opereta, que difícilment mantindrà l'atractiu més enllà de la novetat. Potser caldria replantejar-se què oferim als nostres visitants i protegir els nostres centres històrics ara que a alguns se'ls omple la boca amb el fet que «hem d'adaptar-nos a les seves necessitats», ja que, si veuen els nostres carrers com els mateixos que tenen a casa seva, no sé fins a quin punt voldran continuar venint. Pensem-hi.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

Dues sagrades escriptures

Sant Tomàs d'Aquino, eximi filòsof i teòleg italià (1224 – 1274), anomenat el Doctor Angèlic, va deixar escrits interessantíssims, entre els quals la *Summa Theologica* (un estudi de tota la teologia). Encara avui, les seves dites tenen actualitat i els estudiosos de la teologia hi fan referència. Va ser un home d'estudi i de pregària. Dedicà la seva vida a la investigació i a l'ensenyament. És patró dels estudiants.

El sant doctor, en un sermó d'Advent, va dir: «Déu ens ha donat dues Sagrades Escripures: el llibre de la creació i la Bíblia. El primer d'aquests llibres conté tantes dites destacables com criatures existents. Puix que les criatures ensenyen la veritat sense mentir. Per tant, sostinc amb l'Aristòtil (antic filòsof grec d'abans de Crist) que, una vegada, en ser preguntat de qui

havia après tant, contestà: "de les coses", "les coses no menteixen".»

Recordo que, en la meua graduació en Teologia, el tribunal em demanà que defensés una tesi que afirma: l'home, amb la seva intel·ligència, a través de les coses creades, pot arribar a conèixer l'existència d'un Déu personal. El Catecisme de l'Església catòlica parla de «"camins" per acostar-nos a Déu que tenen la creació com a punt de partença: el món material i la persona humana».

El Catecisme afirma, en el número 36: «La nostra santa mare, l'Església, sosté i ensenya que Déu, principi i fi de totes les coses, pot ser conegut amb certesa mitjançant la llum natural de la raó a partir de les coses creades. Sense aquesta capacitat, l'home no podria acollir la revelació de Déu. L'home té aquesta capacitat, perquè ha estat creat "a imatge de Déu".»

L'altra Sagrada Escripura, la llum plena de la revelació, el disseny diví, ens consta per la Bíblia. La paraula de Déu, continguda en l'Antic i el Nou Testament, ens dóna la certesa ferma, sense error, sobre la vida interna divina i els plans de Déu. Jesucrist és el revelador del misteri de Déu, lligat a la vida dels homes. Conèixer la Bíblia és important. L'Església no para de proclamar-la. L'hem d'escoltar. I agrair!

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà
ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net

Elna (o Elne, en francès)

Inicio aquests reportatges breus sobre nuclis que van teixir la realitat cristiana d'Europa, per la seva proximitat, petitesa i gràcia. El relat de les reticències existents entre els cristians de llengua hebrea i els de la grega que recull «Els Fets dels Apòstols», no s'acaba amb la institució dels diaques. Persisteix com a tendències, una d'obertura i, l'altra, de conservadorisme. La primera s'estén i prospera com una taca d'oli, i arriba entre nosaltres. No es pot desconèixer tampoc el teixit i l'argamassa de vies romanes de l'imperi. En aquest cas, la via Domitia que, des de l'urbs, arribava a Panissars, on cedia el testimoni a l'Augusta, que transitava cap a Barcino. Des d'Anníbal amb els seus elefants, fins a Francesc, camí de Compostella, per aquí van passar una multitud de viatgers, uns d'il·lustres i d'altres anònims. Sorpren descobrir les empremtes a la roca per les quàdrigues quan hom visita el lloc. Costa molt destruir una via romana, traçada sobre la roca viva.

Per aquests indrets, a la petita població anomenada Illiberis, hi va arribar el cristianisme i hi va ancorar la seva fe. La comunitat va tenir un bisbe i va edificar una catedral. Petita sí, confesso que no n'he vist cap altra d'aquesta mida. Estava d'acord amb les seves necessitats, però era elegant, com corresponia a la notícia meravellosa que els havia arribat.

L'edificació primitiva, d'estil romànic, tenia tres naus, amb els absis i dues torres. Una d'aquestes va ser destruïda i substituïda més tard per una altra de maó. No recordo que el seu interior tingui res d'especial. El que és admirable és el claustre.

Els capitells i les columnes estan decorats amb motius geomètrics o vegetals, en altres casos és historiada, és a dir, amb relleus d'inspiració bíblica. La gent d'aquells temps no tenia llibres, ni tan sols sabia llegir, d'aquí l'interès que, a través de la imatge, el fidel aprengué les veritats revelades. Era la Bíblia dels pobres. Aleshores, la gent mirava i aprenia. Nosaltres ara busquem els relats de la Creació, les figures patriarcal i els episodis de la vida de Jesús, des de l'Anunciació, fins a la seva mort i sepultura. La mirada reposada es converteix en meditació contemplativa. El claustre en part és romànic i part gòtic.

La població actual, d'uns 7.500 habitants, s'assenta sobre un promontori coronat per la catedral. El seu nom, repeteixo que és Elna o Elne, deriva d'Helena, la mare de l'emperador Constantí, el que va promulgar la llibertat per a l'Església, mitjançant l'edict de Milà. Malgrat tot això, la catedral està dedicada a santa Eulàlia. És un lloc pacífic, silenciós, amb unes vistes precioses cap al Pirineu, que exhibeix majestuós el mític Canigó, massís emblemàtic, inspirador de l'epopeia catalana del mateix nom, escrita pel pròcer, sacerdot, narrador, poeta i místic Jacint Verdaguer. Als seus peus, com per casualitat, va néixer el gran Thomas Merton. La seu episcopal resideix avui dia a Perpinyà, però adverteixo que el nom del bisbat és Perpinyà-Elna.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Espai eclesial de la vida consagrada

Quan el cardenal Jorge Mario Bergoglio va ser elegit Papa, alguns periodistes em van preguntar si estava especialment content pel fet que el nou Bisbe de Roma fos un religiós, en concret un jesuïta. Vaig contestar que no. Per una raó: no entra en l'espai eclesial de la vida consagrada l'aspiració al Papat. El considero com una excepció a la norma. Com a tal, em sembla excel·lent que si el bé general de l'Església requereix dels seus serveis, es presti generosament per obediència a la tasca. Hi ha d'haver un motiu molt poderós perquè es deixi l'espai propi. Unes quantes congregacions, la Companyia de Jesús inclosa, ho tenen clarament especificat en les seves constitucions. La funció profètica així ho exigeix. No m'estranya que, des de la seva òptica de religiós, el papa Francesc denunciï amb tanta nitidesa la vanitat i l'ambició: «El carrerisme és una lepra, és una lepra!» El missatge als diplomàtics del Vaticà no deixa cap dubte: «No heu d'estar obsessionats pels ascensos, sinó per servir les persones.» La dimensió institucional té aquest risc. Cal deturar-lo sense concessions.

El dia 2 de febrer, com cada any, se celebra la Jornada Mundial de la Vida Consagrada. El lema d'enguany és: «L'alegria de l'Evangeli en la vida consagrada.» L'aportació eclesial de la vida religiosa consisteix a viure a fons aquestes paraules de Jesús: «Tots vosaltres sou germans» (Mt 23,8). La fraternitat. Les comunitats religioses es formen amb persones que no es trien entre elles. El fonament del seu estil de vida és Jesucrist, que els dona la cohesió i el sentit últim. Representa una crida a anticipar el valor escatològic de la fraternitat. Per això hi ha un impuls més radical a favor dels pobres i marginats, perquè una fraternitat

«Les comunitats religioses es formen amb persones que no es trien entre elles»

que tingués excepcions no tindria consistència. N'hi ha que afirmen que els laics poden fer el mateix que una religiosa o un religiós. En part és veritat. Poden fer el mateix, fins i tot millor, però no els correspon ocupar l'espai eclesial propi dels religiosos, perquè correspon al ser i a la vocació. Hi haurà més

o menys persones consagrades, els números han oscil·lat al llarg de la història, però el seu espai eclesial respon a un projecte diví: «La vida consagrada mai podrà faltar ni morir a l'Església: va ser volguda pel mateix Jesús com a parcel·la de la seva Església» (Benet XVI, 5 de novembre del 2010). Les tasques educatives, hospitalàries i socials són importants, però no determinants. En la seva essència, la vida consagrada queda resumida en els versos de sant Joan de la Creu: «Ja no vigilo cap ramat, ni tinc cap altre ofici, estimar és només l'únic exercici.» S'abandona la prioritat de la feina i de la conquesta, de la preocupació: «Ja no vigilo.» La seva vocació es descobreix en l'amor: «Estimar és només l'únic exercici.»

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

Una carta desesperada

Algú li havia donat el meu correu i es va dirigir a mi com aquell que ja no sap a quina porta trucar. Explicava la seva història semblant a la de tanta gent. Durant anys havia viscut sense cap mena de dificultats per arribar a final de mes gràcies a la seva feina que li havia permès tirar endavant una família. L'atur havia fet estada en la seva vida des de feia ja uns anys i, per l'edat i la crisi, li resultava cada vegada més difícil trobar feina. Vaig llegir la

«La crisi econòmica posa en evidència la insostenibilitat del model laboral actual»

carta tres vegades sense saber què respondre. A quina porta podia trucar jo també per aconseguir una feina?

La crisi econòmica ha posat en evidència la insostenibilitat del model laboral actual.

Els problemes del mercat de

treball afecten els fonaments mateixos del model sociolaboral i necessiten una reforma d'envergadura que continua sent reclamada per totes les institucions econòmiques que han analitzat la nostra situació amb gran inquietud i, sobretot, per les dades de la nostra realitat laboral, que amaguen veritables drames humans. Tot això ho sentim contínuament i ja ens sona a teoria però que amaga una realitat que va més enllà d'estadístiques fredes: davant de casos puntuals i concrets ens sentim tan impotents com enganyats.

Tornem a la carta que acabava de rebre. Vaig començar a teclejar amb l'ànima als peus, perquè l'única cosa que podia fer és respondre que jo no tinc a les meves mans la solució al seu problema ni al de tanta gent que està en la mateixa situació. Donar ànims sense cap mena de solució em semblava poc adequat, però deixar de banda l'única arma que tinc, que és la d'estimar, no era per a mi el que havia de fer. Li vaig escriure de la millor manera que vaig saber i li vaig oferir la meua amistat, comprensió i fins i tot la meua impotència. Aquell mateix dia vaig rebre un altre correu d'una amiga amb una oferta de treball per a la qual demanaven currículums. L'hi vaig reenviar amb la meua millor voluntat, però també amb la sensació d'enviar una possibilitat entre mil.

Una altra vegada estava davant d'un drama familiar.

Al carrer, sota la meua finestra, un grup de joves d'entre 16 i 20 anys passen les hores com poden sense cap mena d'incentiu per viure millor la seva situació de «ni-ni», perquè ja s'han acostumat a no fer res: ni estudiar, ni treballar.

Avui m'és difícil exercitar l'optimisme. Només em puc aferrar a l'esperança cristiana, que és el meu tresor més preuat.

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

Membre de la Societat Espanyola de Medicina Marítima

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

Zoom

Eduard Brufau

Després d'anys d'obres, l'abadia cistercenca de New Clairvaux, a Califòrnia, ja té una sala capitular nova. La notícia és que s'ha construït rescatant de l'oblit els carreus del monestir desmantellat de Santa Maria d'Óvila, Guadalajara, que durant anys van estar abandonats en un parc de San Francisco. D'aquesta manera, la sala capitular medieval recupera la funció per a la qual va ser creada.

Des del monestir

El qui no serveix traeix

El missatge de l'evangeli, la veu profètica de Jesús, ressona avui amb força reclamant un consens, una opció, una definició cada cop més impostergable: que el bé comú sigui buscat i volgut per a tota la família humana en una terra que sigui realment la casa de tothom, on ningú no es vegi privat de gaudir dels fruits de la terra i de la recompensa en la seva feina.

Estem atrapats en una crisi global. El capitalisme neoliberal imperant ha imposat una dictadura implacable que condiciona definitivament el present i el futur de la humanitat. El desig insaciable, obsessiu i obscè de riqueses fa que el clam, el plor i la tristesa dolorosa dels exclosos i expulsats del sistema sigui clamorós i exigeix una resposta urgent, que desperta consciències i definitivament ens demana definir-nos i deixar de nedar a dues aigües.

És possible no mobilitzar-nos i fer una autènti-

ca revolució pacífica pel bé de tothom? Em fa mal a l'ànima veure com creix la pobresa, i com a la taula de les grans decisions dels poderosos d'aquest món cada cop més s'exigeix sacrificis als mateixos, els més pobres, i com de forma cruel es va fent cada cop més abismal la diferència entre rics i pobres. No ens adonem que robem el pa dels pobres? És possible que no siguem capaços de compartir i de donar fins que ens faci mal?

Amb els gestos i actituds, el papa Francesc està reivindicant una cosa molt important i ens està recordant una cosa que mai no hauríem de perdre de vista: Jesús no era un sacerdot del temple ni un mestre de la llei dedicat a defensar un marc legal. Jesús avui, enmig d'una legalitat marcada per lleis, fetes al servei d'uns pocs, proclama amb

la veu i els gestos, amb el foc que porta el cor, que al nostre món, la justícia està al marge de la legalitat. I com que la seva autoritat no li ve de cap institució religiosa, política ni humana, sinó de l'experiència d'un Déu obstinat a guiar els fills i filles pels camins de la Justícia, la seva veu i el reclam és imparable: podem dir que Jesús irromp en la història com una crida a viure de manera alternativa experimentant Déu, Misteri últim de vida, com una força que ens condueix vers un món més humà i feliç.

En aquesta perspectiva i realitat, des d'aquesta experiència vital, entenem el que deia Rahner quan proclamava que el cristià del segle XXI serà un místic o no serà. Perquè només des de l'experiència profunda del Déu de la vida, des de la defensa dels seus drets, podem denunciar sense pal·liatius el sistema injust i apostar per la justícia i la pau social.

Lucía Caram
Religiosa dominica
de Manresa

La sal de la terra

No hi ha futur sense humanitats

El 16 de gener de 2014 vaig tenir el goig de participar en l'acte de presentació del document *Unes humanitats amb futur* celebrat a la sala Prat de la Riba de l'Institut d'Estudis Catalans, que ha estat un dels seus promotors institucionals juntament amb la Facultat de Teologia de Catalunya. Magnífica posada en escena, brillants parlaments i excel·lent document. Em sento orgullós d'haver-me adherit al text. En recomano la lectura per la profunditat i interès, i alhora, per la seva brevetat i claredat. Resulta de fàcil accés perquè ha estat reiteradament publicat i és ben accessible a internet.

Voldria però —més que fer un comentari directe del contingut— remarcar una idea fonamental. En efecte, si bé en el moment que vivim la reivindicació de les humanitats en els diversos

àmbits acadèmics és fonamental, hem de ser ben conscients que la «qüestió de les humanitats» té una transcendència per a tota la ciutadania, molt especialment, pensant en l'esdevenidor. Em sumo, en definitiva, a la tesi que «no hi ha futur sense humanitats». O almenys un futur humà. Tots necessitem culturalment un instrument crític que ens ajudi a donar i preveure sentit humà i d'humanització a allò que fem i vivim. Aquest, doncs, sempre ha estat necessari però ara resulta més urgent i prioritari que mai perquè el nostre món posseeix un enorme potencial i no sempre serveix les persones i els pobles. Aquesta activitat cultural, reflexiva i creativa són les humanitats. Per tant, a les persones i institucions compromeses pels principis i propostes del document —per

exemple, mestres, professors i escoles; universitats i centres superiors com la Facultat de Teologia; departaments d'ensenyament i d'universitats, etc.— cal, des d'una visió més àmplia, afegir un bon grapat d'agents fonamentals. Esmento tres col·lectius que em semblen del tot implicats: pares, polítics i empresaris. Els primers, fomentant no només el gust per les humanitats sinó en la pràctica habitual de l'humanisme en els escenaris familiars. Els polítics, en la construcció argumental i la realització pràctica del bon servei a la comunitat, la prioritat de la pau, els drets i el diàleg. Els empresaris, en la seva reinvençió de les empreses, és a dir, sota un model d'economia social on se situïn primer les persones —treballadors o destinataris— per davant dels productes o els guanys.

Andreu Ibarz
Director general de
Blanquerna-URL i
professor de la Facultat
de Ciències de l'Educació

Mirada al món

Més enllà de les aparences

Lizzie Velásquez, una jove de Texas que està per complir els seus vint-i-cinc anys, va ser definida i presentada malèvolament a les xarxes socials, per alguns companys d'escola quan era adolescent, com «la dona més lletja del món». La qüestió és que, a causa d'una malaltia congènita molt rara, no acumula gens de greixos en el seu organisme, i per aquest motiu no ha superat mai els 29 kg de pes, tot i ser més aviat alta. Des del naixement estava estigmatitzada, ja que els metges diagnosticaren que no podria mai parlar, caminar, pensar o fer res per ella mateixa. Tanmateix, no fou així; i malgrat no veure-hi d'un ull i nombroses dificultats que ha hagut d'afrontar, la Lizzie, comptant sempre amb el suport i l'afecte dels seus pares, catòlics practicants, ha pogut obrir-se un camí i dur a terme els seus somnis. Ha acabat estudis universitaris, té ja tres llibres publicats i una seva intervenció pública

del 5 de desembre passat, penjada a YouTube, ha estat visualitzada fins ara per més de sis milions de persones.

La Lizzie explica que els seus pares no es van preguntar per què els havia tocat a ells una filla així, sinó que van decidir d'estimar-la tant com podrien. Reconeix que de petita volia ser diferent i pregava demanant això, fins que va entendre que no havia de deixar que la malaltia la definís a ella mateixa com a persona i hi va reconèixer una especial benedicció de Déu. És commovedora la seva crida a ser sempre positius: «Tu ets el qui defineixes la vida. Tu ets el qui està assegut al volant del cotxe de la teva pròpia vida. (...) Utilitzeu la vostra negativitat per esdevenir millors, i guanyareu sempre. He tingut una vida realment difícil, però n'estic agraïda.»

Darrere un rostre a primer cop d'ull poc agradable, hi ha una gran dona que ha sabut conrear

la veritable bellesa, la que ve del més endins del cor d'una persona, i que ha aconseguit transformar les pròpies limitacions físiques en una oportunitat per donar el millor de si mateixa i ajudar altres persones, més o menys acomplexades per suposades condicions desfavorables, a sortir del propi forat negre.

Considerem i classifiquem massa fàcilment les persones per la primera impressió que ens fan; i això, almenys des de l'òptica evangèlica, és sempre un error. També la nostra autoestima depèn massa sovint d'allò que els altres pensen o diuen de nosaltres. I siguin quines siguin les aparences, tant en nosaltres mateixos com en els altres, la veritat més profunda és que tal com som, i en qualsevol situació que ens trobem, som capaços d'estimar perquè som estimats incondicionalment per Déu; i adonar-nos d'això i viure conseqüentment, és allò que ens embelleix de debò.

Cinto Busquet
Capellà i teòleg

Eutanàsia a infants

La Coalició per a la Prevenció de l'Eutanàsia-Europa adverteix que Bèlgica està considerant estendre l'eutanàsia als infants, malgrat que és sabut que l'eutanàsia ja es practica en la població infantil. Als Països Baixos els nounats amb discapacitat habitualment són sacrificats en el marc del Protocol de Groningen per raons de «la seva percepció de sofriment futur, o la dels seus pares». Aquesta pràctica inclou els nounats amb espina bífida.

Aquesta coalició posarà l'accent en el canvi d'actitud imprescindible envers les persones amb discapacitat i vulnerables, i recorda que les persones amb discapacitats físiques i mentals, els ancians i els pobres han de tenir la mateixa protecció que els no discapacitats i les persones amb recursos. I és que quan perdem el sentit de la vida, el que és normal és acabar destruint-la començant pels més febles.

LLUÍS ESQUENA ROMAGUERA
Torroella de Montgrí

Espanya en venda

L'Ajuntament de Barcelona està en negociacions amb l'emir de Qatar per convertir la ja clausurada plaça de toros Monumental en una gran mesquita. La raó és òbvia: la necessitat de diners per sanejar l'economia malmesa de la comunitat. Per les seves dimensions, seria la tercera mesquita més gran del món després de la Meca i Medina, amb capacitat per a 40.000 feligresos. El president del Futbol Club Barcelona ja té a Qatar el seu patrocinador principal i ara l'alcalde Trias en segueix l'exemple en la

Pocs infants

Les estadístiques així ho assenyalen. A Espanya hi ha pocs nens i d'aquí el principal factor de l'envelliment de la població. L'altre pot ser que la població viu més anys. Però si tenim pocs infants i els necessitem, el més lògic seria ajudar les famílies i, sobretot, les mares soles a tirar endavant l'embaràs i no proposar d'entrada, a una dona sola que està necessitada, si vol avortar. Els mecanismes d'ajuda positiva s'haurien de disparar immediatament; de recursos, no en falten, però sense una bona administració, qualsevol quantitat és insuficient.

Necessitem els infants que l'avortament s'endú. L'avortament és cruel, antisocial, antieconòmic i antisolidari. És a dir, el contrari del que es predica. Si no hi ha cotitzants, qui pagarà les pensions?, quin progrés és el que s'acarnissa amb els més febles?

RAMONA ROMEU VIRGILI
Barcelona

recerca de diners sigui d'on sigui, sense sospesar-ne gaire els pros i els contres. La realització d'aquest projecte contribuiria a descristianitzar encara més la nostra societat; milers d'islamistes hi vindrien a peregrinar. Seria la reconquesta però a l'inrevés. Tot forma part d'un efecte crida que es podria resumir en un «Espanya en venda». Fa pensar.

LOURDES CAMPS CARMONA
Barcelona

Bona cara

Com podem millorar l'ambient? Tu i jo què fem? El primer és no esperar que els altres ho facin. Després preguntar-nos com ens interessa la vida dels que tenim a prop. La clau és estimar el proïsme, donar-nos sense ànim de rebre, de vegades només cal un somriure, i altres escoltar, demanar per les preocupacions, etc. L'ambient està crispat i la bona cara i el bon

humor són necessaris. Un dia em deia una filla: «No m'agrada gens que les maniquís de les botigues tinguin cara d'enfadades.» Si tu i jo alegrem la cara donarem una mica d'optimisme al món.

MARIA ANTONIARAURELLS SANCHO
Barcelona

No és cap malson

És real. La xifra de cristians perseguits al món es calcula en dos-cents milions. Espantós. Els cristians que viuen en països de majoria musulmana o altres religions no cristianes són perseguits d'una manera o altra, i és una de les pitjors tragèdies el fet de veure incendiades les esglésies plenes de fidels. És horrorós, propi de temps llunyans de la civilització moderna. És el pitjor dels retrocessos.

ISABEL ESTEBAN GÜELL
Barcelona

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

M'he d'ungir?

A la meva parròquia, l'11 de febrer celebrarem la Jornada del Malalt. Durant la missa s'administrarà també l'Extremunció i se'ns ha dit que aquells que tenim més de vuitanta anys l'hauríem de rebre. Jo tinc aquesta edat i a mi no em fa cap gràcia; gràcies a Déu, em trobo perfectament de salut. L'he de rebre? Una altra cosa: m'han dit que aquest sagrament perdona els pecats. Si és així i el rebo, suposo que no m'hauré de confessar...

Efectivament, en moltes parròquies, en la memòria de Lourdes, se celebra aquesta jornada significativa que ens ajuda a mirar amb fe els nostres germans malalts i a considerar l'estat de malaltia. S'acostuma a celebrar en molts llocs de manera comunitària el sagrament de la Unció dels Malalts que, si us plau, no anomenem més «extremunció». És sobretot un sagrament de «malalts», no d'«agonitzants» i «moriunds» que, sens dubte, també el reben. Jo crec que no es pot establir una norma o edat de forma general per a aquells que poden rebre aquesta Unció. La doctrina de l'Església insta que el rebin aquells que viuen en situació de malaltia greu o crònica amb una possibilitat de mort bastant certa. La gràcia d'aquest sagrament ens ajuda a viure amb fe, esperança i fortaleces cristianes aquestes situacions de la vida que tard o d'hora sempre acostumen a arribar. La veritat és que quan es passa dels vuitanta ja s'arriba més o menys a la mitjana d'esperança de vida entre nosaltres. Però no tothom comparteix el mateix estat de salut.

Una vegada vaig anar a visitar una centenària esplèndida i li vaig proposar rebre el sagrament. Em va dir: «Mossèn, jo sóc vella, però no estic malalta.» I era veritat. Rebia la Comunió a casa seva, es confessava, pregava... Jo no vaig insistir-hi. Va morir als cent tres anys i de sobte, sense haver pres cap aspirina a la seva vida. Probablement desconeixia aquella màxima de Ciceró que deia *ipsa senectus est morbo* («la vellesa ja és en ella mateixa una malaltia»). Vostè diu que té bona salut, que no està malalt. Em sembla bé que no rebi la Unció dels malalts.

Pel que fa a l'altra qüestió que planteja, és important aclarir-ho. Molta gent creu que, efectivament, no cal la confessió si algú rep la Unció. No és veritat. Quan un malalt greu ja no es pot confessar, en aquest cas sí que la Unció té també aquest efecte penitència. Però si la persona es troba en un estat físic i mental que li permet confessar-se, sí que en té necessitat; la celebració del sagrament de la Penitència ha de precedir la Unció.

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
A Ràdio Estel, de dilluns a divendres,
a les 23.00, podeu escoltar la versió
radiofònica d'El Consultori

Amb bon humor...

Trobada Fraterna dels Caputxins de Catalunya

Marta Palau

Els Caputxins de Catalunya han celebrat la Trobada Fraterna Anual al convent de Pompeia, organitzada pel Consell de Laics de la Província, format per representats seglars de cada convent. Sota el lema «El fruit de l'Esperit», van aplegar unes 170 persones per compartir la fe i fer experiència de fraternitat. Al passadís de Pompeia hi havia una exposició que recorda el pas de sant Francesc per terres catalanes ara fa justament vuit-cents anys.

La Trobada va començar amb una estona de pregària. Seguidament, fra Jacint Duran, expert en espiritualitat franciscana, va fer una intervenció introductòria sobre *El fruit de l'Esperit en la vida quotidiana*. Va recordar la frase de sant Ignasi «el que omple i satisfà l'ànima no és saber molt, sinó sentir i assaborir les coses internament», i va diferenciar entre el que ens agrada i el desig que portem al cor indicant que, de vegades, allò que ens desagrada ens pot portar a una plenitud de vida que potser no ens porta allò que més ens agrada. Fra Jacint va dir que la nostra gran promesa és ser habitats per l'Esperit i va concloure parlant del procés de conversió de sant Francesc i dels sentiments que va experimentar, tant d'amargor com de dolcesa, que el van apropar a Déu i el van portar a l'acció.

L'acció de l'Esperit

Després va arribar el torn dels testimonis, que van expressar com senten l'acció de l'Esperit en la seva vida diària. Begoña Fornes, mestra de novícies de les Religioses de la Puresa de Maria, va indicar que l'Esperit actua posant ordre en el nostre caos interior, de manera semblant a com Déu posa ordre en el caos en els primers versicles del llibre del Gènesi. L'Esperit ens ajuda a posar nom a tot allò que vivim i sentim. L'Esperit ens ajuda a jerarquitzar què és allò veritablement important respecte del que no ho és tant. L'Esperit ens unifica, transforma la nostra realitat i ens fa encarnar-nos-hi. L'Esperit gemega en

«Fra Jacint Duran va dir que la nostra gran promesa és ser habitats per l'Esperit»

el nostre interior i ens fa dir «Abbà», tornant-nos a la nostra identitat més profunda, la de ser fills de Déu.

Esteve Fornaguera, dels Grups de Diàleg i Pregària d'Arenys de Mar, va recordar com en uns moments concrets de la seva història personal va trobar-se amb persones que el van ajudar a saber confiar en Déu i en la bondat des de la humilitat. Va dir que l'acció de l'Esperit sempre és en benefici dels altres i també va afirmar, segons la seva experiència, que l'Esperit es fa present d'una manera més significativa allà on hi ha més dificultats.

Anna Casas, del Grup de Diàleg i Pregària de l'Ajuda, va expressar que havia sentit proper l'Esperit en

moments dolorosos de la seva vida. Va afirmar que l'Esperit ve a ajudar la nostra feblesa i que és precisament en moments de dificultat quan el nostre cor es pot estovar i l'Esperit pot afloiar. Beatriz Martínez, del grup de Renovació Carismàtica de La Bonanova, tot valorant l'experiència de la joia de la comunitat des de petita, va remarcar la importància de verbalitzar en veu alta la pregària i la lloança a Déu i com l'impuls profund de l'Esperit l'havia ajudat a superar moments molt difícils de la vida familiar.

El darrer testimoni va ser el del germà marista Toni Torrelles, que es va fer present a la Trobada des de París a través d'una gravació en vídeo. Torrelles va dir que vivia la presència de l'Esperit a la seva vida sentint-se acompanyat i orientat, que l'Esperit formava part de les seves opcions, de les respostes a les crides que sentia, que era un company de camí que l'inspirava i que confiar en l'Esperit el protegia del desànim i del cansament espiritual. Finalment, Jacint Duran va fer una síntesi, tot subratllant els aspectes més representatius del que havien dit els testimonis.

El moment central de la Trobada Fraterna va ser el de l'Eucaristia, que va presidir fra Gil Parés, provincial dels

Caputxins de Catalunya i Balears a la cripta del santuari, ambientada bellament amb símbols vermells a manera de flames, tot insinuant la presència de l'Esperit.

Després de gaudir d'un bon àpat de germanor, a la tarda es va fer la presentació de dos llibres. El primer, *Con cartones por la calle*, d'Enrique Richard, que des de fa més de deu anys col·labora a Arrels Fundació. L'autor va parlar de les seves vivències en l'atenció a persones sense sostre i de tot el que ha anat aprenent d'elles. Seguidament, fra Jacint Duran va presentar el seu llibre *El Càntic de les Criatures de sant Francesc*. Va explicar els tres moments de redacció del Càntic, per acabar qüestionant-se com és possible que sant Francesc, que en el moment de redactar-lo era un home cec, malalt i fracassat, experimentés una joia tan profunda en el seu cor, tan ben reflectida en el Càntic.

Carla Costa i el grup de Renovació Carismàtica de La Bonanova van posar el punt final a aquesta trobada joiosa amb un recital-pregària, amb cants del seu nou CD, tot convidant a cantar els assistents. Va ser un moment de pregària dens i bonic d'agraïment i lloança a Déu. Una bella jornada per recordar i agrair!

En record de Mn. Albert Domingo

Isabel Giménez

La basílica de Santa Maria de Vilafranca del Penedès era plena a vessar. El presbiteri acollia una quarantena de preveres dels bisbats de Sant Feliu i de Barcelona, presidits pel bisbe Mn. Agustí Cortés. Familiars, companys, amics i feligresos de les contrades del Penedès i de Barcelona arreu s'hi van aplegar per acomiadar un home bo, un cristià esperançat i un sacerdot exemplar.

Mn. Albert Domingo va néixer en el poble del Crist i ha estat marcat amb el do de l'Esperit. Aquest poble li ha donat la fe i l'ha fet caminar amb esperança.

Les seves qualitats humanes han estat, entre moltes altres, la senzillesa i la bondat. Déu, amb la seva gràcia, ha transformat en ell la seva humanitat i ha esdevingut sacerdot del Senyor, lliurat al servei de tots els qui hem contactat amb ell. Va desenvolupar la seva vida pastoral a les parròquies de Viladecans, a la parròquia de Sant Francesc d'Assís del Poblenou i a la de Sant Miquel dels Sants de Gràcia. Seguidament, a Santa Maria de Moncada i a Sant Bernat Calbó, del Poblenou. Finalment, a Vilafranca del Penedès.

Ha estat sempre vetllant com a servent fidel del Crist i ha lliurat, durant la seva vida, el testimoni del misteri dels

sagraments, sobretot de l'Eucaristia. És el ministeri sacerdotal per excel·lència. La seva vida ha estat orientada per una sola fe, un sol baptisme, un sol Déu, que és Pare. Sempre ha viscut en profunditat allò que ha experimentat en el moment de la seva mort: l'esperança en la resurrecció del Crist. Ell ha estat la seva heretat.

En els seus darrers dies repetia: «Gràcies.» I avui nosaltres li diem: «Gràcies, Mn. Albert», perquè ha passat per les nostres vides fent el bé. I ara els qui l'hem estimat demanem la seva intercessió davant de Déu per continuar transmetent la fe als infants, el consol als malalts i l'acolliment a tothom.

Paraula i vida

Els religiosos a la ciutat secular

Lluís Martínez
SistachCardenal, arquebisbe
de Barcelona

Celebrem aquest diumenge la festa litúrgica de la Presentació de Jesús al temple, i l'Església uneix aquesta celebració a la Jornada Mundial de la Vida Consagrada. Avui l'Església vol recordar els homes i les dones que lliuren radicalment la seva vida a Jesucrist consagrant-se plenament a ell i seguint-lo amb una vida casta, pobra i obedient. Aquest dia tenim present i lloem el do de la vida consagrada, que és una vocació que el Senyor concedeix a uns cristians i cristianes que aporten uns fruits de santedat al poble de Déu. La seva consagració a Déu fa la seva vida molt fecunda. Lliurant-se totalment al Senyor, els religiosos i les religioses esmercen la seva vida en una munió de serveis que són un veritable enriquiment per a la nostra societat.

Estudis sociològics recents posen en relleu que aquestes persones consagrades a Déu estan presents en multitud d'obres en el camp de la pobresa, de la marginació, de l'ensenyament i de l'atenció als ancians i als malalts. Estan també presents en el món de la cultura, del diàleg entre

les ciències i la fe cristiana, del diàleg amb els no creients i els allunyats. La nostra societat seria molt pobra sense la presència de les comunitats i de les seves obres i serveis.

L'Església actual està abocada a la nova evangelització perquè existeix per evangelitzar i avui aquesta tasca és molt necessària i urgent. Volsaltres, benvolguts germanes i germanes, tant dels monestirs com de les congregacions i obres de servei a la societat, seguint Jesús amb amor i radicalitat, us heu posat al servei de l'Església i esteu treballant intensament en la nova evangelització i col·laborant en l'aplicació del Pla Pastoral de l'arxidiòcesi, que està centrat plenament en l'evangelització.

Desitjo aprofitar la circumstància d'aquest dia dedicat a la consagració a Déu dels religiosos i les religioses per agrair-vos tot el que feu al servei de la diòcesi. Em sembla oportú recordar, en aquest sentit, allò que ens diu el Concili Vaticà II: «Treballen amb generositat i amb diligència en l'edificació i creixença de tot el Cos místic de Crist i en bé

de les Esglésies particulars.»

Sóc testimoni, sobretot en les visites pastorals que el bisbe està cridat a fer sovint, de la valuosa col·laboració dels religiosos amb les obres que porten les seves congregacions i amb la seva participació en les parròquies i en altres institucions diocesanes. En aquest sentit, el mateix document conciliar que he citat —que és el que tracta dels bisbes i de la seva missió— afirma que «els membres dels instituts de vida consagrada, tant homes com dones, també formen part de la família diocesana d'una manera peculiar, i proporcionen una gran ajuda als bisbes i, amb l'augment de les necessitats apostòliques, poden i han de proporcionar-la cada vegada més». Per acabar, voldria dir el que considero més important: els religiosos i les religioses són testimonis de Déu i dels valors transcendents enmig de la nostra societat secularitzada; són signes vivents de Crist enmig de l'anomenada *ciutat secular*. És molt gran el seu servei a la societat amb les seves obres socials i culturals, però el seu servei més preciós és que són icones vivents del Déu que és amor.

Als quatre vents

Poden despertar el món

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona
i Primat

El 24 de novembre de 1940, quatre monjos cistercencs italians van arribar a Poblet per al restabliment de la vida monàstica, interromput en el nostre gran monestir des del 1835.

Explicava Agustí Altisent, monjo historiador, que no sabien ni on dormirien ni què menjarien aquella nit. L'únic que sabien era que s'havien lliurat a Déu amb totes les seves forces.

Aquest és el denominador comú de les vocacions a la vida consagrada, per les quals preguem especialment aquest diumenge 2 de febrer, quan l'Església els dedica una jornada, coincidint amb la festivitat de la Presentació de Jesús al Temple. Les dones i els homes que formen les nostres comunitats religioses són la joia de la corona de l'Església. Personalment em sento molt identificat amb aquestes comunitats que obeeixen a

diversos carismes i que envien sang arterial al conjunt de l'organisme cristià.

Algunes persones es pregunten: Però tenen sentit avui? Estan d'acord en el que van representar al llarg de la història per salvar la cultura occidental, per exemple, com a copistes abans de la invenció de la impremta, quan copiar una Bíblia requeria almenys un any de la vida d'un monjo, o per atendre pelegrins, malalts, pobres i altres necessitats. Però què fan avui?

Una cosa molt necessària per a la nostra societat: donen un sentit transcendent a la vida, ens diuen que no tot es redueix a números i barems econòmics, o a la recerca del màxim plaer possible en els anys que tinguem per davant. Per damunt d'això, i dins d'això, hi ha l'amor de Déu i l'amor als nostres germans, que són inseparables.

És cert que per reconèixer aquesta funció cal un mínim de sensibilitat, com la que reclamava Stendhal, el qual opinava que «si algú diu que no li veu cap interès a una bella pintura, no hi ha més que una solució: parlar amb ell d'una altra cosa».

Al novembre es va celebrar a Roma una assemblea de la Unió de Superiors Generals. Havien sol·licitat del papa Francesc una breu audiència. Però va estar tres hores conversant amb ells, i va anunciar que l'Església dedicaria l'any 2015 a la vida consagrada.

Els va dir que són «homes i dones que poden despertar el món», i alhora els recomanava «formar religiosos que tinguin un cor tendre i no àcid com el vinagre». Un consell que pot servir-nos a tots.

La Bona Notícia també a internet
www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(CICLE LITÚRGIC A; FERIA 2) TEMPS DE DURANT L'ANY
(SALTERI: SETMANA 4)

FEBRER

- 2. DIUMENGE**
La Presentació del Senyor, Verd.
Lectures: Malaquies 3,1-4 / Salm 23 / Hebreus 2,14-18 / Lluc 2,22-40
SANTORAL: Corneli, b.

3. DILLUNS
Fèria, Verd. Lectures: 2 Samuel 15,13-14.30;16,5-13a / Salm 3 / Marc 5,1-20.
O bé: *Sant Blai* (ML), Vermell; *Sant Anscasi* (ML), Blanc.
SANTORAL: Claudina Thévenet, rel. i fund.; beat Esteve Bellesini, prev.; Francesc Blanco i comp., mr.; beat Joaquim de Siena, rel.

4. DIMARTS
Fèria, Verd. Lectures: 1 Samuel 18,9-10.14b.24-25a / Salm 85 / Marc 5,21-43
SANTORAL: Andreu Corsini, b.; Caterina de Ricci, rel.; Gilbert, monjo i fund.; Joan de Brito, Lleó Ignasi Mangin, Rodolf Acquaviva, Francesc Pacheco, Carles Spínola i Jaume Berthieu, mr.; Joana de Valois, fund.; Josep de Leonessa, prev.
- 5. DIMECRES**
Santa Àgata (MO), Vermell. Lectures: 2 Samuel 24,2.9-17 / Salm 31 / Marc 6,1-6
SANTORAL: Calamanda, vg. i mr.

6. DIJOUS
Sant Pau Miki (MO), Vermell. Lectures: 1 Reis 2,1-4.10-12 / Salm 1 Cròniques 29,10-12 / Marc 6,7-13
SANTORAL: *Sant Misteri de Cervera*. Amand, b.; Dorotea, vg. i mr.; Pere Baptista, Martí de l'Ascensió i Francesc de Sant Miquel, mr.

7. DIVENDRES
Fèria, Verd. Lectures: Siràcida 47,2-13 / Salm 17 / Marc 6,14-29
SANTORAL: Coleta, rel.; Juliana, viuda; Ricard, rei; Teodor, mr.

8. DISSABTE
Fèria, Verd. Lectures: 1 Reis 3,4-13 / Salm 118 / Marc 6,30-34. O bé: *Sant Jeroni Emilià* (ML), Blanc; *Santa Josefina Bakhita* (ML), Blanc.
SANTORAL: beata Anna Caterina Emmerick, rel.; Elisenda, vg.

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps
Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

Purificació i consagració del primogènit en el temple

Segons el còdex Beza, avalat per les traduccions més antigues, Lluc parla tan sols de la purificació de l'infant Jesús i del rescat que havien de pagar els israelites pels seus promogènits: «Quan es complien els dies de la purificació d'ell (l'infant)..., se l'emportaren a Jerosolima per presentar-lo al Senyor, com està escrit en la Llei del Senyor: "Tot mascle que obre la matriu serà anomenat Consagrat al Senyor."» Com a primogènit pertany al Senyor, reactivant-se així l'alliberament del poble d'Israel de l'esclavitud d'Egipte. En dos personatges ancians, masculí, l'un, i femení, l'altre, Lluc recapitula tota la història d'Israel. Primerament en positiu: «*Hi havia un home a Jerusalem que tenia per nom Simeó; l'home aquest, just i pietós, estava expectant la consolació d'Israel, i l'Esperit Sant era amb ell*», fent una clara al·lusió, mitjançant el pseudònim, al summe sacerdot Simeó, el just (Siràcides 50). El Càntic de Simeó, segons Beza, queda circumscrit a Israel: «Ara vas a afranquir el teu esclau, Amo, segons la teva paraula, en pau, perquè els meus ulls han vist la teva salvació, la que havies preparat en presència de tots els pobles, una llum per a revelació i glòria del teu poble, Israel.» Segons el text normal, en canvi, ho ampliaria ja a les nacions paganes: «una llum que es revela a les nacions...», que Lluc reserva per al segon volum. Seguidament ho recapitula en negatiu, en el Càntic de la profetessa Anna: «Havia viscut 7 anys amb un home, a partir de la seva solteria, i després viuda durant 84 anys.» El nombre perfecte 7 indica un estat de felicitat vivint en una relació esponsal amb Déu; 84 (7 x 12), un estat de viudetat per haver-se apartat Israel del Senyor. Si bé el Primogènit d'Israel, pel refús del seu poble, no aconseguí rescatar-lo, com a Primogènit de la humanitat està alliberant avui d'una nova esclavitud, cada vegada més sofisticada, tots aquells que en van prenent consciència.

Lectures bíbliques

La Presentació del Senyor

Lectura primera MI 3,14 ¿Qui és aquest rei de la glòria?
És el Senyor, Déu de l'univers,
és aquest el rei de la glòria. **R.**
*El Senyor que vosaltres busqueu
entrarà al seu temple*

Lectura del llibre del profeta Malaquies:

Això diu el Senyor: «Jo envio el meu missatger perquè prepari el camí davant meu, i tot seguit el Senyor que vosaltres busqueu, l'àngel de l'aliança que desitgeu, entrarà al seu temple.»
Ja ve, diu el Senyor de l'univers. Qui resistirà el dia de la seva arribada? Qui es mantindrà dret quan ell aparegui? Perquè serà com el foc del fonedor i com el sabó de fer bugada: s'asseurà a fondre i a depurar la plata, purificarà els descendents de Leví, els refinirà com la plata i l'or. Des d'aleshores oferiran al Senyor una oblació digna, i les oblacions de Judà i de Jerusalem seran agradables al Senyor com ho eren abans, com en els temps antics.

Salm responsorial 23

Portals, alceu les llindes;
engrandiu-vos, portalades eternes,
que ha d'entrar el rei de la glòria.

R. El Senyor és el rei de la glòria.

¿Qui és aquest rei de la glòria?
És el Senyor, valent i poderós,
és el Senyor, victoriós en el combat. **R.**

Portals, alceu les llindes;
engrandiu-vos, portalades eternes,
que ha d'entrar el rei de la glòria. **R.**

Lectura segona He 2,14-18
Calia que es fes en tot semblant als germans

Lectura de la carta als cristians Hebreus:

Els fills d'una família són d'una mateixa sang. Per això Jesús s'ha emparentat amb nosaltres per poder destituir amb la seva mort el diable, que tenia el domini de la mort, i així fer-nos lliures, ja que, sotmesos com estàvem al temor de la mort, érem esclaus tota la vida. Noteu que ell no ha vingut per ajudar els àngels, sinó els descendents d'Abraham. Per això calia que es fes en tot semblant als germans, i així pogués ser un gran sacerdot compassiu i acreditat davant Déu per expiar els pecats del poble. Perquè, després que ell mateix ha passat la prova del sofriment, pot confortar els altres que són provats.

Al-leluia Lc 2,32

*Llum que es revelarà a les nacions
i glòria d'Israel, el poble de Déu*

Evangelí Lc 2,22-40

Els meus ulls han vist el Salvador

Lectura de l'evangelí segons sant Lluc:

Passats els dies que manava la Llei de Moisès referent a la purificació, els pares de Jesús el portaren

Glòria Monés

a Jerusalem per presentar-lo al Senyor, complint el que prescriu la Llei, que tot noi fill primer sigui consagrat al Senyor. També havien d'oferir en sacrifici «un parell de tórtres o dos colomins», com diu la Llei del Senyor.
Hi havia llavors a Jerusalem un home que es deia Simeó. Era un home just i pietós que esperava l'hora en què Israel seria consolat, i tenia en ell l'Esperit Sant. En una revelació, l'Esperit Sant li havia promès que no moriria sense haver vist el Messies del Senyor. Anà, doncs, al temple, guiat per l'Esperit, i quan els pares entraven amb el nen Jesús, per complir amb ell el que era costum segons la Llei, Simeó el prengué en braços i beneí Déu dient: «Ara, Senyor, deixeu que el vostre servent se'n vagi en pau, com li havíeu promès. Els meus ulls han vist el Salvador que preparàveu per presentar-lo a tots els pobles; llum que es reveli a les nacions, glòria d'Israel, el vostre poble.» [...]

Art integral que mira cap

Samuel Gutiérrez

«No hi ha color entre treballar una natura morta o un paisatge de la Provença i restaurar les gotes de sang d'un Crist jacent.» Així de clar ho té Beatriz Colmenares (Casablanca, 1968), pintora i escultora establerta a Cardedeu que des de fa uns quants anys ha apostat decididament per l'art religiós. Després de gairebé dues dècades dedicades a la pintura decorativa més comercial, Colmenares s'ha submergit en un món en què aconsegueix finalment conjugar sense tensions l'art i la fe. «Més que ruptura —explica—, en la meua trajectòria hi ha hagut una evolució cap a l'autenticitat. La joventut et porta per uns camins que no són sempre els millors. Fins que arriba un moment en què et plantejes seriosament què és el que realment t'omple, què portes a dins, què vols fer per estar content amb tu mateix...» Aquesta font d'interpel·lació, acompanyada d'alguns encàrrecs del rector de Cardedeu, van acabar per provocar el canvi de rumb: «No em sentia caminant de debò, anant per la vida com si fos la reina del mambo i guanyant molts diners... Allò no m'omplia gens! Eren tambors buits!»

La seva irrupció en el camp de l'art cristià es va iniciar amb la restauració, fa uns anys, de la capella del Santíssim de la parròquia de Santa Maria de Cardedeu, obra dels il·lustres Vila Arufat i Masseguer. El resultat va ser tan satisfactori que el jove rector Francesc Jordana va decidir encarregar-li una feina encara més compromesa: pintar una capella dedicada al sagrament de la Reconciliació. «Per a una catòlica practicant treballar en espais sagrats és un autèntic privilegi —confessa Beatriz—. Hi ha un valor afegit. L'art religiós no només t'omple, sinó que alhora et reconcilia amb la teua vocació: l'art sempre ha estat, al llarg de la història, orientat a la recerca de la transcendència.»

A la capella de la Reconciliació, Colmenares ha plasmat amb calidesa, sense estridències, algunes escenes bíbliques que tenen a veure amb el tema del perdó. És un art figuratiu, amb llenguatge senzill, que vol arribar

Reproducció de la imatge de la Mare de Déu de la Salut.

al poble. Des de la Sagrada Escripura ha traslladat amb mestratge a la paret relats que ja són molt coneguts i que sense oferir gaires detalls, pretenen ajudar l'espectador a entrar en el misteri. «He mirat de crear un espai càlid i acollidor, que abraci —assenyala l'artista—, un espai que ajudi a preparar el sagrament.» Per a Beatriz Colmenares, una de les seves regles d'or és que «cada espai amb el seu context et demana una solució diferent».

Opció personal

Les intervencions a Cardedeu van ser les primeres passes d'un camí que ara es consolida. D'aquí van arribar altres encàrrecs a Vilalba Sasserra, Cànoves, la Costa del Montseny... El boca a boca entre els sacerdots de la zona ha fet que Beatriz Colmenares, activa col·laboradora de la parròquia, hagi entrat en un circuit en què es troba molt a gust: «No només pintes per crear bellesa, sinó que alhora serveixes la comunitat en la seva vocació de retre culte a Déu. Això és molt gratificant!»

La polivalència de l'artista, capaç de pintar, esculpir i restaurar amb mestratge, en fa una professional molt competent en diversos camps. Des de fa anys compagina la restauració amb la creació d'obra escultòrica i pictòrica, així com la realització de pintura mural i decorativa. En el seu equip col·laboren professionals de les diverses

Capella de la Reconciliació, a Cardedeu.

Nova policromia del Sant Crist de Santa Maria de Cardedeu.

www.sobrelafamilia.org

**Servei gratuït
de mediació en família**

Solucions professionals per a conflictes familiars

933 135 689
665 886 419

AGEC

Grup d'Entitats Catalanes de la Família

PER UN ART I UNA RESTAURACIÓ AL SERVEI DEL CULT CRISTIÀ

o a l'Altíssim

de Cardedeu.

Detall de la capella de la Reconciliació.

especialitats.

Pel que fa a la restauració, on ha fet les primeres passes en l'art religiós, són bon exemple de l'alta capacitat la recuperació dels retaules de Santa Maria, a Cardedeu; de Sant Roc, a la Costa, i de la imatge de sant Julià, a Sant Antoni de Vilamajor. «Aquestes intervencions —detalla Colmenares— es caracteritzen pel respecte i cura màxima amb què es tracten les peces i l'entorn. L'objectiu és l'òptim manteniment del patrimoni eclesial per al culte de la comunitat cristiana.» Formada a la Facultat de Belles Arts de Barcelona, Colmenares va ampliar estudis de restauració a Florència, a l'Institut per a l'Art i la Restauració. Està capacitada per restaurar pintura sobre taula, mur i policromada, a més de dominar les tècniques de conservació preventiva; neteja i desinfecció biòtica; reblliment de llacunes; consolidació i adequació de suports, i fixació i assentament de pintura, pàtines, estucs i daurats.

Entre l'obra religiosa nova, a més de la capella de la Reconciliació de Cardedeu, destaca la imatge de sant Muç, a Vilalba Sasserra, i la fornícula de l'església de Cànoves i Samalús. Beatriz Colmenares també s'atreveix amb la decoració d'interiors, com ho desmuestra l'Espai Valors de Cardedeu. Un lloc d'acollida diàfan i modern, que expressa amb pocs elements, però molt ben conjuminats, l'essència de la fe cristiana: «Déu és amor.»

Mare de Déu de la Salut

Des de fa uns quants mesos, Beatriz Colmenares s'ha embarcat amb entusiasme en una nova aventura artística. La Fundació del Santuari de la Mare de Déu de la Salut de Sabadell li ha encarregat la reproducció de deu còpies, a escala inferior, de la imatge de la patrona de la diòcesi. És un projecte ambiciós impulsat pel mateix bisbe Josep Àngel Saiz, el qual ha manifestat el desig que la imatge de la marededéu de la Salut estigui present a les parròquies del bisbat egarenc.

La imatge original de la patrona és obra de l'escultor Martí Cabrer el 1944. El projecte ha consistit en la realització de tot el procés: modelatge en fang, passar-lo a guix, creació dels motllos... i finalment policromia. La primera còpia ja ha estat col·locada a la capella del Col·legi Mare de Déu de la Salut de Sabadell i ha tingut una molt bona acollida. Des del bisbat estan molt satisfets. «Per a mi aquest encàrrec ha significat un gran repte —assegura l'artista—. El fet de modelar guardant les proporcions idèntiques a l'original, cercar la mateixa expressió dolça de la Mare de Déu i el Nen, la policromia de les encarnacions, els daurats amb pa d'or i de plata de la roba... ha suposat moltíssimes hores de feina i dedicació, amb un resultat del qual n'estic molt orgullosa.»

Amb l'elaboració de les còpies de la imatge de la Mare de Déu de la Salut, Beatriz Colmenares afronta amb il·lusió una nova etapa en el camp de l'art cristià. L'opció personal presa fa uns anys continua

«No només pinto per crear bellesa, sinó que vull servir la comunitat en la seva vocació de retre culte a Déu»

«Intento crear espais càlids i acollidors, que abracin»

donant fruit i la confirma en un camí en què no se sent la protagonista: «Jo tan sols poso el meu do artístic al servei de Déu.» L'escultora de Cardedeu creu que els espais de culte cristià tenen encara molt de marge de millora, a tots nivells, i que després d'anys de cert abandonament, s'entrevéu un augment de la sensibilitat artística entre sacerdots i laics. Aquesta ha estat, si més no, la seva experiència, que espera poder anar consolidant en els propers anys. Art i fe units en un mateix moviment d'anada i tornada, de sistole i diástole. Dues vocacions que s'entreteixeixen i es retroalimenten en una sola vida.

Ens apassiona
ajudar
els que necessiten ajuda.
I a tu?

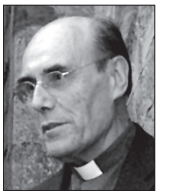

En col·laboració amb **Caritas**
Un NO per a ningú.

A Lunet Solidario ens apassiona ajudar els que necessiten ajuda amb accions que contribueixen a netejar el món de pobresa, malalties, analfabetisme, marginació... Per això, donem suport a projectes promoguts pels nostres clients, amb qui compartim valors. Es tracta de projectes vinculats a millores en l'educació, condicions de vida o desenvolupament de zones deprimides. Si també t'apassiona ajudar, entra a www.lunet.es o a www.caritasbcn.org/ca/. Gràcies.

Reconèixer la presència del Senyor

Pere Tena
Bisbe auxiliar emèrit
de Barcelona
peretenagarri@gmail.com

El misteri de l'entrada de Jesús al Temple

La festa de la Presentació de Jesús al Temple, que els pares de Jesús feren d'acord amb la Llei de Moisès, coincideix enguany amb el diumenge tercer del temps de durant l'any. És una festa del Senyor, i per això la celebrem igualment en diumenge, que és sempre festa del Senyor. La característica d'aquesta festa és la processó amb candeles que es converteix en una entrada solemne a l'església. Deixant a part l'origen que hagi pogut tenir aquesta processó en la història litúrgica, és, en l'actualitat, una forma simbòlica d'imitar el gest de Maria i de Simeó portant als braços Jesús —llum del món—, i també de significar la fe —llum de Déu— amb què anem a l'encontre del Senyor en la celebració de l'Eucaristia.

El cant que acompanya tradicionalment, en la litúrgia romana, l'entrada mateixa de la processó a l'església és un verset del salm 47: «Evoquem el record del vostre amor/misericòrdia, Déu nostre, enmig del temple.» És un eco, per a nosaltres, de l'acte de fe i de la joia de Simeó proclamant, en l'Esperit Sant, que «els seus ulls han vist el Salvador». Jesús, el Senyor, va entrar al Temple de Jerusalem, «la casa del seu Pare», i «entra» a l'assemblea, reunida per celebrar el memorial del Senyor, que és actualització real de la misericòrdia/amor de Déu revelat en el misteri pasqual. L'Església reunida l'acull amb fe, com

Simeó, moguda per l'Esperit Sant, i posa signes de reconeixement d'aquesta presència.

L'Església posa signes de reconeixement

El que l'Església fa el dia de la Candelera amb la llum a les mans, ho fa sempre amb uns signes habituals de la litúrgia, que indueixen els fidels a la mateixa actitud de reconeixement. Aquests signes són la salutació a l'altar i la salutació a l'assemblea.

La salutació a l'altar comporta dos gestos, dels quals el primer és el més important: el bes de l'altar, i l'encensació de l'altar. El bes de l'altar per part del sacerdot, i del diaca i dels concelebrants quan n'hi ha, és un gest de veneració afectuosa al lloc on se celebra el misteri eucarístic, i evocador, per això, de Crist mateix que era realment i alhora, en el seu sacrifici personal, «el sacerdot, l'altar i la víctima» (Prefaci pasqual V). Per això una catequesi antiga, i el Ritual mateix de la dedicació d'un altar, afirmen: «L'altar de l'Església és Crist.» Precisament, el primer que fa el bisbe que ha dedicat un altar, quan aquest ja està preparat per la celebració, és besar-lo. Rodejar l'altar amb l'encens, encensar la creu, i les imatges i relíquies si n'hi ha d'exposades, és un complement al bes. Encensar és, tradicionalment, una manera de significar homenatge i reverència; a l'Apocalipsi, adquireix una signi-

ficació més definida: «Les pregàries del poble sant» (5,8). No es tracta, per tant, de «fer una mica de fum perquè fa bonic», sinó de manifestar l'honor que volem retre a Crist i als sants, i de fer sensible, també, la pregària de l'assemblea present, que s'eleva vers Déu, «com l'encens».

La salutació del sacerdot

El sacerdot que presideix la celebració és, en la seva mateixa persona, una presència de Crist enmig de l'assemblea. És una icona del Senyor. Allò que fa, ho fa «*in persona Christi*», és a dir, identificat sacramentalment i espiritualment amb Crist. Per això la seva mateixa entrada a l'assemblea és significativa. Quan és el bisbe el qui presideix, fa la seva entrada beneint amb la mà dreta els fidels; és una manera de saludar-los en nom de Déu. Però el moment en què el sacerdot celebrant recorda a l'assemblea qui és ell i què és l'assemblea, és la salutació: «El Senyor sigui amb vosaltres!» I l'assemblea respon: «I amb el vostre esperit.» La salutació és alhora afirmació i auguri. «En la meua pobra persona, el Senyor és enmig de l'assemblea; i fa de tots nosaltres una imatge viva de l'Església de Déu.» La resposta és el retorn de l'auguri: «Que sigui així mateix en tu, d'acord amb l'esperit/sagrament que has rebut.» Quan és el bisbe el qui saluda, ho fa amb les paraules pasquals de Jesús als Apòstols: «La pau sigui amb vosaltres!»

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Sant Esteve de Grandmont

- ✓ Nascut a Thiers, Alvèrnia, centre de França, cap al 1050
- ✓ Fundador de l'orde de Grandmont
- ✓ Va dur una vida de molta pregària i ascesi
- ✓ Va morir a Muret, Llemotges, el 1124
- ✓ Canonitzat el 1189 per Climent III

Al llarg de la història de l'Església s'han fundat nombrosos ordes i congregacions, la major part dels quals avui són vigents i amb plena activitat. Però alguns d'ells, una minoria, per diversos motius han desaparegut. Aquest és el cas de l'orde monàstic de Grandmont.

Va ser fundat per sant Esteve de Grandmont, pertanyent a una família noble occitana. Després de viure uns anys al sud d'Itàlia, on va conèixer nombrosos eremites calabresos, va tornar a la seva Alvèrnia natal per dur una vida solitària extremadament ascètica de pregària i dejuni. Pel seu gran exemple, no va tardar a tenir deixebles, i així, cap al 1075, ja s'havia creat una primera comunitat d'eremites força nombrosa. La seva fama de santedat era tanta que venia gent d'arreu per conèixer-lo, i fins i tot va rebre la visita de legats pontificis. Quan sant Esteve de Grandmont va morir, la comunitat va veure la necessitat d'organitzar-se com un orde semieremític amb una regla ben definida. Durant els primers anys, l'orde va obrir nombrosos monestirs, però ben aviat van començar un seguit de crisis. Finalment, després d'un llarg declivi i d'un intent de reforma, al segle XVIII l'orde va ser suprimit.

Barcelona

«El dret a decidir és una qüestió ètica»

L'abat de Montserrat insta a una actitud dialogant i pedagògica

Carme Munté
Barcelona

La participació del pare abat de Montserrat, Josep M. Soler, en el cicle de conferències organitzat per *El Punt Avui* i l'associació Moment Zero, va aixecar gran expectació. Segons fonts de l'organització, aquesta tercera edició del cicle va ser la més nombrosa, amb 200 persones aplegades al Born Centre Cultural el 23 de gener. Per què? Doncs perquè l'opinió de l'Església de Catalunya interessa, i molt, en un moment crucial per a Catalunya.

En la primera part de la conferència el pare Josep M. Soler es va referir al bagatge del pensament social de l'Església per articular la seva argumentació que «en el fons estem davant d'una qüestió ètica».

«És una qüestió ètica», va dir, «que el poble de Catalunya pugui expressar el que pensa». «Una qüestió ètica pel que fa a decidir sobre el futur; les opcions que cadascú pugui prendre, en canvi, estan obertes a tot un ventall de possibilitats.»

Arribats a aquest punt, el pare de Montserrat va citar unes declaracions del bisbe Juan María Uriarte, emèrit de Sant Sebastià, en una entrevista concedida a *Catalunya Cristiana*: «Ni la independència d'un poble ni la unitat de l'estat són dogmes absoluts.»

L'abat de Montserrat va fer gala en tot moment de voluntat conciliadora, dialogant i pedagògica en el procés que viu Catalunya. El procés cap a la consulta, va dir, ha d'estar caracteritzat per la serenitat, la pau, i allunyat de la crispació, «això és el que dóna valor al contingut». I va concloure que «la construcció de la societat en el present i en el futur és un repte de tots, de

creients i de no creients. En el moment que ara viu Catalunya, tots tenim el repte i l'obligació d'aportar-hi el bo i millor de nosaltres mateixos, amb una mentalitat oberta i democràticament dialogant».

La posició dels bisbes de Catalunya, expressada tant el 1985 (*Arrels cristianes de Catalunya*) com el 2011 (*Al servei del nostre poble*), «no s'ha vist compresa pels documents de la Conferència Episcopal Espanyola», va lamentar l'abat de Montserrat, «la qual, sense entrar mai a valorar el fons de les reivindicacions de la societat catalana i prescindint dels documents dels bisbes de Catalunya tot i estar fonamentats en la Doctrina Social de l'Església, ha anat repetint el 2002, el 2006 i el 2012, sense matisos, la defensa de la unitat d'Espanya com un bé moral».

Sense citar explícitament 13TV, el pare abat va recordar que els mitjans de comunicació de titularitat o d'inspiració cristiana han d'estar privats de tot clima d'agressivitat i no manipular els continguts informatius d'acord amb prejudicis o amb posicions ideològiques determinades, i va fer una crida «a la conversió».

La Santa Seu coneix la realitat de Catalunya de primera mà

L'Església de Catalunya, segons va manifestar l'abat de Montserrat, està fent un esforç pedagògic per explicar la realitat catalana a la Santa Seu. «Roma sap el que està passant, i ho sap a partir de la gent d'aquí», va dir.

Andreu Puig

històric més determinant dels darrers 300 anys, la realitat l'anhel d'aconseguir, de manera que, per a la nació catalana que permeti el desenvolupament, pròspera i moderna Catalunya s'acosta a la realitat, el seu naixement com a Estat »

I malgrat que el papa Francesc encara no ha estat mai a Catalunya, «se li ha fet arribar una descripció de la realitat de Catalunya». També va esmentar l'actual secretari d'Estat del Vaticà, Pietro Parolin, «que sí que coneix la realitat de Catalunya, del País Basc i d'Andorra».

En la seva conferència el pare abat de Montserrat també va parlar de quin ha de ser el paper de l'Església en una societat laica, no pas laïcista; «és a dir, en una societat no confessional, en la qual és reconeguda la llibertat religiosa i es respecta l'autonomia de l'Estat i de l'Església». Doncs bé, en aquest context, l'Església com a institució «té una paraula a aportar, no a

imposar, al conjunt de la societat i, per tant, també al debat públic». Ha de ser, doncs, una paraula propositiva.

En aquest sentit, el P. Soler va recordar que «sobre alguns temes que afecten l'ésser humà, els cristians tenim unes conviccions concretes per raons antropològiques», però que alhora «cal respectar el joc democràtic». I que «en una societat plural, no podem pretendre que la moral cristiana esdevingui llei de l'Estat. En el cas que hi hagués una contradicció flagrant entre totes dues, es podria fer objecció de consciència», però «sense menysprear els individus que en consciència assumeixin comportaments que contradiuen l'ètica cristiana».

Trobada de Teologia i acció social

Joan Piñol / Barcelona

Unes 450 persones es van reunir el cap de setmana del 25 i 26 de gener a l'Escola Pia Nostra Senyora per assistir al Fòrum Català de Teologia i Alliberament. En total, es van dur a terme 68 tallers al llarg dels dos dies amb un marcat to reivindicatiu. Entre les entitats participants hi havia Cristianisme i Justícia, Arrels Fundació, el Centre Delàs d'estudis per la Pau, el monestir de Sant Pere de les Puel·les, la Fundació Ferrer i Guàrdia, el Casal Llorella, o Justícia i Pau. Entre els impulsors que van llançar la crida pública per aquest Fòrum hi havia cares conegudes de l'Església amb una forta presència mediàtica com, per exemple, el pare Manel Pousa, la germana Teresa Forcadell, el president de Justícia i Pau, Arcadi Oliveres, i el director del Casal dels Infants del Raval, l'escolapi Enric Canet.

Aquesta trobada parteix de l'experiència del Fòrum de Teologia i Alliberament que se celebra a escala mundial cada dos anys mentre es fa el Fòrum Social Internacional. Aquesta trobada social es va iniciar l'any 1999 per contrarestar el Fòrum Econòmic Mundial que

Agustí Codinach

té lloc a Davos, on es reuneixen les elits econòmiques del món. «El Fòrum Social i el de Teologia volen llençar el missatge que un altre món és possible», explicava a *Catalunya Cristiana* Enric Canet. Ell va ser un dels impulsors a l'hora d'organitzar un Fòrum de Teologia

i Alliberament a Catalunya i consolidar aquesta trobada. La primera va tenir lloc el 2010 i se celebra els anys que no hi ha la trobada internacional.

«La trobada és una celebració però també ens serveix per aglutinar esforços i posar en comú tota la feina que es fa, que és molta», va explicar Canet. Mostra d'això és la varietat dels temes escollits: immigració, voluntariat social, solidaritat, espiritualitat, feminisme i inclusió social. El pare Canet va explicar que, en aquesta tercera edició, s'han augmentat els tallers tot i que l'assistència es manté en un nombre estable al voltant de les 400 persones. Per efecte de la situació econòmica, sí que han notat un fort augment en l'interès dels tallers més socials més que en els més religiosos. El pare Canet advertia, això sí, que el Fòrum no es tanca a una sola religió sinó que «engloba totes les confessions religioses i també els ateu i els agnòstics».

Girona

Camí de l'Aplec de l'Esperit

L'Estany de Banyoles esdevindrà el llac de Galilea per als joves catalans

Redacció

Banyoles

El proper 7 de juny els joves de Catalunya estan convocats a participar en una nova edició de l'Aplec de l'Esperit. En aquesta ocasió se celebrarà a Banyoles amb el lema «És el Senyor» (Jn 21,7). La diòcesi amfitriona està fent els preparatius perquè s'acompleixi l'objectiu de la trobada, que no és altre que propiciar una trobada dels joves amb el Senyor. Les previsions indiquen que uns 4.000 joves d'arreu de Catalunya s'aplegaran a Banyoles.

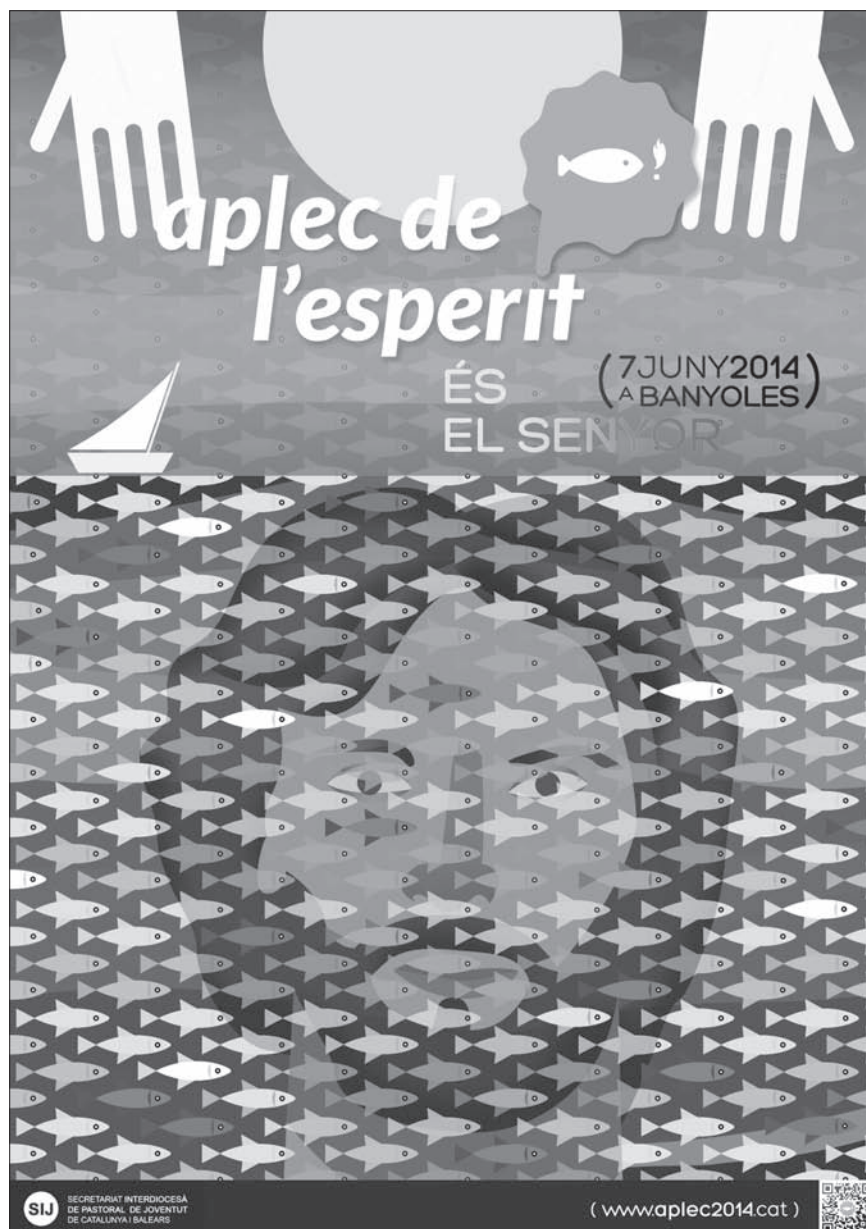
«Estem molt contents de poder acollir aquest any l'Aplec de l'Esperit a la nostra diòcesi i, en concret, de fer-ho en un espai natural tan privilegiat com és l'estany de Banyoles», ha manifestat Mn. Jordi Callejón, delegat diocesà de Pastoral de Joventut de Girona.

La jornada de l'Aplec se situarà al voltant de l'Estany, considerat com el llac de Galilea. De fet, la situació geogràfica de Banyoles, amb el seu estany, s'ha considerat com un lloc privilegiat per poder treballar les situacions evangèliques de Jesús al voltant del llac de Galilea. La intenció d'aquest aplec és que el jove faci experiència de Jesucrist i es trobi amb el Senyor, com els deixebles que, al voltant del llac, escolten la Paraula del Senyor, experimenten la seva filiació amb el Pare i el reconeixen viu. Durant el treball del matí l'activitat es desenvoluparà en tres espais principals de Banyoles: la parròquia de Porqueres, els amarradors i la zona de la caseta de fusta. En cada gran espai s'oferiran tres propostes: trobada amb el Senyor en la pregària a través de l'estil Taizé, de vida contemplativa i carismàtica; acollida de testimonis amb vocacions diverses, i escolta de l'Evangeli.

Viure la fe sense por

«Fa anys que vivim un total silenci del fet religiós en la nostra societat i en concret de les múltiples activitats eclesials a casa nostra», ha posat en relleu Mn. Callejón, alhora que reconeix que «el jove es pensa que vivint la fe és un *rara avis*». Per això, per als joves que hi participen, «l'Aplec és una descoberta de veure que existeixen joves que volen seguir Jesucrist seriosament i volen pertànyer a la seva Església sense cap mena de por, donant la cara per l'Evangeli».

L'Aplec de l'Esperit, convocat pels bisbes de la Conferència Episcopal Tarraconense, és una mostra explícita de fe dels joves de les deu diòcesis catalanes, i una manera de fer palesa l'alegria de la fe. «Si no som capaços de transmetre la felicitat que ens provoca dins del nostre cor la fe en Jesús, vol dir que no som cristians del tot», ha dit Mn. Jordi Callejón. «Un cristià que és feliç, alegre, esperançat, optimista i amb uns certs graus d'ardor és un cristià complet.»

Més informació a www.aplec2014.cat.

Francesc Pardo, bisbe de Girona i responsable de la Pastoral de Joves de les diòcesis amb seu a Catalunya, ha llençat una invitació a tots els joves a participar en l'Aplec de l'Esperit de Banyoles: «Convoquem tots els qui

ho desitgin, tant els que necessiten enfortir la seva fe en Jesucrist com aquells que l'estan redescobrint, com els qui s'esforcen per trobar respostes al sentit de la vida, per conèixer quines propostes de vida els ajudaran a la seva

Himne oficial

L'Aplec de l'Esperit 2014 ja té himne oficial: *És el Senyor*. Ha estat compost i interpretat pel grup de música cristiana Canta la Teva Fe. Segons Mn. Joan Àguila, intèrpret de la cançó, «aquest himne vol ser una invitació als joves a posar-se a la pell dels deixebles que feinejaven vora el llac. La cançó cerca paral·lelismes entre la vida dels joves i les vivències que els apòstols van tenir al llac de Galilea com a marc de referència».

«Així doncs», afegeix, «es poden identificar expressions que es poden atribuir tant als passatges evangèlics com a la vida actual dels joves, com per exemple l'expressió "repasant les xarxes", que ho feien els deixebles perquè eren pescadors i també ho fan els joves quan es comuniquen mitjançant les xarxes socials». Són moltes les imatges que al llarg de la cançó fan referència a diferents passatges de l'Evangeli i a vivències molt actuals dels joves.

L'himne *És el Senyor*, gravat a l'estudi «La Peixera» de Terrassa amb la producció i arranjaments de Genís Sobrado, comença amb un to íntim que, a poc a poc, va creixent com la fe dels joves, «que volem que vagi creixent en el cor d'aquests fins a esdevenir el gran esclat de la joia i l'alegria viscuda en comunitat», explica el cantant.

realització personal i fan possible una societat diferent.»

Com a preparació per a l'Aplec, el 22 de febrer tindrà lloc una jornada informativa per als agents de pastoral que acompanyaran joves a Banyoles.

Barcelona

Càritas convoca un concurs de curts documentals sobre pobresa i exclusió social

Redacció / Barcelona

Darrere de la multitud de xifres que cada dia diferents institucions ens ofereixen sobre la pobresa, hi ha persones concretes, testimonis amb noms i cognoms que sovint romanen invisibles als ulls de la nostra societat. Per tal de donar a conèixer aquestes realitats, Càritas diocesana de Barcelona presenta —conjuntament amb Arrels Fundació i el Centre d'Estudis de Cristianisme i Justícia— el «Concurs de curts documentals sobre pobresa i exclusió social».

Aquest concurs s'adreça a joves

creadors audiovisuals i a aquells que encara s'estan formant i tenen interès en els temes socials. L'edat de participació és entre 18 i 30 anys. Es valorarà que els films presentats, a més de reflectir situacions i històries reals, tinguin una mirada crítica vers les causes estructurals de la pobresa i l'exclusió.

Les pel·lícules candidates han de ser inèdites, amb una durada d'entre 5 i 10 minuts, i han de respondre a una o més de les següents qüestions:

—Es pot viure amb una Renda Mínima d'Inserció?

—Tinc 45 anys i m'acabo de quedar a

l'atur. Quin futur m'espera?

—Puc viure dignament en aquest país si sóc estranger/a i no tinc feina?

—La crisi econòmica està desclassant la classe mitjana?

—On ens porta la pèrdua de drets socials?

El termini de presentació dels curts és el dijous 27 de febrer del 2014. Els 10 films finalistes es donaran a conèixer el 27 de març i optaran al 1r, 2n o 3r premi. Els guardons es lliuraran en una gala que tindrà lloc el mes d'abril del 2014 al Palau Robert.

Per a més informació: infocaritas@caritasbcn.org

Barcelona

La causa de beatificació de Rosa Deulofeu, pendent del «nihil obstat»

Es compleixen 10 anys de la mort de la delegada de Joventut

Redacció
Barcelona

La fase diocesana del procés de beatificació de qui va ser la delegada de Joventut de l'arquebisbat de Barcelona, Rosa Deulofeu, està pendent de la constitució dels òrgans eclesiàstics competents. «Es produirà en el moment en què ens arribi de Roma el *nihil obstat*. Roma és molt curiosa i ha de donar el vistiplau quan s'obre el procés d'una persona i sobretot d'aquestes persones que han deixat molts escrits. Nosaltres vam demanar el permís a través del bisbat de Barcelona abans de l'agost i espero que ens arribi de seguida.» Així ho explica el germà marista Mariano Santamaria, vicepostulador de la causa de beatificació de Rosa Deulofeu.

Quan arribi l'aprovació de Roma, es procedirà al nomenament del tribunal diocesà, que és l'òrgan que ha d'instituir tot el procés diocesà de Rosa Deulofeu. D'aquesta manera «es recolliran proves documentals i testificals sobre la fama que té la Rosa del seguiment

«Va deixar una empremta profunda entre tots aquells que la van conèixer i també en qui no va tenir l'oportunitat de tractar-la directament»

Opinió

El Déu de Jesús de Natzaret

Sovint diem: «Aquesta persona és molt religiosa», i quan ho diem volem dir que aquesta persona «resa molt». Possiblement, és aquest el nucli de l'experiència religiosa: resar. I naturalment, quan resem, si més no implícitament, afirmem que el Déu al qual resem existeix i que ens pot escoltar. Jesús fou un home profundament religiós. Jesús fou un home de pregària. Jesús pregava al seu Déu, a qui anomenava Pare, i li pregava, no mirant al cel, on Déu habita, sinó mirant el seu interior més profund, on els homes i dones cerquem i trobem el nostre jo personal, i en el seu jo personal trobava el seu Pare.

El Déu de Jesús és el Déu d'Israel, el Déu del qual Moisès fou el primer profeta, el Déu que va adquirir Israel com el seu poble, amb el qual va establir una aliança o pacte que n'anunciava un de més gran i definitiu, reservat per al dia en què el seu Enviat establiria en aquest món el seu reialme definitiu i etern. A aquest Déu, amb el temps, els israelites li edificaren un Temple destinat a la seva estança enmig del poble, i aprengueren a retre-li culte, un culte administrat per sacerdots i estructurat sobre la base de sacrificis bàsicament d'animals (mai sacrificis humans). Pel que sabem, Jesús no va participar en el culte del Temple i, en canvi, va freqüentar les Sinagogues, on es pregava bàsicament amb els salms i s'escoltava la

Llei i els Profetes. No podem oblidar que la religió d'Israel era per damunt de tot una religió «profètica», i Jesús va prendre consciència de ser el darrer profeta del Déu d'Israel: després vindria el Regne.

L'experiència religiosa de Jesús connecta, doncs, directament amb la tradició profètica d'Israel. També la religió de Mahoma serà, com era la religió de Moisès, una religió profètica. Mahoma es considera a si mateix i és reconegut per la tradició islàmica com «el profeta» per excel·lència, per bé que la tradició islàmica reconegui també Moisès i Jesús com a profetes. D'altra banda, Mahoma reconeix en el seu Déu el Déu d'Israel —que es coneix amb el nom d'Al·là—, del qual ha rebut la revelació, una revelació que Mahoma transcriu «al dictat» en el llibre sant, l'Alcorà. De diferències, doncs, n'hi ha, i no és el moment d'esplaiar-nos en el seu comentari.

Hi ha uns trets de l'experiència religiosa de Jesús que criden l'atenció: posar, per davant del culte, la misericòrdia; situar l'amor a Déu i al proïsme per damunt dels altres preceptes de la Llei; valorar els pobres com el prototipus de súbdits del Regne de Déu que ha de venir. Jesús va dedicar el temps de la seva predicació profètica i messiànica a preparar el seu poble per a la vinguda d'aquest Regne. No se'n va sortir, o se'n va sortir a

mitges, però va fer un darrer acte de servei a aquest Regne morint en la creu. Sembla que, en l'últim moment de la seva vida, Jesús va fer el darrer i suprem gest de l'experiència religiosa: lliurar la vida al Pare, amb la confiança que el Pare l'acceptaria. Nosaltres sabem que Déu, el Pare, el va acceptar, i, d'aquesta acceptació, en diem la Pasqua.

Només en aquest sentit, en el del lliurament al Pare, podem parlar d'una autèntica experiència religiosa «cristiana»; i així fou en els inicis. De l'altra experiència religiosa cristiana, la que veiem que es fa present abans d'acabar el segle primer en diversos punts de l'Imperi romà, amb vocació d'estendre's per tota la *oecumene*, en parlarem en el proper escrit.

de Crist i de seu Evangeli», diu el germà Mariano. Enguany es compleixen 10 anys de la mort de Rosa Deulofeu, que va morir als 44 anys després de set mesos de lluita contra un càncer als pulmons. La seva figura va deixar una empremta profunda entre tots aquells que la van conèixer i també en qui no va tenir l'oportunitat de tractar-la directament, com és el cas del vicepostulador de la seva causa de beatificació: «Sento molta admiració per la Rosa. La conec a través dels seus escrits i del que m'explica la gent. Veig en ella una persona de pregària, que tenia contacte íntim amb el Senyor.»

El germà Mariano Santamaria és l'encarregat de recollir proves que l'Església exigeix per proclamar l'heroïtat de les virtuts d'una persona i proposar-la a l'admiració del poble cristià. En aquest sentit, el germà Santamaria destaca que la Rosa «era una gran imitadora de Crist. Era una persona molt despresa. Tenia un lloc destacat a "la Caixa" i el va deixar per servir l'Església».

Aquesta vocació de servei la va començar en l'evangelització dels joves, concretament en el camp de l'educació en el lleure des del Moviment de Centres d'Esplai Cristians. Aquí va desenvolupar primer el càrrec de secretària general i després va ser la presidenta de la Fundació Pere Tarrés.

Va ser el cardenal Ricard M. Carles qui la va cridar, l'any 1991, per fer-se càrrec de la Delegació diocesana de Joventut de l'arquebisbat de Barcelona. El seu amor a la joventut va ser una constant en la Rosa Deulofeu, segons el vicepostulador: «Em crida molt l'atenció l'amor als joves, als sacerdots i a l'Església de Barcelona. Es vivien uns moments molt convulsos a la diòcesi i ella, sempre des del silenci i la prudència, donava la seva col·laboració perquè aquesta Església fos ferment de cristians.»

Per tot això, considera el germà Mariano, «té guspires de ser una persona que l'Església haurà de proposar com a imitació per a aquesta joventut d'avui». Així ho va constatar també l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach, el qual el 5 de gener del 2009 anunciava els treballs per promoure l'obertura del procés de beatificació.

Qui vulgui fer alguna aportació en el procés de beatificació de Rosa Deulofeu pot posar-se en contacte amb el vicepostulador a través del correu electrònic causarosedulofeu@arqbcn.cat o través del correu ordinari: Causa de Rosa Deulofeu, c/ del Bisbe, 5 – 08002 Barcelona.

Josep Gil
i Ribas
Prevere

LLOGUERS – ALQUILERES – LOCATIONS – RENTS
ADMINISTRACIÓ DE FINQUES

alKilando
by FINCAS GANDIA

DIPUTACIÓ 189
08011 - BARCELONA

www.alkilando.com
93 451 50 00

Barcelona

«Tota l'Església és cridada a viure el camí de la pobresa»

Joan Planellas, autor de «L'Església dels pobres en el Concili Vaticà II»

Samuel Gutiérrez

Una Església pobra i per als pobres. El desig del papa Francesc en una de les seves primeres intervencions públiques ha tornat a posar en relleu un dels temes cabdals, però una mica oblidats, del Concili Vaticà II. Així ho demostra Joan Planellas, vicedegà de la Facultat de Teologia de Catalunya, en el seu últim llibre *L'Església dels pobres en el Concili Vaticà II*. La pobresa per a l'Església no és un mer afegit, ni un exercici de filantropia, sinó la resposta a viure amb fidelitat l'Evangeli segons els paràmetres de les Benaurances.

Tot i que la data de publicació és el mes de juny del 2013 imagina que aquesta obra arrenca una mica abans de l'elecció del papa Francesc...

Sí, pot semblar un llibre oportunista, però en realitat és un tema que treballa des de fa força temps. Fins i tot he impartit alguna assignatura en els cursos de llicenciatura de la facultat. Vaig començar a reflexionar sobre la pobresa i l'Església dels pobres en el marc del Concili Vaticà II cap a l'any 2009. Vaig pensar que era un tema important per a la vida de l'Església i que valia la pena fer un article a la *Revista Catalana de Teologia*. De fet, així va ser. L'article es va publicar l'any 2010, però només feia referència a les dues primeres sessions conciliars, perquè vaig descobrir que el tema era vastíssim. Quan preparava ja un segon article ho vaig reconsiderar i vaig veure que la matèria mereixia un llibre.

Quines novetats aporta el Concili al tema de la pobresa?

El tema de la pobresa en el Concili es podria resumir en tres punts. Un primer punt és el que fa referència al camp de la moral social, on el tema de la pobresa representa un punt d'inflexió. Es produeix una ampliació d'horitzons en relació amb les mediacions de la caritat. Juntament amb el treball assistencial i les accions de promoció humana, que són una realitat constant en l'obra social de l'Església al llarg de la seva història, la constitució *Gaudium et spes* incideix en el fet que les situacions de pobresa i de marginació social que hi ha en el tercer i quart món reclamen una especial atenció de les mediacions polítiques. És a dir, la dimensió política de la caritat demana anar a les causes i no només als efectes. Cal impedir una globalització de la misèria. El Vaticà II fins i tot denuncia amb claredat meridiana l'escàndol que suposa que les nacions riques del planeta siguin majoritàriament de tradició cristiana.

Segona novetat?

Un segon punt important seria que el Concili Vaticà II posa en relleu la categoria social i la dignitat del pobre i dels pobres. Com diu el decret *Apostolicam actuositatem*, «cal considerar en el

proïsme la imatge de Déu, segons la qual ha estat creat». I després descriu amb una gran finor espiritual l'acció caritativa: que es respecti amb una gran delicadesa la llibertat i la dignitat de la persona que rep ajuda; procurant que les accions cap a ell esdevinguin veritablement gratuïtes; no cercant el propi profit o un desig de domini, o fins i tot com un mitjà per completar la fe. La perspectiva de la *Gaudium et spes* i la mateixa declaració sobre la llibertat religiosa (*Dignitatis humanae*) poden ajudar a copsar l'esperit que l'Església posa en aquestes paraules. Hem d'incidir en aquest punt: en el pobre es troba el mateix Crist. Es tracta del màxim humanisme al costat de la màxima transcendència.

I finalment, el tercer element de novetat...

El punt decisiu en el qual realment incideix el Concili Vaticà II, i que té més repercussió, és el de la teologia explícita sobre la pobresa. Aquest tema té unes implicacions personals, institucionals i eclesials que traspassen els postulats de la simple doctrina social de l'Església. És en aquest punt que podem parlar de l'Església dels pobres. Perquè tenim uns textos —sobretot *Lumen gentium* n. 8 i *Ad gentes* n. 5— que afirmen que l'opció preferencial pels pobres té un clar fonament cristològic i pneumatològic: «Així com ha fet Crist, així ha de fer l'Església» i «És l'Esperit de Crist qui farà avançar l'Església pel camí de la pobresa, tot imitant el mateix Crist».

Podem parlar, doncs, d'un fonament teològic de la pobresa?

Més encara: el fonament és ontològic. El fonament és Crist. És la *imitatio Christi*. No es tracta simplement d'un reclam a un element integrador de perfecció i bellesa de l'Església, sinó que la invitació és a imitar la vida de Crist. Només així l'Església farà creïble el seu Evangeli davant del món. El Concili supera la visió que reduïa la pobresa a una crida del cristià individual o d'una comunitat o carisma concret. Es tracta d'una vocació a la qual tot creient és cridat, individualment i socialment. Tota l'Església és cridada a viure el camí de la pobresa.

No viure la pobresa és traïr el

«Si el Papa vol una Església pobra i per als pobres és perquè, en definitiva, vol una Església evangèlica»

missatge de Crist?

El Concili parla volgutament de camí perquè és molt difícil fer llei d'una crida com aquesta. Cadascú ha de veure per on ha d'anar. La crida al seguiment de Crist sempre et demana més. És una crida a tota l'Església, des de la jerarquia fins a l'últim batejat. Es tracta sobretot de posar-se en camí, i cadascú veurà en quin punt es troba.

Al llarg de la història de l'Església, ens hem desviat d'aquest camí?

Sí, a vegades ens hem desviat. En la conclusió del llibre poso l'exemple de dos grans reformadors del segle XIII: Francesc d'Assís i Pere Valdés. Tots dos van viure amb extremada intensitat la pobresa evangèlica. No es pot dir que Valdés la visqués en menor intensitat. Però Valdés i els seus seguidors pen-

saven que ells tenien la raó en contra dels altres, que ells eren la veritable Església, i esdevenien extremadament crítics i negatius amb agra oposició al clergat catòlic. Pensaven que era impossible salvar l'Església des de la mateixa Església. En canvi, és sorprenent que en els escrits i en les paraules relativament nombroses que conservem de sant Francesc no es troba cap crítica

de la situació dels homes d'Església. Francesc estava convençut de la força i del poder de Déu que actua en els homes i que malgrat tot podia renovar l'Església per mitjà de la mateixa Església.

Un altre Francesc, vuit segles després, ha afirmat que «desitjaria una Església pobra i per als pobres». Tothom presenta aquesta intuïció com a gran novetat, però Joan XXIII ja en va fer clara referència.

Sí, va ser un mes abans de començar el Concili quan va dir: «Davant dels països subdesenvolupats, l'Església es presenta tal com és i vol ser: l'Església de tothom, i particularment l'Església dels pobres.» De fet, el Concili es va desenvolupar a partir d'intuïcions com aquesta. No es tracta, doncs, de veure només la dimensió social o moral de la pobresa, sinó una Església que realment visqui les benaurances, la senzillesa evangèlica. Només una Església així farà l'Evangeli creïble

al món. Per això el papa Francesc ha subratllat aquest aspecte.

De Joan XXIII a Francesc. Què ha passat en aquest lapse de temps?

En aquests 50 anys, sobretot a Occident, hi ha hagut un oblit progressiu del tema. Els manuals d'eclesiologia immediatament posteriors al Concili contenen capítols que en fan referència. Però de mica en mica es va deixant al marge i es va reduint el tema dels pobres a la teologia de l'alliberament. Hi ha fins i tot un clixé en l'Església del postconcili que falsament afirma que el Concili no va tractar aquest tema. Aquest llibre demostra que no ha estat així. El papa Francesc, començant pel seu nom i continuant pels seus gestos i paraules, ha tornat a posar en evidència aquesta dimensió cabdal de l'Església.

Hi ha qui no entén aquest subratllat i fins i tot l'ha acusat de neomarxista...

Aquests clixés no tenen raó de ser. Va bé que el Papa hagi tret aquest tema perquè ha fet aflorar una realitat que l'Església sempre ha de tenir present si vol ser l'Església de Crist. Si el Papa vol una Església pobra i per als pobres és perquè, en definitiva, vol una Església evangèlica. Vol una Església que s'emmiralli en l'Evangeli de Jesucrist i en les Benaurances.

Tarragona

L'obra social de l'Església a Salou

Càritas parroquial atén cada mes 200 famílies

Joan Boronat

Salou / Fotos: Pere Ferré

A Salou la bona entesa i col·laboració entre l'arquebisbat de Tarragona i l'Ajuntament de la capital de la Costa Daurada està donant els seus fruits materials i espirituals, exemplificats en la parròquia de Santa Maria del Mar i el seu temple, construït al segle XVIII.

L'església parroquial està tancada al culte des de principis de novembre per les obres d'adequació i millora internes que l'han de posar al dia i solucionar les deficiències, amb la renovació del deteriorat paviment i el sanejament dels murs per evitar les humitats. No s'ha d'oblidar que l'edifici es troba ubicat a uns cent metres de la platja i gairebé al mateix nivell del mar. El que sí que es conservarà «és el presbiteri i es mantindrà l'actual instal·lació elèctrica i la il·luminació, així com el sistema d'aire condicionat, que es troben en bon estat», ha explicat el rector de la parròquia, Mn. Santiago Soro. A més, es transformarà l'antiga casa del rector en sales per a la catequesi i s'adaptarà un pati lateral per a despatxos parroquials.

Aquestes obres corren a càrrec de l'arquebisbat de Tarragona, amb un cost aproximat de 800.000 euros, i les previsions apunten que els treballs podrien quedar enllestits aquest estiu, per bé que hom confia a poder obrir de bell nou les portes del temple i celebrar la litúrgia ja per Setmana Santa. Mentre dura la intervenció, l'Eucaristia se celebra a Sant Ramon, l'altra parròquia que hi ha a Salou.

Permuta amb l'Ajuntament

En paral·lel a aquesta actuació, l'Ajuntament de Salou està procedint a l'enderrocament de l'antiga casa de Càritas —ubicada a la part del darrere de l'església i davant la biblioteca— per a la creació de nous espais públics a redós de Santa Maria del Mar, oberts a tota la ciutadania. Aquestes obres, pressupostades en 70.000 euros, que inclouen la construcció d'una zona enjardinada, tenen com a objectiu la dotació d'una nova imatge de l'entorn.

Els treballs d'enderroc alliberen de construccions adossades a l'absis i la nau lateral de l'església, de manera que el temple serà ben visible des de les quatre façanes, i al mateix temps, s'adequarà el nou espai públic resultant, tot plegat, en una superfície de 420 m². En definitiva, «generarà una nova perspectiva de Santa Maria del Mar i acostarà a la gent nous espais públics», assenyalen fonts municipals.

L'enderroc es fa possible perquè Càritas s'ha traslladat de seu i ara té en ple funcionament les seves dependències a l'antiga Casa dels Mestres, al carrer Ciutat de Reus, en un espai dignificat i amb millors condicions per atendre les persones, fruit d'un conveni entre l'alcaldia de Salou i l'arquebisbat de Tarragona.

Antiga casa de Càritas.

Obres d'adequació a l'església de Santa Maria del Mar de Salou.

«Salou és lloc de vacances i diversió, però darrere d'aquesta visió hi ha contractes temporals i atur, conseqüència d'unes temporades turístiques que s'escurcen»

Càritas de Salou «és potent»

Per desgràcia «Càritas de Salou és potent, quan l'objectiu de l'organització seria perdre clients», subratlla mossèn Santiago Soro, el rector de Santa Maria del Mar, que és a la vegada delegat diocesà de Pastoral Social de l'arquebisbat, en clara referència a la imatge falsejada que, des de la distància, pot projectar una vila turística de primer ordre com Salou, «lloc de vacances i de diversió». Però la realitat és que darrere d'aquesta visió «hi ha contractes temporals, precaris, i gent a l'atur, conseqüència d'unes temporades turístiques que s'escurcen. Pocs mesos treballats que no són suficients per al sosteniment de les famílies tot un any», revela mossèn Santi Soro. Les xifres són ben eloqüents: durant el 2013 Càritas parroquial va dispensar unes 3.000 assistències, cosa que significa «atendre més de 200 famílies mensual-

ment», comenta el rector, malgrat que la població estrangera immigrant, com ara sud-americans i molts subsaharians, ha anat marxant.

Per a Mn. Santiago Soro, coincidint amb les noves oficines de Càritas a Salou, el sistema de distribució d'aliments per punts «dignifica molt el servei, cosa que permet als beneficiaris organitzar-se». Manifesta que s'aconsegueix desenterrar el concepte d'usuari pel de cooperació, «atès que alguns dels beneficiaris també aporten a Càritas allò que pot ser d'utilitat», en relació amb la diversitat i la multiculturalitat. Mostra de la mútua col·laboració és que a finals de desembre passat l'Ajuntament de Salou va fer un donatiu a Càritas parroquial amb un xec de 1.705 euros, import procedent de diners confiscats durant el 2013 en diverses operacions contra actes il·lícits.

Tradició i qualitat al servei de l'hostaleria des de 1880

Venda

T 93 318 14 95
F 93 412 44 55
Roger de Llúria, 12-14
08010 Barcelona

Lloguer

T 93 308 01 04
F 93 308 71 93
Pg. de la Verneda, 150
08020 Barcelona

CASA GAY S.A.

www.casagay.com

Llorenç Castelló rellevarà Bernat Vivancos en la direcció musical de l'Escolania de Montserrat

Antic escolà, assegura la continuïtat del projecte musical del cor

Redacció
Montserrat

L'actual segon director de l'Escolania de Montserrat, Llorenç Castelló, rellevarà Bernat Vivancos, a partir de l'agost del 2014, com a director musical del cor. Castelló ha estat escolà de Montserrat i deixeble del P. Ireneu Segarra, com ho és també Bernat Vivancos. Format en la direcció coral i amb l'experiència posterior en la direcció de cors, ha estat el màxim col·laborador de Vivancos en els darrers anys.

El mateix Bernat Vivancos ha estat qui ha proposat el nom de Castelló com a successor seu en el càrrec, qui —segons Vivancos— «és un coneixedor sòlid de la realitat actual de l'Escolania». Amb ell, afirma l'actual director del cor, «Montserrat assegura la continuïtat del projecte musical».

Bernat Vivancos ha estat el director del cor els darrers set cursos i el mes de juny deixarà el càrrec, tal com va anunciar fa quatre anys als seus responsables, per poder-se dedicar més a fons a la composició, «una vocació que necessita temps i calma, i també continuar amb més dedicació la meua docència com a professor de Composició i Orquestració a l'ESMUC», assegura. Vivancos ha viscut aquests anys la direcció musical de l'Escolania com «un acte de justícia: intentar tornar a Montserrat allò que em van oferir de nen a l'Escolania, el millor regal que m'han fet mai».

El P. Sergi d'Assís Gelpí, prefecte de l'Escolania, mostra el seu «agraïment a la tasca desenvolupada per Bernat Vivancos, tot desitjant-li un futur fecund en el món de la música», a la vegada que expressa tota la seva «il·lusió i confiança en el nou director», que prendrà la responsabilitat al final del curs actual.

Perfil biogràfic

Llorenç Castelló (Barcelona, 1976) té el títol superior de Llenguatge musical, i els estudis de composició i piano, realitzats al Conservatori Superior de Música del Liceu. És professor del Departament de Didàctica de la Música a la Universitat Autònoma de Barcelona i a l'Escolania de Montserrat, de la qual n'és també segon director, i director de la Capella de Música de Montserrat, el cor d'homes que acompanya habitualment l'Escolania.

«L'actual director del cor deixarà la institució al final d'aquest curs per dedicar-se a la composició»

Certamen poètic sobre música i cant coral

Redacció / Igualada

Amb motiu del seu 75è aniversari fundacional, la Coral de Santa Maria d'Igualada convoca un concurs de poesia breu sobre música i cant coral. La participació és oberta a persones majors de 16 anys; cada concursant pot presentar un màxim de dues poesies originals, inèdites i escrites en llengua catalana. Cada poesia no pot sobrepassar els vint versos. Els treballs s'han de presentar per quadruplicat escrits a màquina o amb ordinador,

a doble espai i per una sola cara en fulls DIN A4. A final de la pàgina ha de figurar el DNI del concursant. Els poemes s'han d'enviar al secretari del jurat, Lleonard del Rio Campmajó, c/ Concepció 38, 1r – 08700 Igualada, abans del proper 1 de maig. Hi haurà diversos premis atorgats per un jurat tècnic i també per votació popular. Els guardons es lliuraran en la sessió pública que tindrà lloc a l'auditori de la Biblioteca Central d'Igualada el dijous 29 de maig, a les 17.00.

Per a més informació: tel. 938 034 164.

Gent de casa

El canonge Collell, vocació literària i sacerdotal

Joan Pallarès-Personat

Historiador
jpallarespersonat@gmail.com

Als qui estudiem l'Església i el catalanisme de finals del segle XIX i primers del XX ens és impossible no fer referència al vigatà Jaume Collell i Bancells. Nascut a Vic el 1846, Collell —de la «quinta» de mossèn Cinto— és el més conspicu representant del jocfloralisme català i dels divulgadors i fidels del pensament torresibagista.

Home de gran fe i clara vocació literària i sacerdotal, es va comprometre amb el país i va cercar-ne el redreçament cultural. Obtingué el 1869 l'Englantina d'Or a Barcelona i el 1871 ja era Mestre en Gai Saber. Ordenat prevere el 1873, el 1880, amb trenta-quatre anys, era canonge de la catedral de Vic. Presidí nom-

brósos jocs florals; entre els quals, tres vegades (1887, 1908 i 1925) els de Barcelona.

Catòlic i conservador

Publicà el 1879 *Lo catalanisme: lo que és i lo que deuria ésser*; assentava així les bases del catalanisme catòlic i conservador. Col·laborà amb nombroses publicacions del mateix tarannà. Fundà i dirigí *La Veu de Montserrat* (1878-1901); fou un dels signants de la convocatòria del 1892 de les Bases de Manresa i també dirigí *Gazeta Montanyesa* i *Gazeta de Vich*. Són de gran interès les seves cartes, que han estat editades, amb personatges dels quals fou amic i con-

fident, com el bisbe Torras i Bages o el poeta mossèn Cinto Verdaguer.

Collell apareix esmentat en nombroses publicacions. En algunes, com *Un senyor de Barcelona*, de Josep Pla, es recullen algunes anècdotes d'aquest singular personatge. Cap al 1927 els literats catalans li van oferir un homenatge, patrocinat pel polític Francesc Cambó; van aplegar bona part dels seus escrits en un llibre sota el títol *Sembrant arreu*. Collell fou un gran enemic de les noves normes ortogràfiques del català, promogudes per l'Institut d'Estudis Catalans.

Poeta i periodista, publicista i polemista, morí als vuitanta-vuit anys a Vic el 1932. La seva obra biogràfica va aparèixer, pòstuma, el 1938 i es

titula *Efemèrides dels meus 50 anys de sacerdoci*. Fou editada juntament amb la novel·la *El reyet del Taga*. Ocorregué que dins de la col·lecció Autors Vigatans, de la *Gazeta de Vich*, s'estava preparant el volum per editar-lo el 1936, quan els anarquistes cremaren l'important llegat del canonge Collell. El 1939 l'impressor ho tirà endavant, però, com que es va fer moltes vegades, hi constava una data anterior a les prohibicions del català. Tot i això, els fulls van quedar per rel·ligar i no arribaren al públic fins al restabliment de la democràcia.

Inauguració a la Balmesiana del nou curs de les Aules d'Història Eclesiàstica de Catalunya

El Dr. Ramon Corts va ser l'encarregat d'impartir la lliçó inaugural

Fra Valentí Serra de Manresa
Arxiver dels Caputxins

El 15 de gener va tenir lloc a la Balmesiana, a Barcelona, la inauguració del nou curs acadèmic de les Aules d'Història Eclesiàstica de Catalunya. La lliçó inaugural va anar a càrrec del Dr. Ramon Corts, director de la Biblioteca Balmes i del prestigiós anuari *Analecta Sacra Tarraconensis*. Tractà sobre el cardenal Vidal i Barraquer i la *Qüestió catalana* durant la dictadura de Primo de Rivera, segons la documentació de l'Arxiu Secret Vaticà.

Amb molta precisió, el Dr. Corts, a través de la seva documentada exposició, ens ajudà a prendre consciència de la destacada intervenció del cardenal Vidal i Barraquer en la vida pastoral de l'Església de la Tarraconense al llarg dels anys de la repressió viscuts en el nostre poble durant la dictadura primorriverista (1923-1930) i, sobretot, explicà què hem d'entendre per «Qüestió catalana». Aquesta expressió era emprada per referir-se a les aspiracions de Catalunya en l'ordre polític i econòmic, i a propòsit de la reivindicació dels drets històrics sobre la seva llengua i la seva cultura.

Inicialment, el cardenal Vidal i Barraquer havia adoptat una posició positiva davant del cop d'Estat del general Primo de Rivera, ja que la Dictadura militar posà punt final a un període de desordres al carrer i, a més, el govern del Directori prometia reconèixer (respectar!) la llengua i la cultura catalanes, així com també garantir una certa descentralització político-administrativa. El general Primo de Rivera prescindí d'aquestes promeses i, davant de la «Qüestió catalana», sense cap concessió es proposà —segons les pròpies paraules— «espanyolitzar Catalunya», comptant amb el concurs de l'Església. En adonar-se Vidal i Barraquer de la política religiosa del Directori militar, que volia instrumentalitzar l'Església, el desengany del cardenal de Tarragona fou enorme i se'n distancià. Tanmateix, tothora s'esforçà per trobar el lloc d'encaix de Catalunya dins d'Espanya.

Al llarg de la seva magnífica lliçó inaugural, el Dr. Corts posà en relleu a través de referències directes a abundosa documentació inèdita conservada en els arxius de la Santa Seu com el cardenal primat de Tarragona polemitzà amb la dictadura, sobretot per la intromissió governamental en els afers eclesiàstics i per voler «espanyolitzar» Catalunya a qualsevol preu servint-se de l'Església. En acabar la lliçó inaugural, el ponent remarcà que avui el cardenal Francesc d'Assís Vidal i Barraquer s'ha d'esguardar com a paradigma d'una pastoral pròpia, feta de conviccions de fe i de catalanitat, d'obediència a Roma i també de sentit polític i d'un govern pastoral clarivident executat amb mentalitat jurídica.

Acabada la lliçó inaugural, el qui signa aquesta crònica, a tall de representant del consell de redacció d'*Analecta*

«El cardenal Vidal i Barraquer s'ha d'esguardar com a paradigma d'una pastoral pròpia, feta de conviccions de fe i de catalanitat»

Sacra Tarraconensis —i alhora com a redactor habitual de dita revista des de l'any 1993—, parlà de la importància del projecte de digitalització que ha assumit la revista *Analecta Sacra Tarraconensis*, i que serà efectuat per Ramon Iglesias, amb la col·laboració d'Alexis Serrano. Avui, cal ser enormement agraïts davant la valuosa informació

i Eduard Junyent i Subirà (preveres diocesans), el framenor caputxí Martí de Barcelona i el carmelità Bartomeu M. Xiberta, àdhuc comptà amb erudits seglars de gran reputació cultural com Martí de Riquer i Ferran Valls i Taberner.

En la segona etapa de la revista, és a dir, a partir de la postguerra, hi destaquen les remarcables aportacions d'erudits professors i investigadors procedents del laicat catòlic com els arxivers Josep Maria Madurell i Marimon, Frederic Udina Martorell, Josep Sans i Travé; les col·laboracions i recerques de professors i medievalistes com les efectuades per Josep Hernando i Prim Bertran juntament, també, amb les col·laboracions i els articles preparats per un extens grup d'eclesiàstics, dels quals destaquem el nom dels jesuïtes Miquel Batllori, Francesc de Paula Carrió i Josep M. Benítez; els preveres: Josep Rius i Serra, Àngel Fàbrega Grau, Joan Bada, Josep Perarnau, Enric Moliné i Vicente Cárcel Ortí, juntament, és clar, amb les habituals aportacions des de l'any 1993 del seu director Ramon Corts (amb registres i estudis de la documentació de l'Arxiu Secret Vaticà) i la dels seus col·laboradors més immediats, especialment l'acadèmic Ernest Zaragoza (expert mundial en història monàstica) i també els articles i ressenyes de qui signa la crònica d'aquest acte acadèmic (majoritàriament dedicats a la vida quotidiana de les institucions religioses, a la història de la predicació i de l'evangelització a ultramar).

Filó de dades històriques

Abans de la cloenda de l'acte, Ramon Iglesias va presentar, ajudat d'unes projeccions molt pedagògiques, els aspectes tècnics del projecte de digitalització d'*Analecta Sacra Tarraconensis* i va remarcar que aquesta digitalització, a més de garantir la conservació dels volums més antics, sobretot facilitarà l'accés *on line* a un veritable *thesaurus* integrat pel conjunt de les nombroses aportacions contingudes en els 86 volums (aviat 87) fins ara publicats d'*Analecta Sacra Tarraconensis*, que la converteixen en un immens filó de dades històriques que, a través de la seva digitalització, serà posada al servei dels estudiosos, no només de la història eclesial, sinó també de la història de l'art i de la cultura, de l'arqueologia i de les relacions institucionals Església-Estat.

L'acte finalitzà amb una exhortació del Dr. Ramon Corts a participar en les sessions de les Aules d'Història Eclesiàstica de Catalunya que, cada dijous (de gener a maig, de 19 a 20h) tindran lloc a la Balmesiana. Va destacar, de manera particular, el curs que enguany impartirà la doctora Alexandra Capdevila sobre el posicionament del clergat català i el papa Climent XI durant la guerra de Successió (1705-1714), i sobre les conseqüències del Decret de Nova Planta en les relacions Església-Estat.

que contenen els 86 volums publicats per *Analecta Sacra Tarraconensis* des de l'any 1925, on trobem la transcripció crítica de documentació inèdita —imprescindible per a l'elaboració de la història de l'Església de casa nostra—, així com també la publicació de nombrosos articles de caràcter científic d'arqueologia sagrada i sobre la vida i projecció de les institucions eclesials en l'Església de la Tarraconense.

Aquesta prestigiosa publicació de ciències eclesiàstiques de casa nostra sortí estampada per primera vegada l'any 1925 com a anuari de la Biblioteca Balmes. Ja des dels seus inicis *Analecta Sacra* va rebre l'impuls del Foment de Pietat Catalana i el suport del cardenal Vidal i Barraquer, i només es deixà de publicar els anys 1936-1939, a causa de la guerra civil.

Si en la primera etapa de la revista destacaren els noms de prestigiosos eclesiàstics com ara el dels reverends Josep Vives Gatell, Johannes Vincke, Josep Sanchís Sivera, Joan Serra i Vilaró

Enraonar sobre el beat Pere Tarrés

Procés sobre un presumpte miracle atribuït a la intercessió del beat Pere Tarrés

El dissabte 11 de gener del 2014 es va fer un gran pas vers la canonització del beat Pere Tarrés. Amb una gran senzillesa —que va ser solemne pel profund silenci dels assistents—, el bisbe de Terrassa, Mons. Josep Àngel Saiz, va concloure el procés sobre una guarició, no explicable per les lleis naturals, esdevinguda en la persona d'una religiosa Germaneta dels Ancians Desemparats de Sabadell. Sor Josepa Guardado havia invocat el Dr. Tarrés —el metge que tant s'havia interessat per la salut dels tuberculosos— i es va guarir d'una tuberculosi òssia, amb gran sorpresa de les seves germanes religioses.

Juntament amb el bisbe, que presidia l'acte, hi assistiren els membres del tribunal que des de l'any 2010 s'havien reunit periòdicament: Mons. Salvador Cristau, jutge president; Mn. Joan Làzaro, promotor de justícia; Mn. Xavier Aróstegui, notari, i el Dr. Josep Masegú, metge. També hi eren presents Mn. Fidel Catalan, secretari general del bisbat; Mn. Francesc Raventós, vicepostulador de la causa de canonització del beat Pere Tarrés; dues religioses de la mateixa congregació de la curada i unes trenta persones.

Després d'una invocació a l'Esperit Sant, el vicepostulador va fer una breu història de tot el procés de canonització del Dr. Tarrés, va assenyalar la importància de l'acte que es realitzava, camí previ a la canonització, i va mani-

festar el bé que podria fer la canonització d'aquest model de metges, d'apòstol de la joventut i de preveres que és el Dr. Tarrés, tot recordant les paraules del Papa el dia de la beatificació. Tot seguit, Mons. Saiz va preguntar al promotor de justícia si tenia res a objectar sobre aquest procés i va demanar al jutge president si la documentació que es presentava, amb les còpies corresponents, eren totes les actes de les sessions, íntegres i autèntiques. Amb les respostes afirmatives el bisbe va declarar públicament l'autenticitat del material present en tres carpetes, l'original i dues còpies, i es va comprometre amb jurament a portar a Roma, a la Congregació per a la Causa dels Sants, en la propera visita *ad limina* que realitzarà el proper mes de febrer, les dues carpetes que contenen les còpies del procés.

Mn. Francesc Raventós

Vicepostulador de la causa de canonització del beat Pere Tarrés

Veredict definitiu

Després d'això, va manar als membres del tribunal signar l'acte de la sessió que s'estava realitzant, prèvia la lectura pública per part del notari, i va indicar que aquesta acta s'inclogués en les carpetes. Va guardar la carpeta de l'original a l'arxiu del bisbat i les còpies per ser portades a Roma un cop fossin tancades i lacrades, cosa que va fer tot seguit el notari, ajudat pels altres membres del tribunal. Els metges tècnics de la Congregació romana estudiaran novament el cas i en donaran el veredict definitiu. Cal esperar, i així ho demanem a Déu, que aquesta guarició tindrà una resposta positiva i tindrà, per tant, la porta oberta per a la canonització del beat Pere Tarrés.

El bisbe Josep Àngel Saiz va concloure l'acte manifestant que era la primera vegada que a la diòcesi de Terrassa es realitzava un acte com aquest i que estava content que fos precisament per enaltir la figura del beat Pere Tarrés. Fou un metge, que tot i tenir un currículum acadèmic excel·lent —matrícules en totes les assignatures—, es va dedicar principalment a atendre els pobres; fou un gran apòstol de la joventut, amb una profunda espiritualitat plena d'amor a l'Eucaristia i a la Mare de Déu, com es llegeix en el seu *Diari de guerra* i també en la seva malaltia, que fou plena d'alegria i d'amor a Déu. I és també —va afegir el bisbe— una figura lluminosa i exemplar per als sacerdots, sent un estímul per ser apòstols i sants. Va acabar demanant la intercessió del beat per a tots i va resar l'oració litúrgica del beat.

RENOVACIÓ CARISMÀTICA CATÒLICA

Grup Nostra Senyora del Sagrat Cor

MISSA DE GUARICIÓ
«No he vingut a buscar els justos, sinó els pecadors»

Dissabte 15 de febrer

Eucaristia i exposició del Santíssim

De 21 a 23.30h

Lloc: santuari de Nostra Senyora del Sagrat Cor
c/ Rosselló, 175 (entre Muntaner i Aribau)
Metro: Hospital Clínic i FCG Provença-Balmes

Inf: joseant.gm@gmail.com

Exposició sobre les declaracions de l'abat Escarré a «Le Monde»

Redacció / Barcelona

El Palau Robert de Barcelona presenta fins al 2 de febrer l'exposició itinerant *Prensa i dictadura: l'abat Escarré a «Le Monde»*, que la Comissió Escarré i l'Associació de Periodistes Europeus han organitzat en escaure's els 50 anys de les declaracions de l'abat al prestigiós diari francès. El monestir de Montserrat, el Centre d'Història Contemporània de Catalunya, el Memorial Democràtic, el Palau Robert i la Fundació Pere Tarrés, entre altres institucions, participen d'aquesta iniciativa.

Per facilitar als visitants el bon coneixement d'uns esdeveniments que molts d'ells no van viure, la mostra presenta retalls de premsa, llibres, revistes, textos relacionats amb el tema i una filmació en la qual es reproduïen els testimonis d'alguns dels protagonistes que encara queden d'aquell temps. A la vegada, uns panells resumeixen la

biografia de l'abat Escarré, reproduïen les declaracions al rotatiu francès i les tradueixen al català, expliquen qui fou el periodista José Antonio Novais, corresponsal a Espanya de *Le Monde* i que realitzà aquella informació, i recullen reaccions de les autoritats franquistes.

El comissari de la mostra, el periodista Josep Maria Cadena, assenyaleta que l'exposició posa de manifest com unes manifestacions que podien semblar de transcendència relativa dins del context mundial de les notícies van escrotonar l'aparent immobilitat del règim espanyol i donaren veu internacional a les aspiracions de Catalunya com a poble. «El país —afirma Cadena— estava sotmès, des de l'acabament de la guerra civil el 1939, a una fèrria dictadura i la presa de posició de l'alt representant eclesiàstic provocà un fort trasbals dins del resclosit àmbit polític espanyol i va representar un aval al ressorgiment de l'esperit cívica a Catalunya.»

JUANJO FERNÁNDEZ
Com ajudar els fills a estudiar
Editorial Claret, 2013,
98 pàg.

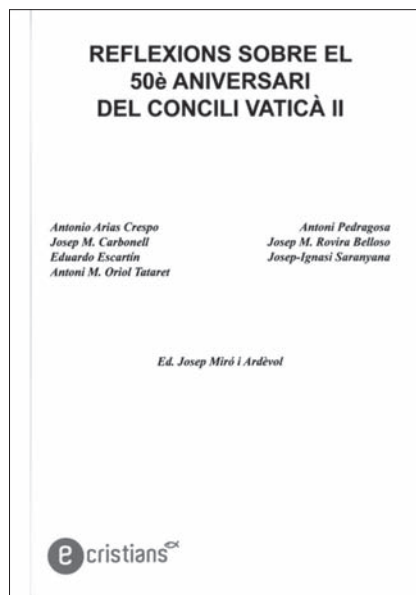
Un llibre sobre l'estudi on no es parla de «tècniques d'estudi». Aquest és un llibre d'actituds, d'estils, de maneres de fer, un llibre per a pares i mares que volen ser i fer de pares i mares, dels que volen ajudar els fills a estudiar i fer els deures de la forma més adequada i educativa. Hi podran trobar resposta a les inquietuds més diverses, amb contes, anècdotes, situacions quotidianes, i també amb propostes i conceptes interessants.

JAUME BALMES
Balmes i Anglaterra
Publicacions de la Facultat de
Filosofia-URL, 2013, 108 pàg.

El cèlebre filòsof i clergue català Jaume Balmes va fer un viatge a Anglaterra a començaments de l'estiu de l'any 1842, on va entrar en contacte amb diferents personalitats catòliques i liberals d'un alt nivell intel·lectual i cultural. Aquest estudi, a cura dels professors Sílvia Coll-Vinent i Conrad Vilanou, analitza fil per randa aquest viatge. S'hi inclou també l'article *D'Anglaterra*, que va escriure Balmes.

AUTORS DIVERSOS
Reflexions sobre el 50è aniversari del Concili Vaticà II
E-cristians, 2013, 132 pàg.

En aquest volum s'ofereix un conjunt de textos preparats per un ampli ventall d'autors que aporten diverses virtuts professionals i sensibilitats eclesials a l'entorn del cinquantè aniversari del Concili Vaticà II. Es tracta d'una iniciativa impulsada per E-cristians, un espai d'encontre que té com a objectiu fer present el cristianisme en la vida pública. L'edició del llibre ha comptat amb la col·laboració de la Diputació de Barcelona.

AMAND LUS I BONET
Recull de poemes
Publicacions de l'Abadia de
Montserrat, 2013, 368 pàg.

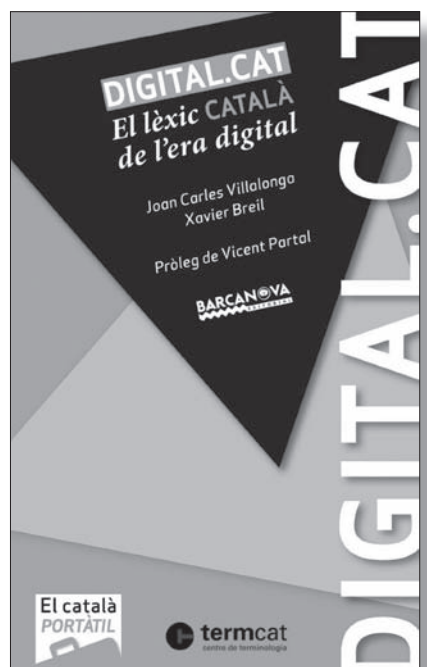
Aquest recull de poemes és una mostra àmplia de la prolífica obra poètica d'Amand Lus i Bonet (1925-2007). Tothom qui els llegeixi tindrà el goig d'assaborir la tendresa, la ironia, el patriotisme, les conviccions religioses i la riquesa de llenguatge que mossèn Lus destil·la al llarg dels seus treballs poètics. Els poemes s'hi presenten agrupats per temàtiques per tal d'establir algun criteri que en faciliti la classificació.

GEORGE SAND
Un hivern a Mallorca
Edicions de 1984, 2013, 478 pàg.

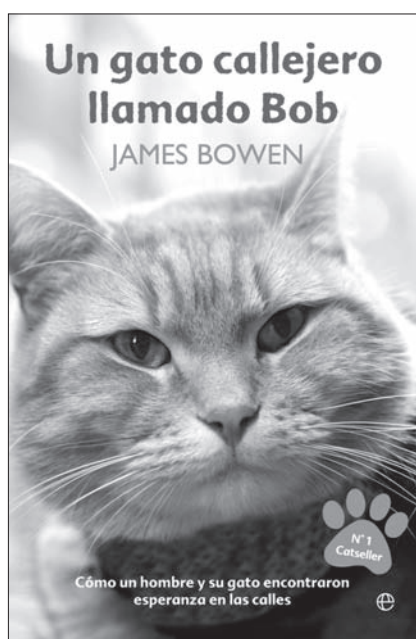
A la tardor del 1838, l'escriptora francesa George Sand emprèn a París un viatge pel sud d'Europa que la portarà a visitar Espanya i Itàlia. De la seva estada de tres mesos a Mallorca durant l'hivern del 1838-1839 són les dues parts de la present edició (*Un hivern a Mallorca* i *L'epistolari de la turista George Sand*), que per primera vegada es recullen en un sol volum. La tercera part la constitueixen nombroses notes i la bibliografia.

JOAN CARLES VILLALONGA i XAVIER BREIL
Digital.cat. El lèxic català de l'era digital
Editorial Barcanova, 2013, 352 pàg.

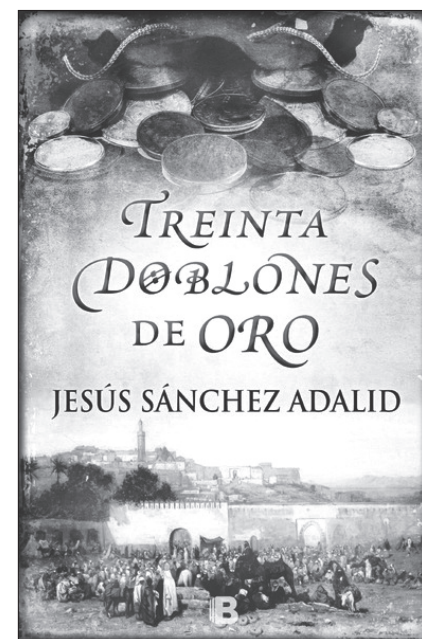
Saps com es diu *widget* en català? I *spam* o *copy-paste*? I *pay-per-view*? *Hacker* té traducció en català? Com n'hem de dir, «el web» o «la web»? Com s'escriu, bloc o blog? Saps què és una repiulada? I què vol dir jugabilitat? En aquesta obra hi trobareu la definició de més de 2.500 termes del món digital: dels ordinadors als dispositius mòbils, de les xarxes socials al comerç electrònic... i un breu vocabulari visual.

JAMES BOWEN
Un gato callejero llamado Bob
La Esfera de los Libros,
2013, 262 pàg.

Quan el músic del carrer James Bowen va trobar l'any 2007 un gat pèl-roig ferit, arraulit al replà del seu pis londinenc, no podia imaginar fins a quin punt la seva vida estava a punt de canviar de cap a peus. El va anomenar Bob i de seguida tots dos es van fer inseparables. És una emotiva i entranyable història real que engloba un missatge d'esperança, una mirada profunda sobre la injustícia de la vida als carrers.

JESÚS SÁNCHEZ ADALID
Treinta doblones de oro
Ediciones B, 2013, 432 pàg.

A la Sevilla del segle XVII, el jove Cayetano entra com a comptable al servei de Manuel de Paredes, el qual ha invertit els seus últims béns en una embarcació que posa el rumb cap a les Índies. Però un dia el vaixell naufraga i la seva preuada càrrega es perd al fons del mar. Un esdevenidor incert se li presenta a Manuel de Paredes. Aquesta novel·la reconstrueix el sorprenent relat del Crist de Medinaceli.

Crítica literària

Lluita entre la raó i la manca de raó

El núvol missatger és un poema d'amor escrit per una de les figures literàries més importants de l'Índia, Kalidasa, a qui se li atribueix l'autoria d'almenys sis obres. És considerat «el primer sense segon», l'únic, paradigma del *kāvya*, és a dir, de la poesia. Per extensió, la seva fama ha estat reconeguda arreu del món. Goethe, per exemple, va dedicar unes paraules d'admiració a la present obra, *El núvol missatger* o *Meghaduta*. Sens dubte, la lectura de Goethe, que va voler veure en algunes de les obres del poeta indi —sobretot teatrals, com el *Xakúntala*— la producció dels poetes tràgics grecs o Shakespeare, va marcar un punt d'inflexió en la comprensió d'aquest personatge.

Tot i que alguns creuen que Kalidasa significa «l'esclau de la deessa Kali», és molt probable que es tracti d'una falsa etimologia, tal com apunta Ruiz Falqués a la introducció. Poca cosa se sap de la seva vida, tot i que existeixen diverses tradicions i llegendes sobre l'autor, algunes de les quals són explicades a la introducció de la present edició (Adesiara, 2013). Els estudiosos el situen a la regió de Malwa, a la cort d'Ujjayiní, pels volts dels anys 390 i 470 dC, durant l'època de l'imperi *gupta*, moment en el qual es recuperen els valors instaurats pel

KALIDASA
El núvol missatger
Traducció del sànscrit d'Aleix Ruiz Falqués
Adesiara, 2013, 176 pàg.

vedisme —moviment religiós que més endavant serà conegut amb el nom de bramanisme i, més tard, d'hinduisme—. No es pot entendre tota l'obra de Kalidasa sense aquest «revival hindú», tal com puntualitza Ruiz Falqués.

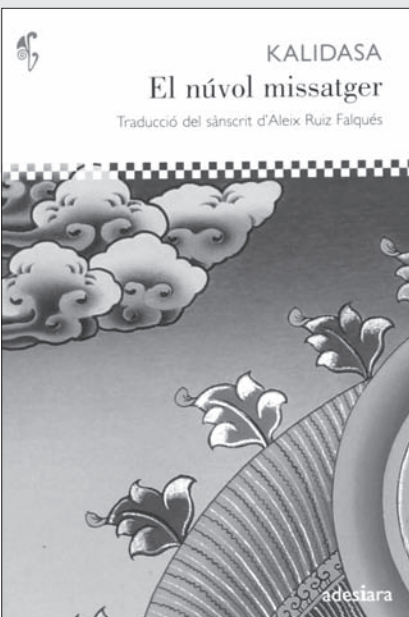
El *Meghaduta* no arriba a Europa fins l'any 1813, amb la traducció a l'anglès d'Horace Hayman Wilson. Insertat en el gènere epistolar, per la seva temàtica molts l'han qualificat de poema elegíac, ja que relata el lament del protagonista, un follet, que, per causa d'un descuit, és castigat pel déu Kubera a passar un any lluny de la presència de la seva estimada. Ple d'enyorança, el follet s'adreça a un núvol perquè faci de missatger i expliqui a la seva esposa el motiu de la separació.

Sobre la interpretació del contingut del poema, existeixen diverses tradicions. La major part dels crítics, però, consideren que l'eix principal del poema és la bogeria causada per l'amor,

tòpic universal en tota la literatura. Ruiz Falqués ja posa en relleu a la introducció la importància de la figura del boig que confon un núvol amb un missatger. Es tracta d'un tema recurrent en l'obra de Kalidasa i que s'anuncia ja a la cinquena estrofa del poema:

«Endut per la passió, el follet demanà el favor sense considerar en cap moment que el núvol no és més que un cúmul de vapor, foc, aigua i vent. Com pot ser capaç de transmetre missatges? Però, ai las!, els malalts d'amor, en la seva follia, s'adrecen tant als qui tenen seny com als qui no en tenen.»

La ironia inicial del poema es retroba al final, a l'estrofa 110, on el follet manifesta la seva confiança en el núvol com a missatger. Malgrat que es pugui veure en el poema una clara evocació a la naturalesa —el viatge del núvol és descrit amb preciosos *locus amoenus*—, la característica principal, com ja hem avançat, és la lluita entre la raó i la manca

ca de raó. En definitiva, *El núvol missatger* apropa el lector català a una de les obres més celebrades de la literatura sànscrita. Entre les seves línies, podrà gaudir d'una lectura amena i contrastada gràcies a la magnífica traducció i l'acurada i minuciosa introducció sobre la història del poema d'Aleix Ruiz Falqués.

Crítica cinematogràfica

El dolor de la memòria

EL ÚLTIMO DE LOS INJUSTOS
DIRECTOR:

Claude Lanzmann.

INTÈRPRETS:

Claude Lanzmann i Benjamin Murmelstein.

GÈNERE: Documental.

220 minuts.

Àustria, França, 2013.

El último de los injustos és un documental imprescindible. Claude Lanzmann, el director de *Shoah*, la pel·lícula definitiva sobre l'Holocaust, recupera una sèrie d'entrevistes a Benjamin Murmelstein, el darrer president del Consell Jueu del camp de concentració de Theresienstadt.

La realització de més de tres hores aconsegueix mantenir-nos amb l'ai al cor sobre la base d'un testimoni supervivent intel·ligent i irònic, que imprimeix a les seves confessions una barreja de llum i foscor, amb gust d'autenticitat, que no és exactament veritat, i que estremeix i interroga com qui et convida a fer un passeig per l'infern.

La presentació de Lanzmann acompanya l'entrevista, en alemany, feta a Roma el 1975 amb la recitació en francès d'uns quants fragments comentats del llibre *Terezin, el gheto modelo*

de *Eichmann* del mateix entrevistat. Aquest Lanzmann envellit continua sent un porter de la memòria que ens porta per un camí del record on els paisatges buits de ciutats i camps es converteixen en escenaris, gairebé imaginats, de l'atrocitat. On es repassa el rastre del dolor en els noms de les infinites llistes en làpides i parets, en

el cant del *kaddish*, la pregària fúnebre, en els dibuixos-testimonis de les víctimes, fins i tot en les imatges de la mentida de la propaganda nazi.

Tres motius obliguen a veure aquest documental. En primer lloc, per recompondre la història. Així Hannah Arendt es va enganyar, en concret, en el seu model sobre la banalitat. «Jo vaig conèixer bé Eichmann, jo vaig ser en primera línia. Ell no era un home banal i petit. Era un dimoni.» El mal banal existeix però no era l'exemple. A més, el disseny de l'extermini era una barreja diabòlica de violència i de mentida. I on la manipulació i l'emascament del mal el multiplicava geomètricament. Per això, la memòria és imprescindible per albirar la veritat, perquè l'altra cara del mal sempre és la mentida. En segon lloc, perquè una visita com aquesta a un camp de concentració és un exercici necessari per reconèixer la radicalitat del mal.

Aquest descens al pecat original és un exercici d'humilitat i de lucidesa per preveure i guarir, per avisar i vigilar les nostres pors. Fins i tot, per descalçar-se i mirar més enllà del mal.

I per últim, pel valor del testimoni. El testimoni d'aquest supervivent, víctima

i botxí, entre l'enclusa i el martell, marioneta ridícula, funàmbul de la vida i la mort, les confessions del qual entre sineres i autojustificatives ens atrapen en la nostra ambigüitat de la veritat maquiellada per poder ser explicada i resistida, i fins i tot poder ser perdonada.

El testimoni de Benjamin Murmelstein va ser exclòs de *Shoah* pel director ara penedit després de 30 anys. La seva declaració es va considerar no creïble en el judici d'Eichmann a Jerusalem. Probablement perquè la seva és una veritat incòmoda. S'hi mostra que la manipulació més radical de les víctimes consisteix a fer-los coprotagonistes del mal que taca i esquitxa tothom (també a nosaltres).

En un moment descriptiu de l'atrocitat quan un grup de presoners seran penjats, un nazi crida a un jove que puja al patíbul, «puja covard». Aleshores aquest contesta «no sóc cap covard, sóc un innocent». Es posa la soga i es llança al buit. Mentrestant ens preguntem, per ventura sóc innocent?

Probablement Claude Lanzmann ha necessitat aquests 30 anys de distància, de vellesa, per mirar compassivament l'«últim dels injustos». A aquest Sancho Pança, realista supervivent, a aquest dinosaure en una autopista. Probablement perquè compadir-nos de Benjamín Murmelstein és saber que tots hem de demanar perdó i que haurem de ser perdonats.

Peio Sánchez

Director del Departament
de Cinema de l'arquebisbat
de Barcelona

Actualitats científiques

Un article actual sobre la utilització dels transgènics

Com sabeu ja fa unes dècades que els agricultors fan ús de plantes transgèniques (o sigui, amb el seu genoma modificat artificialment), sobretot als Estats Units d'Amèrica. Però això, que fins al moment present només ha originat avantatges, no és ben vist per tot-hom. Hi ha molts països que s'hi mostren reticents. Un entès sobre el tema, David H. Freeman (que fa 30 anys que escriu amb competència escrits de caire científic, ecològic i tecnològic) ha publicat un article al número de novembre d'*Investigación y Ciencia* que exposa detalladament l'estat actual de la qüestió sobre la utilització de transgènics al món. Crec que el que hi diu és prou interessant per fer-vos-en un resum.

Ens explica que el professor de la Universitat de Berkeley, David Zilberman ha manifestat que: «Els beneficis que fins ara han reportat els cultius modificats genèticament (els CMG) superen en molt els eventuais riscos que puguin presentar per a la salut, ja que l'ús dels transgènics ha fet baixar els preus dels aliments i també ha augmentat la seguretat dels agricultors en permetre'ls deixar de banda molts plaguicides. Tot això, unit amb l'increment de producció de blat de moro, cotó i soja d'un 20 a 30%, ha possibilitat de sobreviure a persones que no podien pas aconseguir-ho abans dels transgènics. Si, doncs, la seva acceptació fos més gran a tot arreu del món encara baixaria més el preu dels aliments i no hi hauria tanta gent que es

El juliol del 2010 un grup d'activistes va sabotejar dos camps experimentals de blat de moro transgènic a l'Empordà.

morís de fam.» I hi afegeix que en un futur poden ser encara més grans els avantatges.

La FAO també ha manifestat que, per ajustar-se al creixement humà, la producció anual d'aliment hauria de créixer en un 70% al 2050, cosa que només la utilització de transgènics pot aconseguir.

Però hi ha gent que s'oposa als CMG i a la utilització de transgènics. Als Estats Units, no. Però a Europa només s'ha autoritzat el blat de moro Mon810 de Monsanto i la patata Amflora de l'empresa alemanya

BASF (però no a tot Europa; la patata aquesta ha estat rebutjada per vuit països de la UE). A l'Àfrica la majoria de governs s'han oposat del tot als CMG. No hi ha cap país africà que accepti l'arròs daurat, que és un transgènic que conté vitamina A que no té l'arròs natural. I la falta de la vitamina A causa cada any un milió de morts i mig milió de cecs. I tenim que el 90% dels CMG són a EUA, el Brasil, Canadà, Argentina i Índia; poquíssims a l'Àfrica..

Per què tindran tanta aprensió als transgènics els africans? Els ve d'Europa que tampoc acaba d'acceptar-los. Serà per ressentiments contra les companyies agrícoles d'Estats Units? No ho diuen, però sí que apel·len a la precaució i diuen que volen seguretat. Però ho fan exageradament; els biòlegs diuen que si es descobrís que una planta impliqués risc sanitari ja podria eliminar-se ràpidament! Els partidaris dels CMG poden afirmar que en aquestes últimes dècades no s'ha detectat ni un sol problema sanitari derivat de transgènics, mentre que ben bé que se sap que certs productes de la natura sí que en causen...

I l'article acaba citant Alan McHughen, especialista en genètica que afirma: «Si els cultius tradicionals se sotmetessin als mateixos controls de seguretat que avui s'apliquen a les varietats de transgènics, la majoria d'ells no hauria pas arribat al mercat. Què passarà si comencem a efectuar exàmens tan estrictes?»

Qüestions fonamentals plantejades per la biologia actual

49. Què cal dir de la polèmica sobre els transgènics?

Abans de tot cal tenir present que no tots els transgènics es poden posar en el mateix nivell. Hi ha transgènics i transgènics. Com en totes les operacions humanes s'ha de distingir allò que es fa de manera acurada del que es fa irreflexivament, i també allò que està demostrat d'allò que no té base. Per exemple, una de les raons esgrimides contra els transgènics va ser que si es creaven plantes dotades d'uns gens de resistència als antibiòtics podria transferir-se aquesta qualitat al genoma humà a través de la ingestió d'aquestes plantes transformades així. Cosa, és clar, sense fonament. No pot passar a la guarnició cromosòmica de cap cèl·lula humana el que s'hagi pres com a aliment.

El que podem dir és que avui dia ens trobem amb una situació realment contradictòria: tenim una tecnologia que si s'apliqués com cal solucionaria el problema de la fam en el món, a més de solucionar la contaminació ambiental que tots patim, i per una altra banda no es fa un progrés global de l'explotació dels recursos que la ciència ofereix. I si em pregunteu a què pot ser degut això, crec que puc dir sense gaire por d'equivocar-me que és per culpa de decisions de caràcter polític, o si voleu, en últim terme per l'egoisme dels estats (o dels seus governants).

Prudència per part de la comunitat científica actual

Quan Paul Berg, impulsor de l'enginyeria genètica i després premi Nobel de Química del 1980, va començar, amb el seu equip de Stanford, a empeltar gens procedents de bacteris a altres organismes hi hagué qui posà el crit

al cel. Això és jugar a Déu! No es pot fer, es deia, i es parlà de l'exigència de suprimir aquestes pràctiques. Els científics interessats decidiren reunir-se per parlar de la qüestió. El 1975 es van reunir més de cent biòlegs moleculars a la ciutat d'Asilomar (Califòrnia). Hi havia els americans, amb Paul Berg i altres, i biòlegs de 16 països més. Es van traçar unes pautes de precaució que van ser aprovades. Tots els assistents que havien iniciat experiments amb ADN recombinant es comprometeren a observar-les. Per a cada nivell de risc es va establir un compromís, de manera especial perquè de cap manera es pogués escapar dels organismes en experimentació cap fragment perillós per a l'ecosistema o l'organisme humà. I aquesta disposició, ens diu Jouve, ha estat respectada i observada rigorosament durant tots els anys que han passat des d'aleshores fins ara que ja s'han obtingut nous procediments per a l'obtenció d'ADN recombinant amb vectors molt més segurs i controlats. Cal afegir a més, que fins al moment present tots els organismes nous que s'han obtingut modificats genèticament estan dissenyats per a bé de la humanitat. Creure que als laboratoris es fan entremaliadures per «crear» organismes nous o estranys no és conèixer la realitat. Creiem que cal subratllar això perquè els biòlegs investigadors es mereixen respecte de debò.

Raons que es posen contra els transgènics

Es poden reduir a cinc apartats: raons ètiques, raons de seguretat, econòmiques, tecnològiques i ecologistes. Pel que fa a l'ètica, es diu que no és lícit

jugar a ser Déu; alterar espècies fent que esdevinguin de tipus diferent és modificar l'obra divina. Resposta: dir això és una exageració tremenda, no és crear una cosa nova, és només modificar el que ja existeix, cosa que lliga amb el que Déu digué d'Adam (Gn 1, 26) que dominés la terra, és a dir, les coses creades, idea que repeteix el Salm 8, en els versets 7-9. Els biòlegs no fan més que exercir aquest dret donat per Déu a la humanitat i ho fan en ordre al bé comú. Què hi ha a dir?

La seguretat diuen que corre perill, que els transgènics poden alterar la salut o el medi ambient. Hi hem de contestar que dir això és una altra exageració i de les grosses. Els gens inserits en el genoma de les plantes no poden escapar des del vegetal modificat cap al genoma d'un ésser humà. No té cap fonament plantejar la possibilitat d'aquesta transferència horitzontal, perquè el pas de gens d'una espècie eucariota a una altra només seria possible en els mecanismes de la reproducció, i no és el cas en la ingerència d'aliments. S'ha dit també que els aliments transgènics podrien ser la causa de l'augment d'al·lèrgies que sembla que s'ha esdevingut últimament. Però no es veu cap fonament per establir una relació d'una cosa amb l'altra.

Les raons econòmiques per clamar contra els transgènics només seran vàlides en el cas dels especuladors. Però per evitar això ja hi ha els governs dels estats que han de protegir el que és bo i evitar l'especulació.

De les raons tecnològiques hem de dir una cosa semblant. La por a una tècnica que acabi produint monstres o creant productes perjudicials per a la vida del planeta és una exageració i el

seny dels científics, unit a les regulacions que legítimament facin els estats, fa que això no es vegi com una amenaça.

Finalment hem de dir que les raons dels ecologistes són les que més es posen a la consideració del gran públic a l'hora de clamar contra els transgènics. I és cert que cal tenir-les en compte. Però també en aquest punt s'ha exagerat molt i l'impacte ecològic que alguns temen no és, ara com ara, alarmant ni de bon tros. S'ha anomenat «pol·lució genètica» la possibilitat que els transgènics desplacin les plantes silvestres amb un greu desequilibri biològic. Aquí hem de dir que la introducció de plantes naturals però no autòctones en molts països ja ha produït desequilibris amb molt més impacte del que fins ara hagin fet les modificades genèticament i que puguin fer anys a venir si se segueixen les normes que s'hi han donat. Un exemple: el blat de moro arranjat amb el Bt es deia que havia causat la desaparició de la papallona daurada a gran part d'Amèrica del Nord i Central i un estudi fet per John Losey ha demostrat que l'impacte en la població d'aquest lepidòpter no ha estat pas superior al que se li produïa quan s'utilitzaven insecticides per protegir les plantes i, per una altra banda, cal dir que el Bt no representa cap risc per a les poblacions naturals d'altres espècies d'insectes.

Els que propugnen, per raons naturalistes, que cal tornar a una agricultura ecològica i deixar de banda els cultius transgènics no tenen en compte la necessitat d'alimentar una població que va creixent de manera contínua. Creiem que hem de dir benvinguts els transgènics que poden proporcionar l'alimentació per a aquesta nova humanitat.

ALTRES BISBATS

- **JORNADES NACIONALS DE VICARIS I DELEGATS D'ENSENYAMENT.**— Els dies **6, 7 i 8 de febrer**, organitzades per la Comissió Episcopal d'Ensenyament i Catequesi, sota el lema *El currículo de Religión y moral católica*, a la seu de la CEE, c/ Añoastro, 1 – 28033 Madrid. Més informació: tel. 913 439 679, www.conferenciaepiscopal.es.

BARCELONA

- **COR DE CAMBRA FRANCESC VALLS.**— Motets polifònics. El **2 i el 9 de febrer**, a les 10.30, a la missa conventual (ofertori, comunió i sortida).
- **CRISTIANISME I JUSTÍCIA.**— El di lluns **3 de febrer**, a les 19.00, confe rència «Garantir el dret a l'assistència sanitària universal», al c/ Roger de Llúria, 13 – Barcelona. Més informa ció: tel. 933 172 338.
- **EQUIPS DE LA MARE DE DÉU DE BARCELONA.**— Trobada «Apre nguem a pregar amb les ensenyances del pare Henri Caffarel». El dimecres **5 de febrer**, a les 17.30, a la parròquia de la Mare de Déu del Carme, c/ Bis be Laguarda, 1C (accés lateral). Més informació: tel. 934 675 551.
- **CERCLE LA SALLE.**— El dijous **6 de febrer**, a les 18.30, Dolors Viola, professora de Literatura Catalana, parlarà de Mercè Rodoreda. Lloc: plaça del Nord, 14 – Barcelona. Tel. 932 181 077 i 690 378 450.
- **INSTITUT EMMANUEL MOUNIER.**— El **6, 13 i 20 de febrer**, a les 19.00, lectura i reflexió comunitària en relació amb «La comunitat perso nalista segons Emmanuel Mounier», a càrrec d'Òscar Sorribes. Lloc: Cristi anisme i Justícia, c/ Roger de Llúria, 13 – Barcelona.
- **FUNDACIÓ JOAN MARAGALL.**— Curs «Figures femenines de l'Antic Testament». El **6 de febrer**, de 19.00 a 21.00, ponència *Eva*, a càrrec de Jordi Cervera. Lloc: c/ València, 244, 1r – Barcelona. Més informació: tel. 934 880 888, www.fundaciojoanma ragall.org.
- **FUNDACIÓ HOSPITALITAT MARE DE DÉU DE LOURDES.**— El **6 de febrer**, a les 19.00, conferència *Lourdes, la joia de la conversió*, a càrrec del bisbe Sebastià Taltavull; tot seguit, Euca ristia pels difunts. Lloc: c/ Consell de Cent, 224-228 – Barcelona. El dia **10**, a les 20.30, vetlla de pregària. Lloc: cripta de la basílica de la Sagrada Família. El dia **11**, festa de la Mare de Déu de Lourdes, celebracions a la catedral de Barcelona: a les 9.30 i 11.30, missa a l'altar del claustre; 18.00, rés del Sant Rosari; 19.00, Eucaristia a l'altar major i processó de torxes.

- **SANTA MISSA I HORA SANTA.**— El divendres **7 de febrer** tindrà lloc a la capella de la Balmesiana la celebració reparadora del Sagrat Cor de Jesús. A les 19.00, santa missa, i a les 19.30, Hora Santa, amb meditació davant del Santíssim Sagrament. Organitzen la Fundació Balmesiana, l'Apostolat de l'Oració i Schola Cordis Iesu.
- **ESCOLA D'ANIMADORS BÍBLICS.**— El dissabte **8 de febrer**, de 10.30 a 13.00, organitzada per l'Escola d'Animació Bíblica de Barcelona. Lloc: parròquia de la Mare de Déu de la Medalla Miraculosa, c/ Consell de Cent, 110 – Barcelona. Més informació: tel. 652 078 868, quimil66@yahoo.es.
- **ORATORI SANT FELIP NERI DE GRÀCIA.**— El diumenge **9 de febrer**, a les 17.00, projecció del DVD *Els contes de Hoffmann*, de Jacques Offenbach. Òpera fantàstica. Lloc: c/ del Sol, 8 i 12 (església). Més informació: tel. 650 009 755.
- **ESGLÉSIA DE SANT GAJETÀ-P. TEATINS.**— El **9 de febrer**, a les 18.00, concert solidari a favor de la Fundación Manos Providentes (Cali), a càrrec de l'Humanitarian Guitar Trio, amb obres de Beethoven, Albéniz...
- **VERITABLE VIDA EN DÉU.**— El grup de pregària tindrà la seva trobada el **9 de febrer**, a les 18.00, a la capella de les Carmelites Missioneres, c/ Puiggarrí, 1 – Barcelona. Més informació: tel. 935 304 806 (Mercè Ferrer).
- **PASTORAL DE JOVENTUT.**— Cafè Youcat. El **9 de febrer**, de 18.00 a 20.00, «Com sé que Algú m'escolta? La pregària». Lloc: claustre superior de la parròquia de Santa Anna, de Barcelona.
- **CASAL LOIOLA.**— «L'Enneagrama, una eina per al creixement personal», a càrrec de Josep Lluís Iriberrí, s.j. Els dimecres **12, 19 i 26 de febrer i 5, 12 i 19 de març**, de 19.30 a 21.00. Lloc: Casal Loiola, c/ Balmes 138 – Barcelona. Més informació: 934 156 434, www.casalloiola.org.
- **I DIÀLEGS PANIKKARIANS.**— El dijous **13 de febrer**, a les 19.00, «El ritme de l'ésser. Les Gifford lectures», a càrrec de Joan Carles Mèlich i Àlex Susanna. Lloc: Palau Robert, passeig de Gràcia, 107 – Barcelona. Més informació: www.fragmenta.cat.
- **ESCOLA AUDIOVISUAL.**— El **13, 20 i 27 de febrer**, «La Quaresma del Cicle A» (catequesis clàssiques de la Samaritana, del Cecí i de la resurrecció de Llätzer), per Ignasi M. Corominas, capellà i catequista. Lloc: Seminari

- Perquè la saviesa i l'experiència de les persones grans siguin reconegudes a l'Església i a la societat
- Perquè sacerdots, religiosos i laics col·laborin generosament en la missió d'evangelització

Conciliar de Barcelona, c/ Diputació,
231 – Barcelona. Més informació: tel.
934 541 898.

- **TROBADA DELS SERVEIS RELIGIOSOS.**— La Trobada de Formació per als Serveis Religiosos prevista per al 12 de febrer passa al 19 de febrer. Lloc: Seminari Conciliar de Barcelona, c/ Diputació, 231, de 10.00 a 13.00. Inscripcions fins al **17 de febrer**. Més informació: tel. 933 171 597 (de 9.00 a 14.00).
- **FEDERACIÓ CATALANA DE PUE-RI CANTORES.**— Primer Curset de Directors, amb sessions els dies 15 de març, 10 de maig i 14 de juny, de 17.00 a 21.30. Lloc: c/ València, 244, 4t – Barcelona. Inscripcions fins al **28 de febrer**.

GIRONA

- **CONFERÈNCIA.**— El dilluns **10 de febrer**, a les 20.00, conferència *Jerusalem, mare de totes les Esglésies*, a càrrec de Sebastià Janeras, expert en les Esglésies orientals. Lloc: església del Mercadal, de Girona.

SANT FELIU DE LLOBREGAT

- **DIÀLEG EN FAMÍLIA.**—El dissabte **15 de febrer**, de 17.00 a 18.30, organit-

zat per la Delegació de Família i Vida.
Lloc: Casa de l'Església, c/ Armenteres,
35 - Sant Feliu de Llobregat. Més in-
formació: tel. 936 327 630.

TARRAGONA

- **MONESTIR DE LA MARE DE DÉU DE LA SERRA.**— Taller de cuina: «La cuina fàcil», el **8 de febrer**, a les 10.00. Escola de vida: «Viure la fe en l'esperit del Concili Vaticà II», el **8 de febrer**, a les 17.30. Lloc: plaça de la Serra, 2—Montblanc. Més informació: tel. 977 860 097.

TERRASSA

- **CONFERÈNCIA.**— El 15 de febrer, a les 17.30, *Càritas som tots*, a càrrec de Salvador Obiols, director general de Càritas diocesana de Terrassa. Lloc: Sala Capítular de la catedral de Terrassa.

VIC

- **ESCOLA DE FORMACIÓ DE LAICS 4.0.**— El **8 de febrer**, «Déu Esperit Sant», i el **22 de febrer**, «L'home a la llum de la fe». Horari: de 10.00 a 16.35. Lloc: Seminari de Vic, ronda de Francesc Camprodon, 2 – Vic. Més informació: tel. 938 832 655.

Anuncis per paraules

COMPRA i VENDITA

COMPRO SEGELLS, monedes, postals, rellotges, quadres de pintura, joies i tota classe d'objectes i mobles antics. Passo a domicili. Tel. 933 578 394.

DIVERSOS

ADVOCADA especialista en nul·litats
matrimonials i separacions. 1a visita
gratuïta. Tel. 934 510 707.

ASSESSORIA fiscal, comptable i laboral amb 20 anys d'experiència ofereix els seus serveis tant a empreses com a persones físiques. Tel 934 444 642.

FEINA

AUXILIAR GERIATRA, excel·lent tracte i experiència per atendre senyores al matí, a casa o residències de Barcelona. Tel. 935 324 949 - 665 604 065.

Si voleu anunciar-vos, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadret, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho juntament amb un gir postal o xec bancari a CATALUNYA CRISTIANA
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 Barcelona.
També podeu fer un ingrés o transferència al número de compte de "la Caixa": 2100 3013 20 2200391741

NOMBRE DE SETMANES **x 15 € IMPORT TOTAL**

NOM

ADREÇA

POBLACIÓ C. P.

TELÈFON DNI/CIF

Preu per setmana 15 euros (IVA Inclòs)

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Des del carrer

LA GNA. SARA M. PICHER ÉS L'HOSTATGERA DEL MONESTIR CISTERCENC DE VALLBONA

«La vida monàstica ensenya a viure i caminar en la veritat»

Eduard Brufau

Amb motiu de la Jornada de la Vida Consagrada aquesta religiosa jove ens explica el sentit i la vivència de la vocació monàstica en el món actual.

Com se't va despertar la vocació religiosa?

Foren diversos els factors amb els quals Déu es valgué per desvetllar en mi la vocació; un d'ells va ser al voltant dels 18 anys, quan em van plantejar que «si mai m'havia parat a pensar quin era el projecte de vida que el Senyor em tenia preparat». Aquesta pregunta em remogué l'interior de tal manera que vaig acudir a un mossèn amic de la família i ara ja difunt, per tal que m'ajudés a discernir aquesta qüestió; em va proposar d'iniciar un ritme d'oració més sovintejat enmig de les tasques quotidianes, i així la pregària esdevingué l'eina principal que va anar obrint camí i donant llum durant tot el procés que, de bon començament, em va sorprendre molt, fins i tot em va espantar, també, però, vaig anar descobrint que, a mesura que t'abandones a les seves mans i deixes realitzar el pla de Déu en tu, una joia i pau fonda et van amarant l'interior.

Per què el Cister?

Sabia que existien diferents congregacions i ordes religiosos, algunes les coneixia de més a prop, totes conduïen a una entrega total a Crist amb unes formes o carismes concrets. Dues ocasions diferents em vam dur fins a aquest monestir i vaig considerar que el Senyor me'l posava al davant expressament; no sabia a quin orde pertanyia, però em bastava saber que Ell em volia aquí, en aquest bonic monestir de pedra.

Què significa per a tu la vida monàstica?

És una vida de seguiment de Jesucrist des de la pregària, la comunió fraterna, el treball, el silenci, la simplicitat; m'ofereix un espai i un temps per aprofundir la relació vers Aquell que orienta i dona sentit a la meua existència. La vida monàstica m'ensenya a viure i caminar

en la veritat fins a arribar al fons del cor de mi mateixa, i veure i conèixer la meua realitat; allò que sóc, allò que realment sóc davant de Déu, allò que Déu estima tal com és. I des d'aquesta realitat volguda i estimada per Déu, intento posar tota la meua persona al servei de la comunitat i al servei de tot aquell qui truca a la porta del monestir des de l'acolliment, alhora que m'uneixo, des de la pregària, als goigs i sofriments del món.

Quines dificultats hi ha per a la vida religiosa en una societat secularitzada?

La societat secularitzada pot esdevenir una dificultat quan la monja deixa d'ésser allò que ha de ser, quan permet que, malgrat les seves misèries o limitacions, el centre del seu cor no sigui Jesucrist i va donant entrada a un seguit de necessitats creades que la societat ofereix; és com si el cor de la monja s'anés secularitzant lentament, aferrant-se a aquestes necessitats que

no són negatives en si, però que més aviat poden refredar la relació amb Crist, i quan això passa els monestirs correm el risc de deixar de ser testimonis vivents i creïbles enmig d'un món que, inconscientment, està assedegat d'Aquell que dona plenitud i resposta a la vida.

Com entens la manca de vocacions a la vida religiosa a Occident?

L'home d'Occident està massa ocupat amb les coses de tipus més material... sembla com si estigués absorbit fins al punt de creure que no té necessitat de res més per omplir totalment el seu temps i la seva vida interior. Amb aquesta situació es fa més difícil que Déu pugui entrar en la història de cada persona i en conseqüència que es doni una resposta preferent per Crist. No obstant això, en el cor de cada home hi ha un desig de bellesa, d'amor, de veritat, de plenitud, que el pot fer capaç de prendre consciència d'aquesta presència divina que ens duu amorosament.

Eduard Brufau

Rauxa

Humanitats

En el món contemporani la imposició d'una mentalitat utilitarista i mercantil ha arraconat tot el que no dona un rendiment econòmic immediat. Com a conseqüència, aquelles branques del saber humà —com ara les llengües clàssiques, la filosofia o la teologia— que no responen a aquests paràmetres de mires estretes perden prestigi social. D'aquesta manera, la civilització occidental emprèn el perillós camí de menystenir els fonaments mil·lenaris sobre els quals se sosté. Aquesta mentalitat ha arribat amb força al sistema d'ensenyament; les innombrables lleis d'educació han

coincidit totes a fer desaparèixer el llatí i el grec com a matèries obligatòries, a convertir la música en una assignatura marginal i a reduir les hores de filosofia. Les humanitats fan que l'home s'obri a una dimensió que va més enllà de la immediatesa, li donen una visió profunda de la realitat, l'ajuden a guanyar capacitat crítica i conformen l'ànima de la persona. Formar persones humanes, aquesta és justament la primera finalitat de l'escola, no pas proveir de mà d'obra el mercat laboral. No podem renunciar a ser persones.

Pensant-ho millor

Carles Soler
i Perdigó
Bisbe emèrit de
Girona

De durant l'any

Tornem a ser al temps litúrgic «de durant l'any». No és que em sembli un gran encert aquesta titulació, però m'agrada perquè sembla que subratlli la importància del «dia a dia», que garanteix ànims i acompanyament per seguir endavant, per créixer i aprofundir; no aturar-se, ni fer-se enrere, cansats o decebuts perquè després de les grans celebracions tot segueix si fa no fa igual. L'any litúrgic ve marcat per un seguit de festes, la principal, el Tridu Sacre de la Passió, Mort i Resurrecció de nostre Senyor Jesucrist, qui per celebrar-lo més dignament, revisem i ajustem les nostres conviccions i costums a l'estil i comportaments que exigeix el compromís baptismal. Per això la catequesi i les pràctiques d'ascetisme en el temps de Quaresma. I en el temps Pasqual, que culmina amb la festa de la Pentecosta, exultem en la joia de la salvació que ens ha guanyat un any més el misteri Pasqual de Jesucrist. Són cinquanta dies de joia, que revivim i celebrem cada diumenge, el dia del Senyor, de la seva gloriosa resurrecció; el fonament i la font de vida de la nostra fe i la nostra esperança cristianes. El temps litúrgic de l'Advent ens prepara per a la celebració del Nadal del Messies, nostre Senyor. La festa que té més ressò social i que motiva moments de tendresa i desigs de pau, fins i tot en els indiferents i més descreguts. La resta de l'any, el temps més llarg, és de durant l'any. Però de cap manera deixa de ser també un temps molt important i profitós. És el dia a dia, diumenge rere diumenge, en tres cicles anuals, de la mà cada any d'un evangelista. Anem recordant, repassant, meditant i celebrant les paraules i les actuacions de Jesús, que es projecten sempre cap al seu misteri pasqual, del qual en fem el memorial en l'eucaristia que celebrem. Així progressem i aprofundim en el coneixement de Jesucrist i refermem el nostre compromís de seguiment fidel, com deixebles seus i testimonis de la veritat alliberadora del seu Evangelí. La feina en profunditat i al detall es fa en el dia a dia durant l'any.

I encara, al llarg de l'any, ens trobem amb les memòries dels cristians i cristianes, que l'autoritat de l'Església ens ha proposat com a models de virtuts heroiques, intercessors valuosos i estímuls per mantenir-nos també nosaltres perseverants en la fe, l'esperança i la caritat. Dia a dia, durant tot l'any.

Mans Unides

Campanya contra la fam

UN MÓN NOU, PROJECTE COMÚ

FES-TE'N SOCI. COL·LABORA.
902 40 07 07
www.mansunides.org

